

közgazdász

FF5047

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM | 2016. DECEMBER

NE ETESD A GALAMBOKAT!

Mozgalom indult a galambmentesítésért

03

MINDENT A MAFFIARÓL

Családok és bandák a világban

15

VÁLTOZÁSBAN A POLITOLÓGIA

Két elemző a szakma perszonalizációjáról

28

A VILÁG MAFFIÁI

More energy. Fewer emissions.
It takes the brightest minds
working together.

Are you ready to help us take on the world's
important energy challenges?

Are you interested in working for
ExxonMobil in Hungary?
We have opportunities for you!

Application has never been easier.
Open your web browser and apply
on-line at **exxonmobil.hu** for a job
of your interest. Complete your
profile and keep it updated with
any changes on-line.

Find out more at **exxonmobil.hu**

ExxonMobil Brands

NE ETESD A GALAMBOKAT!

– THE PIGEON PROJECT

Budapest belvárosában mára teljesen elszaporodtak a galambok. Szakértők szerint az utóbbi években ugyan csökkent a számuk, mégis akármerre járunk, láthatjuk, érezhetjük őket és az utánuk maradt büzt és mocskot. A Corvinus hallgatói pedig azt is észrevehették, hogy egyetemünk környéke kiemelten kedvező helye a szárnyas kártevőknek. Ezt az állapotot megelőzve alakult a „The Pigeon Project”, mely csapatnak célja, hogy tájékoztatással és neveléssel, megtisztítsa a kampusz környékét a kártékony madaraktól. Az, hogy az egyetemet ennyire kedvelik a galambok, nem a szerencse, vagy a jó földrajzi fekvés miatt van, hanem mert a szárnyas patkányokat a

járókelők kenyérmorzzával etetik. Ha a galambokat nem etetné senki, akkor más „vadászterületet” keresnének maguknak, ami miatt nem állna vastagon a galambürülék az egész környéken. A helyzet azért nagyon szomorú, mert a galamboknak sem jó, ha kenyérmorzzával etetjük őket. A galamb gyomra nagyon fejletlen, így nehezen tudja feldolgozni a kenyérmorzst és egyéb emberi maradékot. Emellett pedig a kiszórt élelem megközelítőleg sem elegendő táplálék egy madárnak, így nem segít rajtuk semennyit. Az általuk hátrahagyott galambürülék viszont nemcsak büdös, hanem

fertőzéseket is terjeszt. Nem véletlen, hogy a IX. kerületben – ahol az egyetem épületei is találhatóak – 200.000 forintra meg lehet büntetni azokat, akik közterületen galambokat etetnek. De mit tehetünk mi? Nem valószínű, hogy az egyetem polgárai közül bárkinek is annyi esze legyen, hogy szabadidejében e repülő károkozót etesse. Figyelnünk kell viszont, hogy kampuszunk környékén ne

morzsázzunk, és hogy más se tegye. Ha látunk valakit, hogy magokat, kenyérmorzst szór ki, vagy csak gyerekével galambokat etet, szóljunk neki, hogy amit tesz, nem csak árt a környezetének, de szabályellenes és büntethető is. Szoktassuk le környezetünket erről a káros beidegződésről! Tegyük azért, hogy igényesebb, szebb környezetben tölthessük mindennapjainkat, és ne feledjük, a galambetetés téves állatvédelem! ↗

A CORVINUSON JÁRT AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ALELNÖKE

SZALAI RÉKA

Az európai integrációt érintő gazdasági kihívásokról tartott előadást Valdis Dombrovkis, az Európai Bizottság (EB) alelnöke. A november 11-én a Corvinusra látogató biztos a várható globális tendenciákra és a magyar gazdaság helyzetére is kitért.

Dombrovkis a harmadik legkisebb gazdaságú uniós ország, Lettország volt miniszterelnökéből vált az EB pénzügyi stabilitásért, a pénzügyi szolgáltatásokért és a tőkepiaci unióért felelős biztosává. Meglátása szerint a gazdasági növekedés lelassulása egy globális trend, mely nemcsak az Európai Unióban okoz problémát. Dombrovkis úgy vélte: az unió helyzete e tekintetben apránként javulni fog. Hozzátette azt is, hogy a 2008-ban kezdődő válság előtt számos tényező segítette elő a gazdasági növekedést, mint például az alacsony olajárak és az alacsony dollár-font árfolyam. Ezzel szemben szerinte napjainkban rengeteg tényező lassíthatja a folyamatot, például az infláció és a beruházások alacsony szintje, a gyenge belső fogyasztás, és a magán- és állami szintű eladósodás, illetve a munkanélküliség magas aránya. A Brexit esetleges negatív gazdasági hatására is kitért, hiszen elemzők szerint a brit kilépés 0,2-0,4 százalékponttal lassíthatja a növekedést. Azt is kiemelte ugyanakkor, hogy az Európai Bizottság még így is 1,5-2% körüli bővülésre számít a

következő években. A válság Dombrovkis értelmezésében arra világított rá, hogy a tagállamoknak szorosabban együtt kell működniük a gazdasági kérdésekben. A biztos hangsúlyozta, hogy a tagállamok gazdaság- és költségvetési politikáit hatékonyabban kell összehangolni, továbbá szükség van a beruházások ösztönzésére és strukturális átalakításokra a versenyképesség növelése érdekében. Arra is rámutatott, hogy mind közösségi, mind nemzeti szinten szükség van reformokra. Uniós szinten a belső piac további mélyítését tartotta fontosnak, illetve jobb szabályozási környezet kialakítását a gazdasági növekedés, beruházás, valamint foglalkoztatás terén. Nemzetállami szinten pedig fő prioritásnak nevezte az erős munkaerőpiac és munkahelyteremtést, továbbá a rugalmasság és a stabilitás közötti az egyensúly megtalálását, amelyre a „flexibility” kifejezést használta. Mindezek mellett Dombrovkis azt is égető kérdésnek tartotta, hogy a nyugdíjrendszer fenntartható legyen, és kialakítsanak egy modern szociális biztonsági hálót. A biztos beszélt a Monetáris Unió jövőjéről is, melynek fő pilléreit a konvergencia és az együttműködés mélyítése jelentik. Úgy vélte, a stabilitási mechanizmus, az Európai Központi Bank aktív szerepvállalása, a bankunió és a tőkepiacok működésének hatékonyabbá tétele mind hozzájárultak a válságból való kilábaláshoz. A Bizottság alelnöke alapvetően jónak értékelte a magyar gaz-

daság helyzetét. Előadásában a pozitívumok közé sorolta, hogy a csökkent munkanélküliség és a következő években 2% feletti, vagyis az uniós átlagnál nagyobb növekedést várnak, a költségvetési hiány azonban tovább növekedhet. A Bizottság ország-specifikus ajánlására hivatkozva Dombrovkis kiemelte: szükséges volna hazánkban az alacsonyabb jövedelműek kedvezőbb adózása, a szektorspecifikus adók csökkentése, az átláthatóság erősítése, valamint a közzszférából a magánsektorbba történő átmenet támogatása társról, mindemellett a második világháborút követően ez számított a legnagyobb médiaeseménynek. A forradalmat követően a magyarság megítélése is megváltozott: már nem Hitler utolsó csatlósaként, sokkal inkább szabadságharcos népként tartották számon. Az országból elmenekült honfitársaink sikeres befogadása és integrálása a nemzetközi menekültügy egyik alaptörténetévé vált és hozzájárult az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának felemelkedéséhez – hangsúlyozta Dr. Kecskés Gusztáv. Az International Diplomatic Student Association diákszervezet tagjai Király Bélának, az új Nemzetőrség volt parancsnokának a Magyar ENSZ Társaság keretében tartott „A magyar forradalom és az ENSZ” című első magyarországi előadásából olvastak fel részleteket. Az ülés végén Dr. Simai Mihály akadémikus professzor emeritus tartott visszaemlékezést az 1956-os történekekről. Beszédét

az akkori Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem helyzetének ismertetésével kezdte. Kevesen tudják, de az első évnvnyitót Gerő Ernő tartotta, aki kiemelte a közigazgatás-képzés fontosságát, és nyomatékosította a marxista-leninista ideológia túlsúlyát – emlékezett vissza a professzor. A Nagy Imre-kormány nagy hatással volt az egyetemre, mivel az oktatóként is tevékenykedő politikust mindenki ismerte, a szakszervezeti bizottság tagja is volt, és tagdíját még akkor is rendesen fizette, amikor már mindenhol kitiltották – mesélte Dr. Simai Mihály. A lengyel események hatására felerősödött a már amúgy is aktív mozgolódás az egyetemi polgárság körében. Miután engedélyt kaptak arra, hogy október 23-án felvonulhassanak, a kérdés már csak ennek mikéntje volt: összeszedték az egyetemen található vörös és nemzeti színű zászlókat, a legnagyobbat Palicz, a Számvitel Tanszék oktatója vitte, ezzel később a Time címlapjára került. Az előadás egyik meglepő momentum volt, amikor Simai professzor visszaemlékezett, hogy október 26-tól kezdve két hónapig az aulában egy Csepel teherautónyi taposóakna volt – csak a szerencsén múlt, hogy az épület megmaradt. A forradalmat követően a legnagyobb megrázkódtatás Simai Mihályék számára Nagy Imre és társainak kivégzése volt. Az ünnepség az egyetem főépületének északi oszlopcarnokánál található Nagy Imre-dombormű megkoszorúzásával és az Egyetem-történelmi Kiállítás megtekintésével zárult. ↗

A VILÁG MEGISMERÉSÉNEK LEGFONTOSABB ESZKÖZE: FÖLDRAJZ

PÁSZTI ESZTER

Kik lesznek a 21. század nyertes nemzetei, vezetői, közösségei? – erre a kérdésre kereste a választ a november 16-án megtartott GEO lectures előadássorozat hatodik állomása, melynek apropója Csizmadia Norbert könyvének decemberi megjelenése volt. A szerző végzettsége szerint geográfus, ennek köszönheti azt, hogy képes földrajzi szemüvegen keresztül vizsgálni a gazdasági, politikai folyamatokat. Amellett, hogy egyetemünk egy intézetének is munkatársa, dolgozott már többek közt a Nemzetgazdasági Minisztériumban államtitkárként, a Nemzeti Bank ügyvezető igazgatójaként, jelenleg pedig a Pallas Athéné Geopolitikai Alapítvány kuratóriumának elnöke. Könyve, mely a Geopillanat címet viseli, hat részben, huszonnegy

fejezetben, száz infografika és térkép segítségével útikönyvként szolgál az olvasóknak a 21. század megismeréséhez. Előadásában könyve főbb témáit ismertette, a világ bemutatásától kezdve a gazdaság, a hálózatok szerepén át, a fúziók fontosságáig. Az érdeklődők kicsit úgy érezhették magukat, mintha egy időutazót hallgattak volna, aki felvázolta, milyen változásokra lehet számítani az elkövetkezendő évszázadban. Ez elsöre unalmasnak tűnhet, hiszen ezerszer hallottuk már, hogy az európai nagyvárosok – Amszterdam, Brüsszel, Barcelona – hamarosan mind víz alá kerülnek, hogy Kína átveszi a gazdasági hatalmat az USA-tól, az olaj és a víz szerepe pedig mindent meghatározó lesz. De az, hogy mindezeket a jövőbeli folyamatokat csupán térképekkel

szemléltette az előadó, az összefüggéseket egy teljesen új aspektusból láttatta. Csizmadia Norbert jelentős problémaként említette, hogy a mai földrajztanulás megreked az általános iskolai térképvásásnál. Magamból kiindulva azt gondolom, hogy a „térkép” szóról sokaknak az iskolai atlaszok jutnak eszükbe, ám ez az előadáson ülők fejében talán már nem így van. Az előadás legnagyobb meglepetése ugyanis számomra nem a különböző politikai sejtelmek igazolása volt, sokkal inkább a térképek sokszínűségének, ezeryni arcának bemutatása. Csizmadia Norbert előadásban bizonyította, hogy a 21. század összefüggéseit térképek segítségével érthetjük meg a legjobban, a földrajznak újra domináns szerepe van: hiszen

a földrajz a világ megismerésének eszköze. Láthattunk rendkívül precíz térképet pálcikából és kagylókból, légitársaságok hálózati térképeit, metróterképet, a világ gasztrótérképét olasz perspektívából, zenei stílusok fúziójának térképét, statikus és dinamikus térképeket... A legérdekesebb talán az Európa láthatatlan határait ábrázoló térkép volt: Euforikus-depressziós, klasszikus-modern, napos-felhős, sörös-boros, vajjal-olivával főzők, lusták-szorgalmasak, körülbelül negyven változat. A könyvben és az előadásban is nagy hangsúlyt kaptak a városok, az okos, kreatív városok jövője, illetve a fúziók, ugyanis ezek korában élünk. A fúzió mint az innováció alapja, új dolgokat szül, fejlődést hoz. Ez alapján a 21. század térképének az internet térképét említette az előadó. ✍

KARI #ESTEK

Nem ez volt az első alkalom, hogy a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar Hallgatói Önkormányzata aktivizálta magát és egy több napos programsorozatot szervezett a hallgatóknak. Két és félévvel ezelőtt akkora visszhangot nem kapott az esemény, viszont ezúttal egy nagyobb szervezői csapatot tudhatott maga mögött a TK-HÖK, melytől egy eredményesebb előadássorozat végrehajtását várták, mondta a főszervező, Meskó Dániel. Az első előadást megelőzően Dániel kiemelte, hogy bár előzetesen nem mérték fel a hallgatói igényeket, úgy gondolják, hogy nagyon sok Corvinusos diákot, tehát nem csak a Társadalomtudományi Karon

tanulókat, sikerült elérni és mozgósítani. Ezt mutatta az is, hogy a Kari#Esteket megelőző pénteken már az előadások több mint két harmadára teltház volt az előzetes regisztrációk alapján. Az alapvető elképzelés az volt, hogy minden napra szerveznek egy nagyobb előadást és alatta három kicsi fog futni, és ezeket nem csak magyar nyelven szerették volna lebonyolítani, hanem több angol nyelvű előadást is kilátásba helyeztek, ezzel a külföldi hallgatókat is bevonva. Sajnos az #Estek folyamán több változás is történt, mely kellemtlenül érinthette a hallgatókat. Kezdjük azzal, hogy négy nappal a rendezvény előtt egyéb elfoglaltságokra hivatkozva lemondta az előadást az orosz nagykövet,

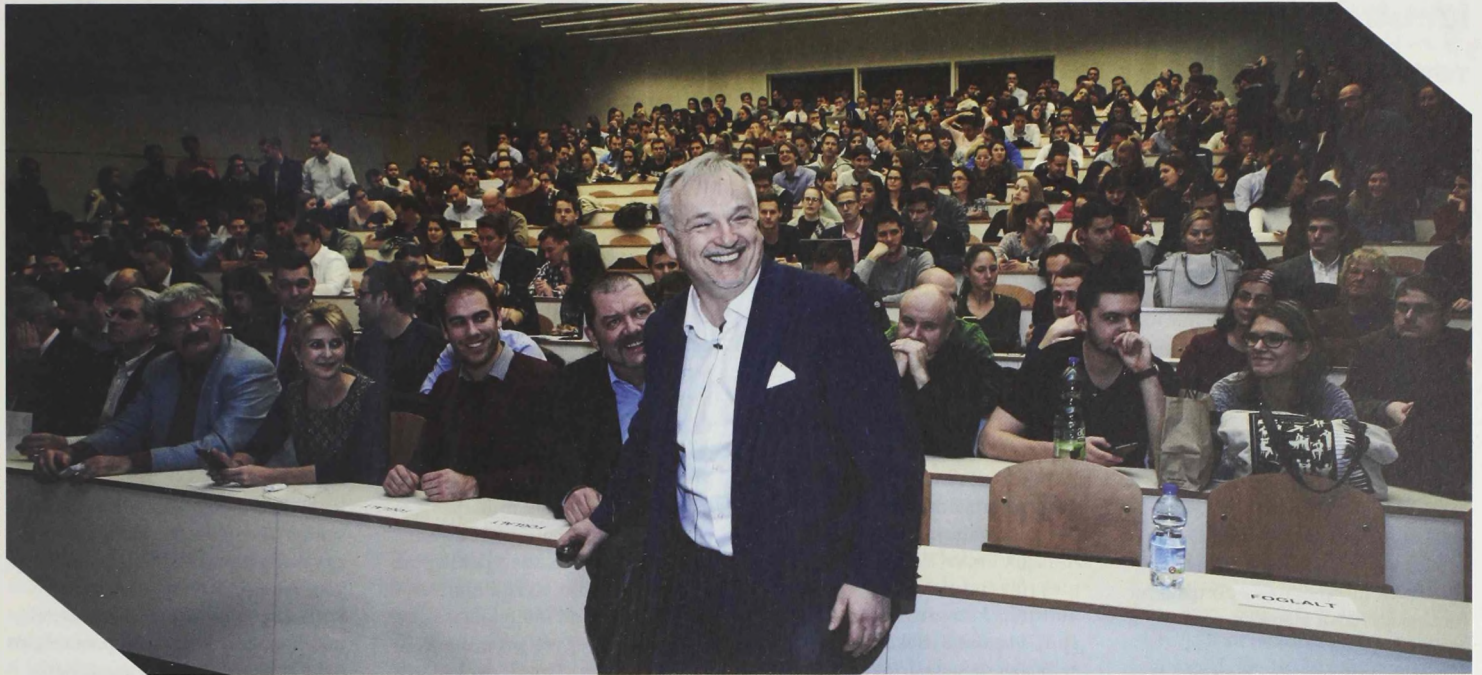
FOTÓK: BEKKER BALÁZS

Szergejev Vlagyimir Nikolájevics, akit húzónévként is tekinthetünk volna, valamint ő tartott volna egyedül angolul előadás, így a külföldi diákok integrációja eleve meghiúsult. Kedd este derült ki, hogy Sebestyén Balázs sem tud részt venni a szerdai napon, így egy olyan megoldás született, hogy az alapvetően BBC (Budapest Business Club) által szervezett Kasza Tibi előadás a T-kari HÖK és a BBC neve alatt fog futni. Ezen kívül kisebb változások, mint például teremcsere, előadók személyének változása nehezítettek meg mind a hallgatók, mind a szervezők életét. A megtartott előadások viszont sikeresek voltak, rengeteg diák csillogó szemekkel figyelte mikor

D. Tóth Kriszta és Lévai Richárd a hétfői napon a C nagy előadóban személyes történeteit mesélte; vagy éppen amikor Adámi Zsanett, egyetemünk hallgatója és parasporthőse, valamint Imre Géza, Tóth Tamás és Osváth Richárd a Riói olimpiáról tartott élménybeszámolót. Ezeken kívül volt még szó az Iszlám Államról, időgazdálkodásról, megtisztelt minket jelenlétével az ügyügyi közigazgatási államtitkár, Ukrajna magyarországi nagykövete és még sokan mások. Összességében elmondhatjuk, hogy eredményes három napot tudhat maga mögött a TK-HÖK, reméljük a hallgatók is jól érezték magukat. Ezúton szeretnénk gratulálni a szervező csapatnak, és külön Meskó Dánielnek. ✍

FOTÓK: MOL

„MI SZERETJÜK A VÁLTOZÁST!” – HERNÁDI ZSOLT A MOL KÖVETKEZŐ 15 ÉVÉRŐL

TOMA FRANCISKA ▸

A MOL igazgatótanácsa 2016. október 13-i ülésén fogadta el új, hosszú távú „2030 – Enter Tomorrow” stratégiáját, amit Hernádi Zsolt, a vállalat elnök-vezérigazgatója a Budapesti Corvinus Egyetemen mutatott be a nagyközönségnek.

A MOL igazgatótanácsa 2016. október 13-én fogadta el új, hosszú távú „2030 – Enter Tomorrow” című stratégiáját, amit Hernádi Zsolt, a vállalat elnök-vezérigazgatója egy Változásvezetés előadás vendéglelődjaként mutatott be a Budapesti Corvinus Egyetemen november végén. Miután Dobák Mihály egyetemi tanár házigazdaként köszöntötte a megjelenteket, Hernádinak, Kelet-Közép-Európa egyik vezető olaj- és gázipari csoportjának fejének ültetéssel kellett kezdenie előadását. Amikor már csak pár embernek kellett a lépcsőn ülnie, gyors bemutatkozás után „csapjunk bele!” felkiáltással bele is kezdett mondandójába. Hernádi személyes példákon át mutatta be a változás megdöbentő sebességét és erejét. Egy fekete-fehér koncertfotó apropóján felidézte, hogy a '80-as években még azt hitte, Lugosi a világ legjobb gitáros; a szocializmus sosem ér véget; ő pedig – rendszeridegen elemként – állatorvos lesz és vidéken marad, majd arról is mesélt, hogy ilyen előzmények után hogyan lett Közép-Európa egyik legnagyobb vállalatának vezetője. Az idővel természetesen nemcsak ő, hanem a világ is nagyon megváltozott. A kérdés csak az, hogy a megdöbentő erejű és megállíthatatlan változás-

ból részt vállalunk, vagy pusztán követjük – mondta. A prezentáció következő részében a MOL-ra ható változásokról beszélt az elnök-vezérigazgató. Egyes becslések szerint 2040-ig nem lesz nagyobb változás az olaj- és gáziparban, mások szerint pedig éppen fordítva: akkorra az eladott autók nagyobb hányadát már elektromos típusok fogják kitenni, így az autópárhuzamosan változó fogyasztói szokások az egész világ számára új kihívásokat jelentenek. A MOL e trendeket figyelembe véve alkotta meg „2030 – Enter Tomorrow” stratégiáját. Abból az alapfeltevésekből indultak ki, hogy bár még mindig a szénhidrogén lesz az alapvető hajtóanyag, a mainál jóval kevesebbet fognak belőle fogyasztani. Éppen ezért új iparágat kerestek, ahol azt fel lehet használni: ez pedig nem más, mint a vegyipar, azon belül is a műanyaggyártás.

A MOL elmúlt évtizedeinek rövid bemutatását Hernádi az 1993-ban sikertelenül zárult privatizációval – és egy Jockey Ewinggal forgatott akkori reklámmal – kezdte. Erre válaszul 1995-ben tőzsdére vitték a MOL-t, aminek így tényleges piaci helyzetben kellett helytállnia, külső feltételeknek megfelelnie. 1999-ben döntött úgy a felső vezetés, hogy a további belföldi növekedés nem lehetséges, így a regionális terjeszkedés választották új irányvonalnak. Bár sokan nem hittek benne („Mi, te meg akarod venni a Slovnaftot, azt a csódtömeget?”), az idő az „elsőként lépés” stratégiáját igazolta: az immár nemzetközi

menedzsmenttel rendelkező MOL napjainkban 22 országban van jelen, 2000 benzinkúttal rendelkezik, a kitermelése évről évre nő, készletei duplázódnak. A vállalat az integrált működésnek köszönhetően gyakorlatilag független a világgpiaci ártól, mivel ellenkező irányba mozog a nyersolaj ára és a finomítói tevékenység marzsa. Ez volt eddig, azonban – hogy lépést tartson a változásokkal – a napjainkban körvonalazódó megatrendek miatt a MOL-nak új stratégiát kellett kidolgoznia. A felgyorsuló technológiai fejlődés és az urbanizációval párhuzamosan változó fogyasztói szokások az egész világ számára új kihívásokat jelentenek. A MOL e trendeket figyelembe véve alkotta meg „2030 – Enter Tomorrow” stratégiáját. Abból az alapfeltevésekből indultak ki, hogy bár még mindig a szénhidrogén lesz az alapvető hajtóanyag, a mainál jóval kevesebbet fognak belőle fogyasztani. Éppen ezért új iparágat kerestek, ahol azt fel lehet használni: ez pedig nem más, mint a vegyipar, azon belül is a műanyaggyártás.

A váltáshoz hosszú kutatási folyamat szükséges, amiben a kitermelést az új iparágak megfelelően alakítják át, a MOL emellett 4,5 milliárd dollárt tervez beruházni vegyipari cégekbe a következő 15 évben. Fontos eleme a stratégiának az is, hogy a vállalat szolgáltatás-centrikussá teszi benzinkútjait, amelyek kiváló értékesítőhelyként szolgálnak az úton lévők számára, akármilyen üzemanyagot is használnak. Ennek megfelelően nagy változás történt a szervezet felépítésében is: teljesen különválasztották a termelést és a szolgáltatást. A MOL mindezek mellett különböző programokon (Freshhh, Growww, LEAD) keresztül továbbra is figyelmet fog fordítani a diákokra és frissdiplomásokra, valamint nagy hangsúlyt fektet a régió vezetőképzésére is, amelynek hiánya Hernádi szerint a közép-európai cégek közös problémája. Az előadás végén Hernádi Zsolt a kutatás szerepére és a személyes vezetői kihívásokra vonatkozó kérdésekre válaszolt, majd fiatal korát idézve a „mert a rock örök és halhatatlan!” zárszóval búcsúzott a közönségtől. 🐦

ÍGY LÁTOM ÉN A FÉK-ET

TERÉK VIKTÓRIA

Mi a FÉK, és mi fogott meg benne legelőször?

A FÉK (Fiatalok az Élet Küszöbén) a világ egyik legnagyobb keresztény diákszervezetének a magyarországi programja. Mivel a FÉK nemcsak az egyetemen van jelen, hanem a középiskolákban is, valamint tanárok számára is akkreditált programmal rendelkezik, így én már az előtt halottam róla, mielőtt az egyetemre jöttem. A legelső dolog, ami megfogott benne, az volt, hogy az itt lévő emberek milyen őszinte érdeklődéssel fordulnak felém. Tetszettek az értékek, amelyekre minden szakmai és közösségi program épül, az előadások minősége és az önismeret fontosságának a kiemelése.

Mivel foglalkozik az egyetemi FÉK?

A legelső alkalom, amikor a corvinusos FÉK-kel találkoztam, az a beiratkozáskor, a könyvtár előtt volt, ahol egy kérdőívet tölthettem ki egy mappáért cserébe. Akkor tudtam meg, hogy a szervezet mivel is foglalkozik. Előadásai az EQ, más néven érzelmi intelligencia köré épülnek, ami azon tulajdonságok fejlesztésére törekszik, amik elengedhetetlenek a munkaerőpiacon, mégis kevés hangsúly irányul rájuk. Ilyenek pl. a time management, csapatmunka, önmotiváció vagy vezetői készségek. Ezekre az előadásokra szolgál a Kinizsi Kollégium

Africaféjában minden szerdán megrendezett heti alkalom. Az első előadás, amin én részt vettem, a jellemmel foglalkozott, azon belül a személyiségtípusokkal. Zseniális volt már akkor látni, hogy a minőséget hogyan tudják az előadók a humorral és jó előadóképességgel megfűszerezni. A személyiségtípusok megismerése segített meg tudni, hogy én milyen vagyok, és folyamatosan segít a kapcsolataimban is azáltal, hogy jobban értem, hogy a másik ember hogyan gondolkozik. Azt szeretem különösen a FÉK-ben, hogy minden alkalomról valamit „haza tudok vinni”, és aztán azt a mindennapjaimban alkalmazni és látni a változást.

A másik fontos dolog, amit érdemes róla tudni, hogy a szervezeti kultúrája keresztény alapokra épül, viszont a diákoknak nem szükséges ezt az értékrendet magukévé tenni ahhoz, hogy a FÉK-ből épüljenek. Nekem nagyon tetszik az, hogy az ember eldöntheti, hogy szeretne-e ezzel az értékrenddel megismerkedni vagy nem, és ha igen, akkor erre kiscsoportos képzésen belül nyílik lehetőség.

Természetesen nagyon sok részvételi lehetőség van itt, de a FÉK azt hangsúlyozza, hogy ők értem vannak. Azt szeretnék és minden erővel arra törekednek, hogy használjam a szervezetet, épüljek belőle, és egy boldog jövőm legyen. ✎

MŰVÉSZET AZ EGYETEMEN

Diákszervezetünk története egészen 2013-ig nyúlik vissza, amikor néhány lelkes hallgató felismerte a művészet hiányát az egyetemen és együttesen kezdett programokat szervezni. Ennek a kitartó és kreatív kezdeményezésnek lett az eredménye a Corvinus Művészeti Akadémia.

A diákszervezet többször rendezett kiállításokat az egyetem területén belül, illetve olyan zenei formációkat hozott el a Corvinusra, mint az Ivan & the Parazol, az Animal Cannibals, a Bohemian Betyars és a Mary Popkids. A CMA sokszínűségét mutatja, hogy a zenei témán túl az egyéb művészeti ágak is szerepet kaptak az eseményeken. Került már sor kortárs irodalmi mű felolvasására és számtalan egyéb programot szerveztünk az elmúlt évek alatt. Fontos mérföldkő volt a beugrós Rudolff Péterrel, amire több százan voltak kíváncsiak. Az akadémia szó sem véletlen a nevünkben. Többször tartottunk már workshopokat, melyek során egy-egy tagunk adhatta át tudását az érdeklődőknek. Legújabb sikerünk a könyvtár területén rendezett fotókiállítás, ami nyolc fotósunk képeiből áll.

Szervezetünk számos tervvel készül a következő félévre. Elképzeléseink sokféle művészeti irányzatot érintenek, többek között a film, az írás és a színjátszás is szerepel ezen a listán. Egy kisfilm forgatá-

sa az egyik ötlet, amit saját forgatókönyv alapján rendezünk, természetesen amatőr, nagyrészt CMA-s kötődésű szereplők közreműködésével. Ezzel szorosan összefügg egy forgatókönyvíró workshop, mivel az egyik tagunknak ez a hobija, és szeretné az általa megszerzett tapasztalati tudást továbbadni egy délutánon. Az esemény természetesen teljesen nyílt rendezésű lesz, bárki részt vehet. Hasonlóan ideköthető a CMA-s színjátszó kör/színjátszó délután, aminek az elsődleges tesztelése zártkörűen már folyamatban van. A különféle jelenetek és szituációk remek közösségépítő hatást gyakorolnak, ráadásul a szürke hétköznapok okozta gondokat is segítenek elfelejteni. Erre manapság egy hallgatónak igen nagy szüksége van. Az egyetemen kevés ehhez köthető programmal, szervezettel találkozhatunk, ezért improvizációs délutánok szervezését szeretnénk megvalósítani, akár egy színdarabbal is elő tudnánk állni. ✎

„A JÉGHEGY CSÚCSA” – ÍGY ÉPÍTEM CSAPATOMMAL A JÖVŐT!

Számos módon megismerkedhet diákszervezetekkel egy hallgató, de a Budapesti Corvinus Egyetemen talán még több ilyen csatorna keresztmetszetén küzdi át magát minden potenciális tag, illetve leendő szakkollégista. Gólyaként a rengeteg információ, a kiaknázatlan lehetőségek sora szinte már ijeszítővé válhat. Számos hallgató fejest ugrik és első impulzusra dönt, az én esetemben ez nem történt meg ilyen hirtelen. Harmadévesként találtam meg azt a közösséget, amelyben úgy érzem, hogy a legtöbbet hozhatom ki képességeimből. Ezen a helyen csúcsosodik ki véleményem szerint több ízben az, amit a Corvinus hallgatói képviselnek: professzionalitás, tettrekészség, vállalkozó szellem. A Jövőt Építők Generációja számomra olyan hozzáadott értéket

képvisel, amelyet harmadévesként igazán különlegesnek tartok. Többek között ilyen a családias légkör, az ötletekre való nyitottság és a szervezethez. Mindezen értékeket színvonalas események megszervezésében erősítik, ilyen például a korábban K Kari Napok névre hallgató többnapos rendezvénysorozat, különböző sportesemények, szakmai előadások. A csapatba egy személyes interjú során kerültem be. A beszélgetés alatt már kifejezetten szimpatiku-

JÖVŐT ÉPÍTŐK GENERÁCIÓJA

sak voltak a csapatvezetők: a HR és az értékesítési csapat vezetője, valamint a JÉG elnöke. A felvételt követően a heti gyűlésen találkozhattam a szervezet teljes csapatával, illetve a többi új taggal. Mára már a mindennapjaim rutinjává vált a heti gyűlés és a közös munka. Minden héten más és más témával foglalkozunk, a folyamatosan felmerülő újszerű feladatokat látjuk el, mint például az új tagok csapatokhoz való jelentkezése, a különböző pro-

jektvezetői pályázatok bemutatása, a csapatépítők ismertetése, illetve a jövőbeni feladatok megbeszélése. Az újdonsült tagoknak idén első alkalommal szervezett a HR-csapat bevonó tábor, ahol remek vetélkedővel, izgalmas kincskereséssel és szuper csapatépítő játékokkal töltöttük az időt; továbbá az egyes csapatok is bemutatkoztak az új tagoknak. Különlegessége szervezetünknek a közvetlenség, a nyitott személyiségek közössége. JÉG-tagsággal olyan barátokra leltem, akik szeretnek önfelajutni, közösségépítő és önmegvalósító ötleteket világra hozni. Kiemelendő a különböző csapatok egyedüli, illetve közös munkája is. A csapatok jégcsúcsként határozottan haladnak céljaik felé, mégis közösen alkotják diákszervezetünk JÉG-hegyét, amely egy lelkes társaságot alkot számos eredményes munkával. Légy te a következő csúcs hódítója, legyél te is JÉG-tag! ✎

ELSŐS KÖRÖK AZ EVK-BAN

Az EVK Szakkollégium Elsős Körei során az elsőéves hallgatók betekintést nyerhetnek egy szakkollégista mindennapjaiba, megismerhetik közösségünket és szakmai oldalunkat egyaránt. Ezen alkalmakra minden évben egyre több gólya kíváncsi, mivel az Elsős Kör programjai segítségével az egyetemisták eldönthetik, megfelel-e az EVK az elképzeléseinknek, és az EVK-sok is lehetőséget kapnak arra, hogy a potenciális felvételizőkkel kapcsolatot teremthessenek.

Az érdeklődők többféle program közül választhatnak a félév során. Vannak erősen szakmai jellegű események, mint például az ingenyes vizsgaidőszaki Mikroökonomia felkészítés, amely remek alkalom az egész éves anyag átismétlésére és megtanulására.

A kötetlenebb programok során találkozhat az legtöbb aktív taggal, illetve senior tagságunk is képviselteti magát, akik hasznos tanácsokkal látnak el Titeket a sikeres egyetemi és egyetem utáni élethez. Ezen programok egy része a Kinizsi utcai kollégium épületében, egy része pedig külsős helyszínen kerül

megrendezésre. Bemutatjuk nektek mindennapjainkat, kvízeken és vetélkedőkön mérhetitek össze tudásotokat és rátermettségeteket a többi gólyával és a tagsággal. A Tarkaréti kitelepülésen fröccsel és pizzával várjuk az érdeklődő kollégistákat.

Az Elsős Köröket követően, a tavaszi félévben várunk mindenkit az EVK Bevonó táborban, ahol izgalmas csapatépítő programok és hatalmas bulik várják a résztvevőket. Ez a legjobb alkalom azok számára, akik komolyan gondolják a szakkollégiumi jelentkezést, de még nem biztosak abban, melyiket is válasszák.

Szintén a tavaszi félévben kerül megrendezésre az EVK Elsős Verseny, ahol egy többfordulós megmérettetés során, akár aktív EVK-s tagok mentorálásával kell legjobbat tudásod szerint megoldanod a kijelölt feladatokat.

A győztes egyik jutalma, hogy egyből jogosult lesz a szakkollégiumi felvételi szóbeli fordulóján való részvételre.

A különböző programok időpontjaiért és további információkért kövesd a Facebook- és az Instagram-oldalunkat! 🐦

CSR ÉS KÖZGÁZ EGY HELYEN

Kik is vagyunk mi? Egyetemisták, akik többet akarnak. Motivált fiatalok, akik többet tesznek.

A FAKT a Corvinus legfiatalabb és legrugalmasabb szakkollégiuma. Célunk, hogy az egyetemi oktatást kiegészítve olyan tudást adjunk, mely globálisan is versenyképes közgazdásszá teszi tagjainkat. Mindezt egy sokszínű közösségben, melyben az egyetemi éveken túlnyúló baráti kapcsolatok születnek. Függetlenségének és egyedi, vállalatszerű struktúrájának köszönhetően a FAKT-ban felelősségteljes vezetői pozíciókban is kipróbálhatod magadat. Vállalati kapcsolataink és Business Projektjeink révén értékes tapasztalatokat szerezhetsz. Alappilléreink a szakmaiság, ami lehetőséget ad a fejlődésre, a közösség, mely támogat ebben, és a társadalmi felelősségvállalás, hogy mi is hozzájáruljunk a körülöttünk élők életének jobbá tételéhez.

A szakmaiság gerincét kurzusrendszerünk adja, aminek a feladata a közgazdasági és business ismeretek kiegészítése,

melyek sokszor a TDK-dolgozatok alapját adják. Szakmai előadásaink és karriermenedzsment alkalmaink során pedig az akadémiai és vállalati szféra legnevesebb szereplőivel találkozhatok.

A közösségben mindenki megtalálja a helyét, hiszen az irodánkban mindig van valaki, akivel el tudsz menni ebédelni vagy éppen a beadandódban tud segíteni. Minden héten változatos programokkal és évente három táborszakkal kapcsolódhatok ki.

A társadalmi felelősségvállalás során az Egyetemisták a Pénzügyi Kultúráért nevű projektünk keretein belül középiskolásoknak oktattunk pénzügyi alapismereteket. Ha szeretnél rólunk többet megtudni, látogass el honlapunkra, melyet a www.fakt.org.hu címen találhatsz meg, vagy keress meg minket személyesen az E épületben, a diák-szervezeti folyosó 10. irodájában! 🐦

Fiatel Autonom Közgazdászok Társasága Szakkollégium

ÖNKÉNTESKEDJ KÜLFÖLDÖN AZ AIESEC-KEL!

Izgalmas kalandokra vágysz?

Szeretnél életre szóló barátságokat kötni, fejlődni és segíteni másokon? Az AIESEC Global Volunteer programjának köszönhetően ezeket megtapasztalhatod egy hat-nyolc hetes külföldi önkénteskedés során. Ennek a lehetőségnek a szépségeit egy személyes beszámolón keresztül tudnánk a legjobban bemutatni. Bányai Tamás így foglalta össze az élményeit: "A nyaram második felét Indonéziában töltöttem, egészen pontosan egy Brawijaya nevű "kisvárosban" a maga másfél millió lakójával. Amikor megérkeztem, egyből a kultúrsokk áldozata lettem. Hihetetlenül meleg volt, ennek ellenére a szokásos viselet a hosszúnadrág és a póló volt, gyakran pulóverrel kísérvé, ezek mellé pedig papucs társult. De ez csak a kezdet volt. Szállásom egy nagyon szép kollégiumban volt, mások egy-egy családnál voltak elszállásolva. Projektet keretében angolt tanítottam árvaházakban, és közben olyan fontos dolgokra hívtam fel a figyelmet, mint az oktatás szerepe a gyerekek életében és a környezetvédelem. Ezek mellett megismertették

velünk a kultúrájukat is, így volt lehetőségünk kipróbálni magunkat különböző helyi kézműves tevékenységekben, és haza is hozhattuk a munkáinkat. Rengeteg mindenben volt részem, megismerkedtem egy számomra idegen vallással és kultúrával. Az ottani gyerekek felnyitották a szememet, elkezdtem mindent másképpen látni. A helyi egyetemistákra az AIESEC-ből mindig lehetett számítani, mindent megtettek, hogy jól érezzük magunkat: vittek jobbnál jobb helyekre, illetve izgalmas (és nagyon csípős) ételeket mutattak be nekünk. Sikerült életre szóló barátságokat kialakítanom a helyiekkel és a csapattal, akik ott tevékenykedtek a világ minden tájáról, tizennyolcan velem együtt. A szórakozás sem maradt ki, ugyanis lehetőségünk volt egy hétre Balira látogatni és kipróbálni annak gyönyörű strandjait, illetve Ázsia talán legjobb szórakozóhelyeit; természetesen a majomerdőt sem hagytuk ki. Ha egy dolog van, amiben biztos vagyok, az az, hogy én még visszatérek Indonéziába egyszer." Szeretnél további részleteket megtudni a programról? Lépj be a "Tapasztaltszerzés külföldön" Facebook csoportba vagy írd a viktoria.toth@aiesec.net email címre. 🐦

AEGEE EDDIG ÉS EZUTÁN

Az elmúlt hetekben elég nagy sürgős-forgás volt az AEGEE-Budapest háza táján.

A hét elején az AEGEE-Leuven egyik kiváló tréneré látogatott el hozzánk, és a Body Language Workshop keretében mutatta be az alapvető testbeszéd rejtett jelentéstartalmát és azokat az első benyomásokat, amelyek közvetlen vagy közvetett módon befolyásolhatják mások rólunk kialakított képét. Ebbe mindenki: a főnök, a konzulens, a legjobb barát, sőt még a télapó is beletartozik. A résztvevők szert tehettek a workshopon számos apró és hasznos praktkára, amelyeket a mindennapokban is bevethetnek. Ezen felül a Get Involved! projekt keretében megrendeztük a programozatunk első konferenciáját, a „Mi lesz veled Törökország - Nyugat vagy Kelet?”-et, ahol három szakértőnkől számos érdekes gondolatot hallhattunk arról, hogy ki állhatott a török puccs mögött, illetve hogy hogyan használja ki a török vezetés az adódó helyzeteket, hogy pár hónap alatt akár teljesen megváltoztassa a külpolitikai közeledését más hatalmakhoz. A konferencia végén egy kilencvenfős kere-

kasztal-beszélgetésen volt lehetőség a témához kapcsolódó kérdések megvitatására. A jövőt illetően sem áll meg a gépezetünk, hiszen nagy készületek folynak már az egyhetes New Years Event 2.0 (NYE) szervezése körül. A tavalyi sikerekből táplálkozva a Core Team életre kelt egy olyan eseményt, amely lehetőséget ad a Magyarországon szilveszterező tagjaink számára. Ha még nincs programod, bármikor csatlakozhatsz hozzánk. Addig is a Golden Key Gálánk, Mikulás bulink és a jövő héten kezdődő Amsterdam-Tilburg Exchange is remek lehetőséget ad az AEGEE-Budapesthez való csatlakozásra.

Ha esetleg érdekel a PR, a marketing, a design, a tervezés, akkor szívesen várunk a PR Working Groupba, hiszen a rengeteg programunknak ők adnak igazi arculatot. Ezenkívül van lehetőség a HR és az FR Working Groupokba is csatlakozni, hogy részese légy egy nagyobb csapatnak, projektnek! Búcsúzóul hadd ismertessük meg Veletek a nemzetközi szinten is elterjedt köszönésünket: „See you somewhere in Europe!” 🐦

GÓLYÁKNAK KÖZGÁZRÓL

Érdekel a pénzügy vagy a közgazdaságtan? Hasznos dolgokkal szeretnéd kiegészíteni a tanulmányaidat? Szeretnél kitűnni a tömegből? Akarsz egy király közösséghez tartozni?

A Heller Farkas Szakkollégiumban mindezt megkaphatod. Nálunk egyszerre fejlődhetsz szakmailag azzal, hogy használható tudást szerzel a kurzusainkon, és tagja lehetsz talán a legcsaládiasabb és legnyitottabb Corvinusos szakkolinak. Ráadásul olyan helyzetekben próbálhatod ki magad, melyekben a munka világában csak sokkal később lenne lehetőség.

Mit is jelent szakkolisnak lenni? Félévente két kurzuson vehetsz részt, melyek közül az egyik pénzügyes vagy közgázós irányultságú. A jó hír az, hogy gyakorlatilag szabad kezded van abban, hogy miről szeretnél tanulni. Ha néhány ember kitalál egy témát, amiről szívesen meghallgatnának egy kurzust, akkor a koliban egy egész csapat foglalkozik azzal, hogy ezt a kurzust a lehető legszínvonalasabb kurzus-tartókkal megszervezzék.

A Heller egy teljesen önálló, demokratikus szervezet, mindent magunknak szervezünk, a működésben pedig a teljes tagság részt vehet és beleszólhat. Lehetőséged lesz konferenciákat és előadásokat szervezni, és már nagyon fiatalon csapatokat, projekteket vezetni. Ezzel olyan tapasztalatokra tehetsz szert, és olyan képességeket fejleszthetsz, ami majd a munkaerőpiacon nagy hasznodra válhat. Továbbá a Hellen keresztül olyan oktatási

projekteket is részt vehetsz, ami nem csak a társadalom számára hasznos, de Téged is élvezettel tölt el. A szakkollégiumban a legfontosabb mégis a társaság, együtt lakunk a Váci utcában. Ez egy olyan élmény, mintha harminc-negyven barátoddal laktál együtt; itt mindig lesz kivel beszélgetned és mindig tanulhatsz a másiktól valami újat. Nem kötelező a beköltözés, anélkül is lehetsz teljes értékű tag (bár sokan még a budapestiek közül is beköltöznek). A társasági életünk második alapja évente négy tábor, amik hatalmas bulik szoktak lenni. Minderről legjobb, ha Te magad győződsz meg! A tanév során rengeteg programot szervezünk Nektek, melyek közül a legfontosabb a Bevonó Tábor (február 24-26.) lesz, ahol egy hétvége erejéig megtapasztalhatod, hogy milyen a „helleres életérés”. Az elsőknek szervezett kurzusunkon, a Heller Pénzügyi Képzésen pedig a szakmai oldalba is betekintést nyerhetsz.

Keress minket Facebookon, az Instagramon, a honlapunkon vagy az irodánkban, az F22-ben!

INCUBE – A JÖVŐ VÁLLALKOZÓI ITT VANNAK

Kedden a Ustream Business Intelligence részlegével beszélgetünk a Big Data felhasználásáról a gazdasági oldalunk által szervezett workshopunkon. Szerdán végigjárjuk a kedvenc belvárosi törzshelyeinket, miközben átbeszéljük a legfrissebb startup-híreket és a vállalkozási ötleteinket. Csütörtökön pedig designos előadásunkon a MITTE Communications reklámügynökség alapítójával vitatjuk meg a vizuális kommunikáció legfrissebb trendjeit és a kommunikációs szakma tendenciáit a designos tagjaink által szervezett előadásunkon. Ilyen egy hetünk InCube-osként... Na jó, nem minden hetünk, hiszen mellette nekünk is ott a munka, az egyetem meg a Netflix&chill. Hogy miért hiszünk ennyire épp az InCube-ban, amikor a Corvinuson közel ötven diák-szervezet és diákkör működik? És akkor még nem is beszéltünk a MOME-s és a BME-s tagjainkról, akiknek szintén megannyi lehetőségük van az egyetemen. Ezt három szóval szeretnénk összefoglalni: szakmaiság, közösség és közvetlenség.

Szakmaiság alatt azt értjük, hogy mi valóban minden lépésben segítünk tagjainknak, hogy a vállalkozási ötletüket odáig fejlesszék, hogy az már egy befektetőnek is prezentálható formát vegyen fel. Segítünk csapattársakat találni, validálni az ötletet, üzleti tervet írni, vagy épp motiválni a folytatásra, amikor épp minden

hullám összecsap tagjaink feje felett. Persze nem érkezik minden tagunk fejében kész startup-ötlettel. Épp ezért szervezzük úgy eladásainkat, hogy az a lehető legjobb inspirációt, inputot adja tagjainknak.

A közösség, vagy inkább a közösség ereje arra utal, hogy a legkülönbözőbb területekről érkezünk, ám mégis közös nyelvet beszélünk.

Jelenleg három területről vannak tagjaink: a gazdasági oldalon BCE-s, BME-s tagjaink vannak, a műszaki oldalunkon főképp BME-s informatikusokkal, mérnökökkel találkozhatok, design oldalunk tagjai pedig a MOME-ről kerülnek ki.

Végül, de nem utolsó sorban pedig a már említett közvetlenség. Rengeteg diákszervezetnek több évtizedes múltja, hagyományai, berögződései vannak – ami persze egy nagyon szép dolog –, ám mi ennek épp az ellenkezőjében hiszünk. Folyamatosan keressük az újításokat, alkalmazkodunk a szervezet és a tagok fejlődéséhez, újratervezzük (hiszen ezt teszi egy sikeres startup is). Teret adunk összes tagunk ötleteinek, javaslatainak, folyamatosan várjuk a visszajelzést.

Amennyiben részletesebben is kíváncsi vagy működésünkre, programjainkra, fordulj hozzánk bizalommal!

HARMADSZORRA VISZÜNK KARÁCSONYT MÁTRADERECSKÉRE

Felemelő érzés, amikor egy – már előre összeállított – élelmiszer-csomagot adsz át egy nélkülöző családnak, és ők könnyekig meghatódva köszönik meg nekünk, hogy egyáltalán lesz mit enniük. Szervezetünk, a Hallgatók a Közösség Szolgálatában Országos Egyesülete (röviden: HaKöSz) idén harmadik alkalommal szervez tartósélelmiszer-gyűjtést a Heves megyei Mátraderecskén élő nélkülöző családok részére.

Amikor először ott voltam, olyan házakat láttam, amelyeket csak nagy jóindulattal lehetett lakóépületnek nevezni. Vakolat egyáltalán nem volt, bent egy apró helyiségben éltek négyen, két összetolt ágyon. Füst szállt a levegőben, mert a közeli

erdő lehullott gallyaival fűtöttek. Kilátástalannak tűnt ott minden. Nagy kincs még a csapvíz is. Mátraderecskén harminc család él ilyen körülmények között. Az összegyűjtött adományok tehát tényleg azokhoz jutnak el, akiknek a legnagyobb segítséget jelent bármi, így a tél közepén, hónap végén, amikor már minden elfogyott.

A már hagyománnyá váló gyűjtés 2014-ben kezdődött, amikor felkeresték szervezetünket, hogy tegyük szebbé ezeknek a családoknak a karácsonyát. Számos helyi segítséget kaptunk a megvalósításban, a gyűjtést pedig több fronton is szerveztük:

egyetemen, középiskolákban és munkahelyeken elhelyezett gyűjtőpontok felállításával, illetve számos alkalommal kitelepültünk bevásárlóközpontok elé, ahol a vásárlókat tájékoztattuk gyűjtésünkről, és megkértük őket, hogy vásárláskor gondoljanak a nélkülözőkre, és vegyenek le a polcról még egy lisztet, tészta, ilyesmit, amelyet a Mátraderecskéieknek adományozhatnak. Egy néni meg is dicsért minket, hogy milyen szép, hogy a vásárlónap délelőttünket ezzel foglaltatva töltjük el. Voltak, akik nem csak egy adag tészta, hanem egy egész csomagnyi élelmiszert adtak át nekünk kitelepülésünk alkalmából. Rengeteg szervezés, és tervezés állt a hátunk mögött, később pedig megdöbbenve vettük észre, hogy egy nappal

annyira megtöltöttünk élelmiszerral, hogy egy kis labirintussá alakult át. Órákig tartott, mire összeállítottuk a csomagokat, amelyeknek az értéke 20-30 000 Ft volt, és elég súlyosak is voltak. Ezek hat kocsiiban fértek el, utánfutóban és jól megrakott csomagtartókban.

Az idei gyűjtés december 16-ig tart, és 23-án visszük le az adományokat Mátraderecskére. Amennyiben Te is szívesen hozzájárulnál célunkhoz, legkönnyebben a Corvinus egyetem E épületénél, a 7-es iroda előtt elhelyezett gyűjtőpontnál tudod átadni a tartós élelmiszereket, de szívesen veszünk bármilyen más segítséget is. Velünk az info.hakosz@gmail.com e-mail-címen léphetsz kapcsolatba, illetve a hakosz.hu címen folyamatos tájékoztatást nyújtunk a gyűjtés fejleményeiről.

THIS IS WU. ALWAYS CLOSE TO YOU WHEN YOU NEED IT.

We are so lucky, because a whole world is kindly waiting for us. We can go anywhere and visit anything – including our wonderful continent and the overseas world. While discovering our surroundings, relaxing, learning or gaining professional practice, we are full of positive expectations but it's recommended to be prepared for unexpected situations. Because we can never know what is waiting for us during our journey.

Even the most cautious and experienced adventurers can run into extraordinary situations, which can end up in being without any cash due to unexpected expenses or failed bank transactions. Luckily there is a solution, that **immediately helps** out troubled travelers or exchange students, trainees abroad or within the country. It only takes minutes and thanks to **Western Union money transfer service** which is available in the network of the Hungarian Post, the money can be paid fast to the recipient around the world.

If we are abroad and we are in **need of cash in a hurry**, we can ask our family members or friends living in Hungary to transfer some via Western Union, utilizing the Hungarian Post's network. Then, the sender is

required to inform the recipient (us) about the details and amount of the transfer, which are necessary for the sake of the payment. It is also possible to send a short message along with the money.

In case we need to help out our family members or friends abroad, it is very important that we only **transfer to people that we really know** and share the data to that person only. Money transfer service can be reached from the nearest post office offering Western Union service (list can be found on the Hungarian Post's webpage: www.posta.hu) by filling in a „Send money” form. Then we hand over our ID document and the money we want to send. In

the end, we are given a receipt with the money transfer control number (MTCN) which identifies the transaction. Help is on its way and with this information our loved ones **can easily pick up the money.**

Wherever the addressee is, the transferred money can be picked up within minutes in any Western Union location in the destination country (or state) depending on its opening hours – but only after providing the necessary payment data. We can send money from any of **more than 1000 designated post offices** in cash.

Money can be paid in Hungarian Forint but we have an option to determine the amount to be sent also in the payout currency. In this case the actual HUF

value of the determined amount shall be paid at the location. If we determine the amount to be sent in HUF, the transferred amount is paid to the recipient in the desired currency, applying the actual exchange rates applied by Western Union. So there is no need to go extra miles for an exchange.

The same method is applied when we receive money from abroad: money can be picked up in cash in any designated post office immediately in HUF.

There is no risk: transactions are reliable, since each transfer has a unique money transfer control number (MTCN) that enables us to track transfers.

So, enjoy your journey, we solved one of your problems!

THIS IS ALWAYS CLOSE TO YOU WHEN YOU NEED IT

Western Union money transfer service is available in over 1000 post offices of Hungarian Post all over the country.

www.posta.hu

Magyar Posta

WESTERN UNION WU

A Deutsche Bank (euró) és a Lehman Brothers (dollár) árfolyama

Forrás: Thomson Reuters Datastream, Portfolio

EGY ÚJABB PÉNZÜGYI VÁLSÁG SZÉLÉN?

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Honnan is indulna a válság, ha nem a bankoktól és a befektetőktől? A mostani lehetséges kiindulópont a Deutsche Bank amerikai bírsága. Viszont miért is rótták ki ezt a büntetést? Valójában egy elhúzódó perről van szó, ami még az első válságból indult ki. 2008-ban a német pénzügyi intézet néhány transzisztált értékpapírja nem követte eléggé a biztonsági követelményeket. Az előírások figyelmen kívül

hagyásával végül viszont a befektetőknek okoztak veszteséget, nem a bankoknak, amit az amerikai kormány nem hagyott szó nélkül. Ebből származott végül egy 14 milliárd dolláros bírság, ami két okból érdekes. Egyik részről hatalmas veszteség lenne a pénzügyi intézet számára, mivel a büntetés a bírság megállapítása előtt lévő bank könyv szerinti értékének körülbelül egyötödét jelenti. Másrészről pedig azért,

mert egy előző válságból adódó, de eddig elhúzódó pereskedés miatt újra bedőlhetne a pénzügyi piac, legalábbis annak egy része. Ezért is állnak a Deutsche Bank tárgyalófelei „pozitívan” a bírsághoz: véleményük szerint az összeg akár 5-6 milliárd dollár köré is lealkudható lehetne. Ezt több amerikai bank példájára alapozzák, ami nem földtől elrugaskodott állítás, de a JP Morgan szerint még egy 4 milliárdos bírság is „kérdésessé tenné a bank likviditkepozícióját”.

A bejelentés óta a Deutsche Bank részvényei mélyrepülésbe kezdtek, több mint a felére esett vissza az ár. A 27,755 dolláros csúcsponttól számítva kevesebb, mint egy év alatt 10,55 dollárra csökkent. Ez addig, amíg bízunk a piaci önkorrigáló és regeneráló hatásában, elméletben nem is lenne baj. De ugyanebben a 2008-ban a makrogazdasági döntéshozók is, és láthattuk, mi lett belőle. Ennek megfelelően az utóbbi időben sokan szeretnek párhuzamot vonni a Lehman Brothers esetével, és ott is az ördögöt festik a falra. Ahogy egy mondás tartja: egy jó közgazdász minden évben tízszer jósol

válságot, ami tízévente egyszer be is jön, de akkor bizony ő előre látta. Viszont a mostani jelek egyáltalán nem elhanyagolhatóak. Nemrég a Portfolio pénzügyi elemzői összehasonlították a Deutsche Bank és a Lehman Brothers hanyatló pénzügyi mutatóit. Az ábra a két bank árfolyamának alakulását mutatja be a hanyatlás kezdetekor vett ár százalékában, és látható belőle, hogy a Lehman 2008-ban kezdődött esése kísértetiesen hasonló volt a német pénzügyi intézetéhez, de egyéni szempontokból a Deutsche Bank rosszabbul is teljesít most, mint a Lehman a válság előtt. Ami miatt mégsem várható ebből egy újabb recesszió, az az, hogy a piac úgy reagált a hírekre ezekkel az árfolyamokkal, hogy az állami csődeljárás lehetőségét nem csak a német állam, de a Deutsche Bank is kizárta a híreiből. Ez azért különbség, mert azt jelenti, hogy nem áll annyira instabil lábakon a pénzügyi intézet, mint amennyire gondolnánk. Mégis aggasztó lehet, hogy a német állam nyilatkozata szerint még csak tervek sincsenek a Deutsche Bank kiségitésére. Reméljük, most is számoltak vészforgatókönyvvel, de azt végül nem kell majd használni. ✎

MAGYAROK A KORRUPCIÓRÓL

DENGYEL DORKA

A magyar fiatalok korrupcióérzékeléséről és médiahasználatáról folytatott kutatást a Transparency International a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézetének és a Publicus Intézetnek a közreműködésével. A felmérés kvantitatív kérdőíves és kvalitatív fókuszcsoportos interjúkkal zajlott. Az idén júniusban publikált tanulmány a 18-29 évesek korrupciós fogalmait, az ilyen ügyek iránti érzékenységét és ezzel összefüggő médiafogyasztását vizsgálta. Alább ebből közlünk néhány érdekes eredményt, melyek éppen minket, magyar fiatalokat írnak körül.

A válaszadók a hazai politikai életet és az országot tekintették a korrupcióval leginkább fertőzöttnek: 77 és 80 százalékban jelezték, hogy teljes mértékben vagy eléggé jelen van ezeken a területeken. Ezzel szemben azonban a közvetlen környezet az utolsó helyen szerepelt. Ennek oka lehet, hogy – ahogyan az később kiderült a fókuszcsoportos beszélgetések során – a résztvevők nincsenek teljesen tisztában a jelenség fogalmával, az arról való vélekedésük eltérő. Sokan például nem tekintik korrupciónak a hétköznapi, apróbb eseteket, például az egészségügyi hálapénzt,

a csúszópénzt vagy az olyan alkalmakat, amikor mindkét fél – látszólag – jól jár. Érdekes módon amikor nem a véleményükről, hanem tényleges tapasztalataikról kérdezték őket, a válaszadók egységesen leginkább az egészségügyet jelölték meg: 39 százalékuk, különösen a nők tapasztaltak már itt korrupciós jelenséget (ezt követte a rendőrség és az oktatás 29 és 22 százalékkal). A teljes felnőtt népességben idén márciusban végzett felméréssel összehasonlítva viszont bizakodóbbak vagyunk: a fiatalok 84 százaléka inkább egyetért abban, hogy nem

szabad beletörődniük abba, hogy ezt a politika természetes részeként tálalják nekik, míg a teljes népességnek mindössze 76 százaléka vallotta ezt. A realizmusukkal – vagy pesszimizmusukkal – sincsen viszont baj: mindössze 34 százalékuk tartja egyenlően esélyesnek a boldogulásra a becsületes embereket, mint az erre képteleneket. Összesen 66 százalék állította, hogy bejelentené, ha korrupcióval találkozna – ami természetesen attitűdvizsgálat, ezért nem tudhatjuk, hogy valóban így tennék-e éles helyzetben –, ez viszont örömhír egy 2012-es felméréshez képest, amikor a válaszadók mindössze egynegyede állította ugyanezt. 10 százalék nem nyilatkozott, a maradék 24 pedig nagyrészt azzal érvelt a be nem jelentés mellett, hogy úgysem lenne hatása, illetve félnek a bejelentés következményeitől. Senki nem hallott még közülük az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala által üzemeltetett bejelentővédelmi rendszerről, ami éppen a

negatív következményektől hivatott mentesíteni a szivárogtatót. Az egyes médiumtípusok megbízhatóságának vizsgálatokor első helyre a külföldi hírportálokat helyezték, majd ezt követték az internetes hírportálok és az országos közéleti magazinok. Érdekes, hogy a Facebook üzenőfal hírei az utolsó helyre kerültek, noha az internetes hírportálok megosztásai is szerepelnek rajta, amit pedig a második helyre tettek. A médiával ellentmondásos a fiatalok kapcsolata: elfogultnak tartják, ugyanakkor támogatnák az oknyomozó újságírás fellendítését, és erősnek tartják a média szerepét a korrupcióval való tudatosításban, szinten tartásban, tájékoztatásban. A beszélgetések egyértelműen kimutatták, mennyire magasán van az ingerküszöbünk is: annyi korrupciós hírral találkozunk, hogy már nem tudjuk befogadni őket. Jól összefoglalja hozzáállásunkat egy budapesti válaszadó kijelentése: „Rész az életünknek a legapróbb részéig, mondhatjuk, hogy a túlélés eszköze, mert ha nem állunk be a sorba, akkor így jártunk.” ✎

FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

A TALMUD ÉS A JÁTÉKELMÉLET TALÁLKOZÁSA

OBERFRANK BALÁZS

Közgazdaságtani ismeretterjesztő előadást tartottak a Corvinus Egyetemen a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. Ez utóbbi eseménnyel emlékeznek meg évről évre a Magyar Tudományos Akadémia 1825. november 3-i alapításáról, amikor Széchenyi István egyévi jövedelmét ajánlotta fel egy tudós társaság megalapítására. A Magyar Tudomány Ünnepe köré azóta egy többhetes rendezvénysorozat is kiépült, amely során ismeretterjesztő előadásokkal hívják fel a figyelmet a tudományok hazai művelőire.

A programsorozat idei mottója az „Oknyomozó tudomány” volt, és ennek szellemében tartott előadást Sziklai Balázs, a Közgazdaságtudományi Kar oktatója is november 9-én egyetemünk Főépületében. A téma egy különös közgazdasági „oknyomozás” volt: a zsidó szokásjogokat tartalmazó Talmud egyik előírásának hátterét tárták fel a játékelmélet eszközeivel. A Talmud egy tipikus csődproblémának nevezhető helyzetre adott megoldást: egy férfi meghal adósságokat hátrahagyva maga után, ám az összes követelés értéke nagyobb, mint a szétszatható vagyon. A konkrét példa szerint a három hitelező 100, 200 és 300 egységnyi pénzt követel, a könyv azonban nem ad egyértelmű megoldást a problémára, hanem három példán keresztül szemlélteti a végkimeneteket. Ha maga a vagyon csak 100 egység, a hitelezők között egyenlően osztják fel az összeget és mindenki 33 egységet kap. Ha 200 egység a vagyon, akkor a követeléseket 50, 75 és 75 egységgel elégítik ki, ha pedig 300 egységet tudnak szétszathani, akkor az arányos felosztás jegyében a hitelezők rendre 50, 100 és 150 egységet kapnak.

Ez a probléma nem csak a Talmuddal foglalkozó kutatók, hanem az elméleti közgazdászok érdeklődését is felkeltette, hiszen nem lehetett tudni, hogy milyen egységes elosztási szabály húzódik meg egy olyan folyamat mögött, amely három esetben is látszólag három különböző elv szerint működik. Az ókori zsidó kultúrában több szabály is ismert volt a csődproblémák, vitás helyzetek rendezésére, ám ezeket nehéz volt egzakt matematikai formában leírni. Ilyen volt például az ún. „vitatott szövet-elv”: a példázat szerint két kereskedő vitatkozott egy értékes szövet tulajdonán, az egyik a teljes egészére, a másik csak a felére tartott igényt. A szabály értelmében az első a szövet háromnegyedét, a másik a negyedét kapta meg. A csődproblémára végül 1985-ben adott teljes választ két közgazdász, Robert J. Aumann (akinek munkásságát 2005-ben közgazdasági Nobel-díjjal is elismerték), valamint Michael Maschler. Azt mutatták ki, hogy a talmudi szabály megegyezik a „vitatott szövet-elv” több szereplőre való kiterjesztésével, ehhez pedig a kooperatív játékelmélet eszközeit használták fel. Ezenkívül a megoldás tulajdonképpen a csődjáték nukleolusza: ez a játékelméleti alafogalom azt a végső megoldást jelöli ki, amit úgy kapunk meg, hogy a szereplők (hitelezők) közül mindig annak a helyzetét javítjuk, aki pillanatnyilag a legrosszabbul jár a szétosztással. Előadása végén Sziklai Balázs arra hívta fel a figyelmet, hogy a felfedezés azért is érdekes, mert rámutatott, hogy két teljesen eltérő logikával is ugyanarra a megoldásra juthatunk. A kétezer évvel ezelőtt élt zsidó tanítók ugyanis nyilvánvalóan nem ismerhették a kooperatív játékelmélet eszközeit, saját gondolatmenetükkel ugyanakkor pont eszerint jártak el.

GAZDÁLKODJ OKOSAN - EGYETEMISTA VERZIÓ

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Tényleg érdemes az oktatásba fektetni? Ha nem így lenne, nem élne egyre több egyetemista a Diákhitellel. A hallgatóknak egyetem mellett rengeteget kell, hogy képezzeik önmagukat, mindemellett meg is kell élniük: erre ad lehetőséget a Diákhitel1 konstrukció, valamint arra, hogy az anyagilag hátrányosabb helyzetből induló diákok is egyenlő lehetőségekhez jussanak. De erre vajon elég-e az összeg? Egyetemistákat és a Diákhitel Központ Zrt.-t kérdeztük.

A Diákhitel1 keretében az egyetemisták havi vagy szemeszteri rendszerességgel tudnak felvenni különböző konstrukciójú hiteleket a naptári év tíz hónapjában. A hitelek összege 15 ezer és 50 ezer forint között mozog havonta, ez egy hétféléves képzés alatt törlesztőrészletekkel összesen 2,9 millió forintra nőheti ki magát. Kétségtelen, hogy ez hosszú időre leterheli az ember pénztárcáját, főleg, ha még a képzésének díját is törlesztenie kell. Ennek ellenére a törlesztés még a képzés utáni átlagfizetés mellett is könnyedén tartható.

A valódi kérdés ott kezdődik, hogy ez vajon elég-e a mai budapesti árak mellett, legyen szó lakhatásról, ételről, tanulásról, szórakozásról. Megkérdeztük Imre Zitát, a Diákhitel marketing- és kommunikációs igazgatóját, hogy mi alapján állapítják meg ezen összegeket, összeghatárokat, és milyen esetben változtatnak ezeken. Elmondásuk szerint a Diákhitel rendszer működtetését, annak teljes szabályrendszerét kormányrendelet szabályozza. Ezen összegeken utóljára 2012-ben változtattak, amikor 40 ezerről 50 ezerre emelték a havonta kérhető legmagasabb összeget. Érdekes módon nem érkezett még visszajelzés nekik egyetemistáktól arról, hogy e pénzüsség nem lenne elegendő, ennek ellenére folyamatosan felülvizsgálják a hallgatói létező kapcsolódóan szükséges források mennyiségét. Amennyiben szükséges, javaslatot tesznek a kormány számára, viszont csak akkor, ha ez nem növeli a kockázatokat túlságosan, hiszen végső soron egy bankról van szó.

Ugyanakkor mit érhet egy hivatalos közlemény az alanyok megkérdezése nélkül? Ennek elkerülése végett kérdeztünk meg egyetemistákat a Szent István Egyeterről (SZIE) és a Budapesti Corvinus Egyeterről

(BCE) arról, hogy mit gondolnak a jelenlegi helyzetről, és hogy miből tartják fenn magukat, mire elég a Diákhitel1.

Máté (22), a SZIE Tájérendező és kertépítő mérnök hallgatója pozitívan látja a helyzetet. 50 ezer forintot igényel ugyan, de inkább csak amiatt, hogy ne kelljen spórolnia. Albérletben lakik, így el is megy az egész összeg a lakhatásra, viszont szülői támogatások és ösztöndíjak segítik, továbbá munkából is származik keresete. Elmondása szerint kényelmesen fenn tudja tartani magát, de egy átlag egyetemistának havi 60-70 ezer forintra lenne szüksége.

Bálint (19), aki a BCE-n Kommunikáció- és médiatudomány mellett Szociológia szakos hallgató, teljesen máshogy vélekedik erről. Szeret a jövőjébe investálni, legyen az képzés, konferencia, könyvek. Neki a havi maximális összeg csupán kiegészítés a munkabér és a szülői támogatás mellett, továbbá ösztöndíjra is számít a jövőben. Szakkollégistaként nem is költ sokat szállásra, annak többit megelégeltesre (étel, ruha stb.) vagy önfeljesztésre. Ennek ellenére nagymértékben nem ért egyet a folyósított összeggel, szerinte sokkal többnek kéne lennie. Elmondása szerint havi 100 ezer forintra van szüksége egy átlag egyetemistának, amit, ha ügyes az ember, össze tud szedni, de alternatív költsége ennek az idő (munka, kevesebb szabadidő vagy szórakozás).

Mint láthatjuk, nincsen egybehangzó elégedetlenség az egyetemisták körében, de azt mindenki elismerte, hogy a küszöböt feljebb kéne tornáztatni. Egy átlag egyetemistának ennél több forrásra van szüksége, még ha meg is tudja oldani kevésből. Ha a hitel igénybevételéről ők döntenek, nem biztos, hogy elvetendő ötlet a küszöbök emelése. Viszont addig marad az instant leves és a párszáz forintos bor.

FORÉAS: WIKIMEDIA COMMONS

„UBERELT” TAXIZÁS

KLUBERT DÓRA

Már csak múló emlékkép él bennünk azokról az éjszakákról, amikor a buliról maradt szerény összeg legoptimálisabb felhasználásával és egy applikáció segítségével rövid időn belül álomra hajthattuk fejünket a saját ágyunkban. A hivatalos taxitársaságok tarifáinak töredékéért, nyomon követhető, logikus útvonalon haladva, a bankkártyás fizetést elektronikusan uton visszaigazolván pillanatok alatt megtalálhattuk a számunkra legszimpatikusabb sofírt. Az Uber 2016 júliusában, a személyszállításra vonatkozó törvénymódosítás életbelépésével egy időben megszüntette magyarországi tevékenységét. A kedvelt fuvarmegosztó kivonulása után több társaság is kísérletet tett a

piaci rés betöltésére, a kérdés már csak az, hogyan sikerült nekik. A piacra lépést és a részesedést növelését nehezíti az egységes tarifák kötelező alkalmazása, így az árazásból nem lehet előnyt kovácsolni. A meglévő társaságoknál is megtalálhatóak már mobiltelefonos applikációk, amelyeken követhetjük a sárga jármű tartózkodási helyét, és lehetőség van a bankkártyánk regisztrálására a kényelmesebb fizetés érdekében. Talán a legismertebb utódok közé tartozik az augusztusban debütáló, észt tulajdonban lévő Taxify, amely sofírpalletájának nagy része korábbi Uber-vezetőkből áll. A cég alapkonceptiója a hiénákról elterjedt kellemetlen bánásmódra épít, megpróbálnak

rendkívül illedelmes és kedves fellépést tanúsítani az utasokkal szemben. A fentebb említett tulajdonságokon túlmenően csupán két egyediségét említhetjük meg, a taxióra és az applikáció összekapcsolását, illetve az egységes egyenruhát. A mobilalkalmazáson kívül a vállalat és a munkavállalók kapcsolatában is felállíthatóak párhuzamok az Uberrel, mert az alkalmazottaknak a forgalom 20%-át, és nem előre meghatározott összeget kell fizetniük a Taxifynek.

A magyar Car4You szolgáltatásai szeptembertől érhetőek el Budapest területén. Applikációjában – elődjéhez hasonlóan – lehetőség van az autővezetők értékelésére, címezésére, a várható menetdíj kalkulálására és a fuvar visszamondására is. Újításnak tekinthető az autőbérlet és a sofírszolgálat igény szerinti különválasztása, amely során a gépjármű méretét is szabadon kiválaszthatjuk. Versenytársra lehet a klasszikus kölcsönzésnek, mert az autót a felhasználó kívánsága szerinti helyszínen és időben veheti át, illetve adhatja le. Ennek alapján az árképzés a választott szolgáltatás szerint eltérő, ám kombinálva őket gyakorlatilag az Uber megoldása

érvényesül. Kezdetben sűrű ellenőrzésnek vetették alá a céget az adóhatóság és a BKK munkatársai, hibát azonban nem találtak. Legnagyobb előnye gyakorlatilag a törvény megkerülésén alapuló az alacsonyabb kilométerenkénti díjszabás miatt, a párhuzamos sofíres autőbérlet lehetősége november közepétől ebből kifolyólag szünetel. A közösségi szállítási területén egy másik magyar fellépőt is találhatunk. A Hoopps Kollár Steve István nevéhez fűződik, aki az Uber „leköszönő” felvonulásának szervezésében is részt vett. Kecsegtető ígéretek közé tartozik az országos lefedettség biztosítása, a főliák nélküli járművek használata, valamint turisztikai események, városnézések bevezetése. Minderre azonban várnunk kell, hiszen honlapján jelenleg sofírok és „utasok” toborzása folyik. A Facebook-oldal követőinek száma több mint négyezer főt számlál, a posztok azonban a poénosnak szánt témák, és nem a fuvarozás köré csoportosulnak. Mint láthatjuk, az innovatív megoldásoknak és a szabad piaci verseny kibontakozásának államilag szabtak határt a taxizás terén. Amíg szűklátókörű és agresszív, az egész főváros lebénítására képes, kulturálatlan ellenállásba ütközünk, álom marad csupán az Uber által nyújtott szolgáltatás legális megvalósulása. ↗

A FED-TANÁCSADÓ SZERINT A „TRUMP BANK” MÉG JÓ IS LEHET

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Donald Trumpot választották az Egyesült Államok 45. elnökének, de vajon mégis mit takar a gazdasági jövőképe? Valójában sok szakértő is ugyanazt a kérdést teszi fel, ugyanolyan tanácstalanul, mint mi.

Eddig még csak utalásokat és irányokat ismerhetünk arról, hogy a frissen megválasztott elnök mit szeretne csinálni a bel-, illetve külgazdaság szintjén. Utóbbi esetében újra szeretné tárgyalni a szabadkereskedelmi megállapodásokat, hiszen véleménye szerint ezek „borzalmasak”, és aki nem így gondolja, az téved. Továbbá a nemrég megkötött, de még nem ratifikált Csendes-óceáni Partnerségből (TPP) is mihamarabb ki akar lépni. A belgazdasági intézkedései viszont annál érdekesebbek. Az amerikai gazdaságot az utóbbi években a rossz és elhanyagolt

infrastruktúra is sújtja, elég csak általánosságban az utakról, hidakról, a közlekedési szolgáltatások karbantartásáról beszélni, vagy konkrét példaként említhetjük a Michigan állambeli Flint ideai vízszennyezését. Trump azt ígérte kampányában, valamint nyomtatékosította győzelmi beszédében is, hogy nagy energiát fog fektetni az infrastruktúra fejlesztésébe. Ígérete szerint, „duplaannyit” fog költeni, mint Clinton, aki 250 milliárd dolláros tervet adott le infrastrukturális költségvetésre. A még érdekesebb rész az, hogy ennek finanszírozására Trump végrehajtói bizottságából Steven Mnuchin úgy nyilatkozott, hogy fontolgatják egy infrastrukturális bank létrehozását. Ez különösen érdekes lépés egy republikánus elnöktől, amely párt kifejezetten a nagy kormány elve ellen van, azaz a kabinet ne vállaljon túl nagy szerepet a gazdaságban.

Nem tűnik ez olyan gyökeres változásnak, de mégis az. Miért? Volt szerencsénk megkérdezni erről a Corvinus Egyetem Befektetések és Vállalati Pénzügyek Tanszékének szervezésében november 17. és 18. között megrendezett „Annual Financial Market Liquidity Conference” keretében Anthony Saunderst, a New York University professzorát és egyben a Federal Reserve (Fed) végrehajtó bizottságának tanácsosát. Elmondása szerint ez egy kifejezetten jó lépés lenne, hiszen olyan testület, ami konkrétan pénzt kezelne, nem létezik a föderális államigazgatás testületei között. Ezt a feladatot a függetlenül működő Fed látja el, az igazgatás csak egy elfogadói funkciót tölt be. Úgy véli, ez egy progresszív lépés lehet Amerika egyes problémáinak megoldására. Mindemellett az ötlet nem új, mégis többször is visszautasították már a

kezdeményezést a múltban, főleg a republikánusok. Láthattuk azt, hogy Trump anélkül is nyert, hogy a Republikánus Párt teljes mértékig támogatta volna, vagy kiállt volna mögötte. Lehet, ez esetben is eléri majd azt, amit kitűzött maga elé, hiszen egy évvel ezelőtt még senki sem gondolta komolyan az indulását, nem hogy a nyeresi esélyeit latolgatták volna. Ezen felül Nancy Pelosi, az alsóház kisebbségi vezetője is úgy nyilatkozott, hogy egy erős infrastrukturális törvényjavaslatot hamar át tudnának vinni. Elsőre egy gyökeres változásnak, balgaságnak vagy éppen lehetetlennek gondolhattuk volna ezt a lépést. Itt lenne az ideje, hogy – mint megválasztott elnök – elkezdjük komolyan venni Donald Trump vezetését és irányítását, hiszen az elkövetkező négy évre, ha tetszik nekünk az irány, ha nem, Amerika 45. elnöke vitathatatlanul Donald Trump lesz. ↗

A GÖRÖGÖK DRÁMÁJA EGYRE CSAK FOKOZÓDIK

KASZÁS ALBERT ▸

Másfél évvel az előrehozott parlamenti választások után világossá vált az, amit minden politikai elemző jósolt: a görögök egyre mélyebbre zuhannak a lejtőn. Görögország jelenleg olyan pókhálóban van, ahonnan szinte lehetetlen a kijövetel. A megoldásra vannak ugyan elgondolások, de ezek még elméleti síkon sem működnek, mivel gazdasági és geopolitikai válságot vonnának maguk után.

Görögország 2011-ben került a csőd szélére, ám mivel az eurózóna tagja, az Unió azonnal a segítségükre sietett. Az eurómilliárdos összegű segélyek azonban megszorításokkal jártak, de ez a görög gazdaságra a vártnál jóval súlyosabban hatott. Rövid időn belül az ország gyakorlatilag teljesen összeomlott, és már csak az EU-s pénzekből tudta fenntartani magát. Folyamatosan újabb pénzügyi segélycsomagokat kértek az Uniótól, ám ezeknek még a kamatait sem tudták visszafizetni a hitelező országoknak. Itt alakult ki az a probléma, amely mára egy patthelyzetet idézett elő. Görögország újabb hiteletet vett fel az EU-tól arra, hogy az előző hiteleinek a kamatait fizetni tudja. Ez első ránézésre is egy végeláthatatlanul pörgő mókuserkére hasonlít, de ha a dolgok mögé nézünk, akkor láthatjuk, hogy a helyzet sokkal rosszabb ennél. 2015. szeptember 21-én az előrehozott parlamenti választásokon fölényesen nyert Alekszisz Ciprasz (ex-)kormányfő pártja, a Sziriza. A kormány a mai napig igényli az EU-tól a pénzügyi segélycsomagok folyósítását, miközben olyan alkukba mennek bele, amelyekkel konkrétan a hitelezőik kezébe adják az országot. Ha még nem lenne teljes a görög dráma, akkor elég megnézni az ország jelenlegi helyzetét: a GDP-arányos államadósság 192%, a Sziriza reformjai mind megbuktak, a munkanélküliség soha nem látott méreteket ölt, ráadásul virágzik a feketekereskedelem és a feketeszolgáltatások. A Sziriza magas adókat vetett ki országosan minden szolgáltatásra, hogy legalább így „saját” bevételhez jussanak, ám ezzel csak mélyítették a válságot. Ahogyan azt a Laffer-görbe is kimondja: nem lehet a végtelenségig emelni az adókulcsot, mert egy tűrészhatár átlépése után a bevételek mindig csökkenni fognak. Görögországban is ez történt. Például a turizmusban dolgozók nem adnak számlákat, sőt inkább külföldi bankokkal szerződnek le,

hiszen még az is jobban megéri nekik, mint az, hogy a magas adók miatt gyakorlatilag ne legyen profitjuk. Ezek eredményeképp 2014-hez képest 5 milliárd euró bevétel tűnt el a görög turizmusból. Ugyan a nemzetközi médiában jelenleg csend van Görögország körül, de politikai elemzők tavaszra teszik az újabb mélypontot, mivel várhatóan ekkor fog elfogyni az a kölcsön, amit az ország a kamatok kifizetésére igényelt. Ekkor pedig várhatóan újabb hitelhez fognak folyamodni, amellyel csak jobban belegabalyodnak abba a pókhálóba, ahonnan látszólag nincs nekik kiút. A válságból való kilábalásra különböző alternatívákat ugyan lemodelleztek már, de a helyzet súlyosságát jól mutatja, hogy ezek a teóriák még elméletben is megbuktak, a gyakorlatban pedig sokkal nagyobb, az egész EU-t érintő gondokat idéznének elő. Görögországban az egyik ilyen „menekülési útvonal” olyannyira népszerű, hogy a lakosság egy jelentős százaléka hajlana rá, sőt egyes pártok már elkezdtek kidolgozni a koncepcióikat. A teória szerint Görögországnak ki kellene lépnie az eurózónából és újra be kellene vezetniük az euró előtti fizetőeszközüket, a drachmát. A váltás után ugyan borzasztó nagy infláció

lenne és valószínűleg még az eddiginél is nagyobb bajba kerülne az ország, de legalább elkezdhetnék megteremteni a saját pénznemükön alapuló gazdaságukat. Az idealizált teória eddig a pontig, szigorúan elméleti síkon még viszonylag jól hangzik, és valószínűleg ezért is van annyi támogatója Görögországban. Közgazdasági megközelítésből azonban teljességgel ésszerűtlen és meggondolatlan lépés lenne, amely valószínűleg olyan gazdasági és geopolitikai katasztrófákkal járna, amelyeknek beláthatatlan következményei lennének – talán ezért sem meri meglépni senki. A görögök az eurózónából való kilépésükkel nagy valószínűséggel magukkal rántanák Spanyolországot, Olaszországot, Portugáliát és Franciaországot is. A Földközi-tenger négy nagy országa is a hitelezők közé tartozik, és nem mellékesen ők is hatalmas államadóssággal küzdenek. Ha megtörténne a görögök kiválása, akkor ezen országok államháztartásában hirtelen több százmilliárd eurónyi hiány keletkezne. Ez minden bizonnyal csődöt eredményezne, mivel mind a négy országnak 100% felett van a GDP-arányos államadóssága. Felmerülhet a kérdés, hogy akkor miért nem mentek már most csödbe, hiszen a görögök nem csak nem tudják visszafizetni a hiteletet, hanem újabb és újabb pénzügyi segélycsomagokért folyamodnak. A válasz az államháztartások könyvelésében rejlik: a hitelek úgy vannak könyvelve, hogy valamikor majd vissza lesznek fizetve, tehát fiktív vagyonként jelennek meg az államháztartásban. A realitás azonban az – és ezt minden

hitelező ország tudja –, hogy a görögöktől az ilyen mértékű csődjük mellett ezeket a pénzeket soha nem fogják visszakapni. Tehát ameddig Görögország tagja az eurózónának, addig ez a fiktív vagyon egyfajta grotteszk biztosítékot nyújt a négy nagy földközi-tengeri országnak a saját csődjük ellen. Azonban ha megtörténne a görög kilépés, azonnal bedölnének ők is, és a világ egy olyan gazdasági válsággal nézne szembe, amihez fogható még nem volt.

A krach mellett azonban van még egy, legalább ennyire veszélyes alternatíva is: ha Görögország kilépne az eurózónából, akkor gazdaságilag összeomlana, mivel a drachmának egy jó ideig nem lenne reális világgiazi valutaértéke. Egy totális csődben lévő, az EU-val megromlott viszonyú ország pedig minden pénzügyi segítséget szívesen fogadna, és itt jön be a képhez Oroszország. Az egykori szuperhatalom az utóbbi időben folyamatosan tárgyal a görögökkel olyan befektetésekről, amelyek orosz pénzből jönnének létre a csődben lévő ország területén. Érdemi előrelépés eddig csak azért nem történt, mert a görögök mégiscsak az EU-tól függenek. Azonban egy esetleges eurózónából való kilépés után ezek a tárgyalások vélhetően felgyorsulnának, és mivel a görögöknek kell a pénz a gazdaságuk talpra állításához, nagy valószínűséggel igent mondanának az orosz befektetésekre. Oroszország ezzel a „szívésséggel” egyszerre nagyon közel kerülne az EU felségterületéhez és a stratégiailag döntő fontosságú Földközi-tengerhez. Az orosz jelenlét nagyon forró pillanatokat eredményezne a nemzetközi politikában, amire szintén nem lehet eléggé – és kellőképpen – felkészülni. ✎

TTIP: ÁLDÁS VAGY ÁTOK?

DÉVALD ÁKOS – SZABÓ BARNA

Tüntető, ellentüntető, politika és a nemzetek közötti verseny erősödő nyomása. Az Egyesült Államok és az Európai Unió között kötetendő Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség (TTIP) az évszázad egyik legjelentősebb gazdasági megállapodása lehetne, azonban az egyezmény megszületése és életbe lépése egyre csak tolong.

Dr. Kacsirek László, egyetemünk Nemzetközi Gazdálkodási Kutatóközpontjának vezetője világosított fel minket a témában.

A TTIP-ről sokan gondolják úgy, hogy az uniós szabadkereskedelmi zóna megszületését leszámítva a legjelentősebb gazdasági jellegű megállapodás lesz. Ön miben látja a legfőbb jelentőségét ennek az egyezménynek?

A TTIP egy egész más regionális és globális gazdasági környezetben létrejövő egyezmény. Ez az egyezmény már nem a vámcsökkentésekre és eltörlésekre fókuszál, hanem az egymás közötti kereskedelmi és üzleti kapcsolatokra, amelyek a különböző szabályozásokból adódnak. Ahhoz, hogy egy termék piacra kerülhessen az USA-ban, át kell esnie egy ellenőrzésen, az EU-ban szintén, de ezek az ellenőrzések különbözőek. Arról folyik tehát az egyezkedés, hogy például elfogadják-e az amerikai piacra lépésnél az európai vizsgálatokat. Geopolitikai szempontból az a kiváltó ok, hogy van egy jelentős erőelőtolódás a világgazdaságban. Erős a verseny főként Kínával szemben, és a TTIP ezen a folyamaton próbál segíteni. Az USA és az Európai Unió egymásnak nagyon fontos kereskedelmi partnerei, a világ tőkeberuházásai is túlnyomórészt a két régió között mozognak, és ha egymásnak előnyöket nyújtanak, az másoknak részben hátrányt is jelent. Tehát ebben a kontextusban az akadályok a hatalommegtartás eszközeivé válnak.

Jelentős a megegyezést ellenzők tábora is. Mit gondol, az ő érveiknek mekkora a valóságalapja és mi az, ami csak a médiaszél miatt tűnik ijesztőnek?

A liberalizáció, az akadályok csökkentése mindig ahhoz vezet, hogy a védelem csökken vagy megszűnik, és akik ebben részesültek, nagyobb szabad versenynek lesznek kitéve. Egy részük tud majd alkalmazkodni ehhez, egy részük pedig nem. Ez az ellenzők egyik csoportja. Például az európai mezőgazdaságban több ezerféle sajt és különféle

eredetmegjelöléssel bíró termék van. Az amerikaiak esetében pedig a versenyképesen előállított tömegtermékek a hangsúlyosak. Egy jelentős réteg attól fél, hogy beáramlik az amerikai búza, az amerikai hús, és emiatt az európai termelők veszélybe kerülhetnek. Az európai rendszer szerint amíg nincs tudományos bizonyíték arra, hogy nem ártalmas a termék, addig nem engedélyezi. Az amerikai gondolkodás szerint amíg nincs rá bizonyíték, hogy a termék ártalmas, addig engedélyezi, és ez a két álláspont ütközik. A legfőbb félelem az, hogy mennyire lehet az európai szabályokat fenntartani, például az GMO-k (genetikailag módosított élelmiszerek) esetében úgy állnak a dolgok, hogy ez továbbra is nemzetállami hatáskör marad, tehát nem kerül bele az egyezménybe. Ezzel összefüggő, de egy sokkal nagyobb horderejű tendenciának a része ugyanaz, ami a Brexithöz vezetett, majd pedig Trump megválasztásához. Az emberekben van egy félelem a globalizációval szemben. Különösen azok félnak tőle, akiknek az elmúlt évtizedekben rossz tapasztalatuk van a globalizációról. Amikor a NAFTA életbe lépett és sok nagy ipari vállalat kitélepítette a termelése egy részét mondjuk Mexikóba, ebben az időszakban Európa és az USA hagyományos ipari körzeteiben munkanélküliség ütötte fel a fejét.

A termelés és a hozzá kapcsolódó folyamatok elkezdtek kiáramlani. A félelem tehát valós, de ennek nem biztos, hogy az a megoldása, hogy korlátozni kell a globális folyamatokat és a TTIP megszületését.

A nemzetközi kereskedelemnek viszonylag kevés területéről beszélhetünk ma úgy, hogy ne említenénk az amerikai elnökválasztást és Donald Trump győzelmét. Mivel a tárgyalások várhatóan nem fognak az Obama-ciklus végéig lezárulni, milyen hatással

FOTÓ: RESSELY KINGA

lehet az amerikai politikában megjelenő új irányvonal a TTIP sorsára?

Ennek az „egyenletnek” nagyon sok ismeretlene van. Donald Trumpnak megvan a magához való esze, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy nagyon sikeres üzletember és egy választást akart nyerni, ezért felmérte tanácsadók és a saját esze alapján, hogy ki mit akar hallani. Ezt azért mondom, mert Donald Trump is átlátja, hogy az amerikai gazdaságban, növekedésben, jólétben mekkora szerepe van a nemzetközi gazdasági kapcsolatoknak, egyezményeknek. Ha Barack Obamát nézzük, nem drasztikusan és nem vulgárisan, de nagyjából hasonlókat mondott a kampánya alatt. Újra akarta tárgyalni például a NAFTA-t. Nem működött, megváltoztatta az álláspontját és a teljes programját és egy év múlva olyan kereskedelempolitikával állt elő, amelynek eredménye, hogy a TPP (Csendes-óceáni Partnerség) aláírásra kerül, valamint a TTIP tárgyalási is megkezdődtek. Lehet, hogy Donald Trumpnál is bekövetkezik majd egy hasonló fordulat, kérdés az, hogy erre mennyire lesz lehetősége. Egyrészt ő nem politikus, tehát makrogazdasági szempontból az, amit ő üzleti szempontból lát, hogy működik. Nyilván ha Trump kereskedelmi akadályokat léptet életbe, az növelheti bizonyos cégek termelését az USA-n belül, tehát a kereskedelmi partnerek viszonyossági alapon hasonlóképpen fogják korlátozni az exportot az amerikaiak irányába.

Lehet-e, vagy van-e bármilyen érzékelhető hatása a CETA-tárgyalások sikeres lezárásának a TTIP megkötésére?

A CETA-t (Kanada és EU közötti kereskedelmi partnerség) sokan a TTIP előfutárának vagy tesztjének tekintik. Azt tudni kell, hogy sok minden nagyon hasonló a problémák és a kultúrák területén, de a volumen nem. Kanada exportjának 9,8 % megy az Európai Unióba, az EU exportjának meg 1,4 százaléka oda. A kanadai gazdaság nem mérhető össze az USA-éval, és ezért a hatása sem lesz akkora. Lehet ez egy híd, amely a TTIP megszületéséhez vezet, de leginkább egy óvatos puhatolózásnak tekinthető.

Ön szerint megvalósul-e a következő 5 évben a TTIP?

A következő 5 év olyan messze van, hogy bármi lehet. A következő két évben nem tartom valószínűnek. Március eleje egy nagyon fontos dátum, ugyanis akkor hagyományosan minden évben az USA megbízottja, aki a kereskedelempolitikáért felelős, közzéteszi a következő évre vonatkozó terveket. Sokan mondják, hogy kevesebb mint 1 százalékos GDP növekedésért megéri-e megkötöni ezt a megállapodást. De olyan hatástanulmánnyal még nem találkoztam, ami arról szólt volna, hogy mit veszünk, ha nem születik meg és hogy lesz-e olyan nyomás – amennyiben Kína, India részesevé nő –, hogy kénytelenek lesznek a felek egymással kihasználni ezeket a lehetőségeket, és akkor a megkötés irányába fog eltolódni a TTIP. ↗

MAFFIACSALÁDOK A NAGYVILÁGBAN

TOMA FRANCISKA ▾

Fegyverek, drog, uzsora, szerencsejáték, hamisítás, zsarolás, korrupció, és ami e mögött van: töménytelen mennyiségű pénz. Ezzel foglalkoznak a XXI. század maffiózói – már amennyit látunk belőlük, hiszen tevékenységüket (el nem ítéltető módon) nem a kirokatban végzik.

A legismertebb szervezett bűnözői csoport egyértelműen az olasz, illetve az olasz–amerikai maffia, amelynek világát könyvek, filmek és videojátékok is megelevenítik. Megmutatják a szervezetben belüli viszonyokat, hangsúlyozzák a család fontosságát, bevezetnek minket a maffia rejtelmeibe. Ezzel azonban vannak gondok: csak a valóság – ki tudja, mennyire pontos – ábrázolásai, s azok is csak a múlt századból. Egy biztos: az átlagemberben a maffiáról élő kép ezek alapján alakult ki. Manapság a szerve-

zett bűnözői csoportok sokkal jobban figyelnek tevékenységük eltitkolására, éppen ezért szinte lehetetlen bepillantást nyerni világuk bármelyik részébe. Bár nem tudjuk, pontosan milyen méretben működnek a különböző országok szervezett bűnözői csoportjai, becslésekkel azért rendelkezünk róluk. 2014-es adatok szerint a Bratva (Oroszország) 8,5 milliárd amerikai dollárnak megfelelő bevételhez jut évente, őt pedig sorban követi a Yamaguchi Gumi (Japán), a Camorra (USA), a 'Ndrangheta (Olaszország) és a Sinaloa Cartel (Mexikó), utóbbi 3 milliárd dollárral. Ezek a világ legnagyobb bűnözői csoportjai, amelyek jövedelmezőségüket a saját környezetüknek megfelelően kiválasztott „iparágak” köszönhetik. A Bratva például embercsempészetben a legaktívabb, a Camorra illegális fegyverkereskedelemben, a mexikói Sinaloa pedig kokaint

csempész át a világ határain. A szervezetek mind illegálisan végzik tevékenységüket, felépítésükben pedig megteremtik a saját világukat. Nincsen egységes, jól bevált recept: míg a Bratva erősen decentralizált, addig a Yamaguchi Gumi, a Yakuzához tartozó többi csoporttal együtt egy köztudottan igen hierarchizált rendszer, szigorú szabályokkal. Ezen a téren a legtöbbet talán az olasz maffia bandáiról tudunk – vagy vélünk tudni. Az ő szerkezetük gyakorlatilag megegyezik egy modern vállalat felépítésével: a családfőt elképzelhetjük vezérigazgatóként, akit a ranglétrán az alvezérek (alelnökök) követnek, majd lefelé haladva, a tanácsadókon és kapitányokon át eljutunk a katonákig, akiket – a párhuzamot követve – egyenlőnek tekinthetünk a vállalati alkalmazottal. Fontos megemlíteni ugyanakkor azt is, hogy törvénytelen tevé-

kenységük mellett a maffia értékeit is hordoz magában. Sokszor az állam szerepét veszi át a kontrollálatlan területeken, ezzel megakadályozva a teljes káosz kialakulását. Értékkrendjük ugyan sajátos és igen specifikus, a szervezet tagjai számára azonban pontos útmutatást ad. Gondoljunk csak például az olasz maffia tízparancsolatára, ami 2007-ben került nyilvánosságra, és amely kísértetiesen hasonlít az eredeti, bibliai tízparancsolatra. Felmerül az a kérdés, hogy vajon a maffiatagság a benne élők számára egyfajta hitet, vallást is jelent. Könnyen elképzelhető, hiszen gyakorlatilag az egész életük felteszik azért, hogy a szervezet tagjai lehessenek. A különböző országok rendfenntartó szervei kisebb-nagyobb erőbedobással, de mindenhol küzdenek a szervezett bűnözés ellen. Mi lenne, ha sikerrel járnának? Biztos, hogy az lenne a legjobb kimenetel az emberiség számára? 🦋

INKÁBB MAFFIA, MINT KÁOSZ

VARGA SZILVIA ▾

A 19. század óta birodalmak jöttek létre és buktak el, háborúk és forradalmak dúlták fel a világot, az emberiség megtette első lépését a Holdon, új világnézetek és felfedezések forgatták fel a társadalmat... Azonban van, ami nem változott. A maffiák történelme egészen az 1800-as évek elejéig nyúlik vissza. Mi lehet az oka annak, hogy ezek az illegálisan működő szervezetek több, mint 200 éven keresztül töretlenül fenn maradtak?

Az állami szabályozás és működés tökéletlenségében keresném a választ. Az állam feladata lenne a védelem, a jólét biztosítása, azonban a történelem során emberek milliói kerültek mégis kapcsolatba maffiának nevezett szervezetekkel. Mi lehet ennek az oka? Mi történne, ha a maffiák megszűnének és azok az emberek, akikhez az állam segítő keze nem ér el, csak magukra számíthatnának?

Káosz.

A szervezett bűnözés megszűnésével nem szűnne meg a bűnözés, csupán kiszámíthatatlanabbá, veszélyesebbé és kegyetlenebbé válhatna. Egy olyan világban, ahol az egyéni

bűnözők szabályok és kötöttségek nélkül követnék saját érdekeiket megszűnne a sajátos igazságszolgáltatással, érthető célokkal és magyarázható tettekkel működő szabályozás az „alvilágban”. A maffiáról az embereknek a fegyverek, a drogok, az emberkereskedelem, a prostitúció a leszármolások, a kegyetlenség jutnak eszükbe, azonban elfelejtene pár egy fontos tényezőt.

A szabályozottság. A maffiához csatlakozó emberek 92%-a büntetett előéletű, így a kapcsolat kezdetekor nem válnak rosszabb emberré, csupán egy szabályozott formában működő szervezethez csatlakoznak. A maffia szabályozottsága, a tagok szabálykövetése és elkötelezettsége példa értékű. A szervezeti kultúra egyik legfontosabb eleme pedig a becsületesség. A védelem. Azokon a területeken, amelyek az állam hatáskörén kívül esnek igenis szükség van valamire, amely garantálhatja a biztonságot, még akkor is, ha azt illegális eszközökkel teszi. Tűz ellen tűzzel harcolni ostoba, gondolhatnánk...

Azonban az valóságban is érezhető példa mást mutat. Nem véletlenül növekszik meg a maffiák szerepe azokon a területeken, amelyek kiesnek az állam látóköréből. Vannak országok, ahol a kormány legapróbb meggyengülésére is képes azonnal reagálni a maffia, hiszen az emberek, ha választaniuk kell, inkább fordulnak egy másik szervezett világ felé, mint sem a káoszban találják magukat.

De miért is jobb az, ha a szabadság helyett a Cosa Nostra embereihez hasonlóképesek befolyásolni az életünket? Mert a szabadságnak ára van. Az emberek önérdéküket és mindenkiéket sajátos céljai vannak, ha pedig ezek a célok összeütköznek, az egyik fél számára negatív kimenetelt jelent. Az igazságszolgáltatást ilyen esetekben egy szabályokkal működő rendszer biztosítja. Ennek hiányában nem lenne, ami megállítja az embereket abban, hogy érvényesítsék érdekeiket, amely pedig mások jogainak csorbításával jár. Természetesen nem ez a tökéletes megoldás, azonban a kiszámíthatóság biztonságérzetet kelt, az emberek pedig válság idején másra

PRO
M

sem vágnak. Az ilyen helyzetekben nem elhanyagolható a maffiák szerepe, amely megakadályozza a szervezetlen bűnözés elburjánzását, lehetővé teszi az anyagi és egészségügyi biztonság megvásárlását, a kiszámítható üzletmenetet, életvitelt – hiszen jelenleg sem működik sokkal másképp és a maffiának általában elegendő a profit 10-15%-a is!

KORRUPCIÓ AZ OLASZ MÉDIÁBAN

DENGEL DÓRA BOGLÁRKA ▾

Többek között az olasz korrupciós médiafedettségéről is készített felmérést az Anticorruption Polices Revisited nevű projekt, amely kutatóintézetek bevonásával igyekszik felmérni az európai korrupcióellenes fellépéseket. Egyetemünk Szociológia és Társadalompolitika Intézetének Társadalomstatisztikai Kutatóközpontja, valamint a Fényes Elek Társadalomstatisztikai Egyesület is részt vett a nagy adatalapú kutatásban. A tanulmány a 2004-2013 közötti időszakot foglalja össze, és hét európai országot – köztük hazánkat is – vizsgált. Ezek közül most az Olaszországra vonatkozó eredményeket mutatjuk be.

A vizsgálódás négy olasz médiumra (Il Corriere della Sera, La Repubblica, Il Giornale és Il Sole 24 Ore) terjedt ki. Az Il Corriere della Sera a legnagyobb példányszámú és centrista lap, amelyet a La Repubblica követ közép-balos irányultságával. Az Il Giornale harmadikként a közép-jobbos vonalat képviseli, az Il Sole 24 Ore pedig nem sorolható be politikai affiliáció szerint. A kutatók alkalmaztak emberi (Human Associated Content Analysis) és számítógépes (Computer Associated Content Analysis) tartalomelemzést is. A vizsgált közel tíz éven át észrevehető volt, hogy fokozatosan – 2010-ben egy jelentős kiugrással – növekedett a témában megjelenő

cikkek száma. Kutatásuk során 46 239 cikket vettek górcső alá, amelyek tartalmazták a megadott tíz kulcsszó valamelyikét. Ezek közül a leggyakoribb szavak (91%-os előfordulással) az alábbiak voltak: korrupció, megvesztegetés, „concussione” (amely egy hivatalnok visszaélését jelenti hatalmával, melynek eredményeképpen pénzt követel az ügyféltől), visszaélés és sikkasztás. Érdekes, hogy az ötven leggyakoribban előforduló családnév között első helyen áll Berlusconi, de szerepel Putin, Obama és Bush neve is. A legtöbb név azonban olasz: az nemzeti média a közép-európai régióhoz (így Magyarországhoz is) hason-

lóan kiemelkedően a hazai ügyekkel foglalkozik, nemzetköziesekkel sokkal kevésbé. Ezek között is kiemelkedő figyelmet kapnak politikusai (kiváltképp Berlusconi), üzletemberek és képviselők. Szókereséssel azt is megvizsgálták, a tíz leggyakoribban előforduló szavak milyen kontextusban jelennek meg: ebben a politikai, illetve a bírósági környezetet. A politikusok nagyrészt jobboldaliak voltak, csak kisebb számban találunk baloldaliakról ilyen híreket. Többnyire helyi korrupciós cselekedetről van szó, amelyek aztán nemzeti figyelmet kapnak és sokáig a közbeszéd tárgyát képezik. Az esetek sokszor

„túldramatizáltak” és látványosak: az újságírók instrumentális célokra használják fel őket, hogy támadjanak vagy védjenek valakit. Megkülönböztetünk ún. „grand” és „petty” ügyeket. Előbbi a politikusokat és a közhivatalnokokat érintő nagyszabású bűncselekményeket jelenti, míg utóbbi az apróbb, helyi esetekre utal, melyekről általában bulvárlapokban is tudósítanak. A HACA segítségével 2952 cikket vizsgáltak meg. Ebben részletesebben kiderült, hogy a „petty” esetek mindössze az összes ilyen hír 4,2 százalékát teszik ki, tehát állíthatjuk, hogy a „grand” ügyekre kapják fel a fejüket az olaszok, hogy aztán hosszasan, hetekig ne engedjék el őket.

MAFFIA

KONTRA

A MAFFIÁNÁL MÉG A KÁOSZ IS JOBB

VARGA SZILVIA ▾

Képzeld el egy világot, amely alig különbözik attól, amiben élünk. Olyan apróságban, aminek látszólag lehet, hogy semmi hatása nincsrád. Talán soha nem is találkoztál vele. A te életed nem változik sokat. Azonban lehet, hogy a melletted sétáló hölgy, a metrón a melletted ülő, szintén olvasó férfi, a fiú, aki sitósen ugrik le a járműről ebben az elképzelt világban egy olyan napra ébredhet, amikor nem kell félnie. A szervezett bűnözés könnyen begyűrűzhet az emberek minden-

napjaiba, ha az állam teret enged neki és sajnos gyakran nincs más választása. Az államok, a kormányok korlátozott hatalommal birtokolnak. Nem érhetnek el minden területet, ahol pedig nem megfelelő a szabályozás, a rend, a biztonság, hamar felüti a fejét a bűnözés talán legmakacsabb fajtája. Az olyasfajta, melynek egyetlen célja a meggazdagodás, mások szervezett kihasználása, a maffia.

A Milánói Egyetem professzora, Paolo Pinotti kutatásai során arra

a következtetésre jutott, hogy Akár 20 százalékkal is visszaeshet azoknak a helyeknek a gazdasági teljesítménye, ahol megjelenik a maffia. Ez az egyes országok GDP-jére is negatívan hat, hiszen a bűnözők jelenléte költségesebbé teszi a magánberuházásokat, valamint a bűnözői csoportok gyakran a politikát is megfertőzik és nem ritka, hogy komoly bevételi források származik közpénzekből. A maffiák megszűnése így egyértelműen pozitív hatással lenne a gazdaságokra.

Azonban ha a korábban elképzelt világban maradunk, ahol az állam képes volt felszámolni az ilyesmi tevékenységeket, egy olyan kép tárulhat elénk, ahol természetesen nem szűnt meg a bűnözés, azonban az anyagi, tudásbeli és kapcsolati háttér, eltűnt a törvényszegők mögül. Egy olyan világot láthatunk, ahol a büntettek könnyen nyomon követhetők, a tettesek könnyen elkaphatók. Az államok virágzása megindulhat, hiszen a feketepiac lényeges csökkenésével mindenemű fogyasztást legális úton kényserülnek megoldani az emberek. A társadalom „kitaszítottjait” nem várja „B terv”, nincs kecsegtető lehetőség a törvényen kívüli, szinte büntetlen életre. A maffia folyamatosan, kegyelmet nem ismerve veti ki hálóját a gyanútlan, kétségbeesett emberekre, akik azt hiszik, nincs más megoldás. Azonban ez csak

mélyebbre sodorja őket amúgy is kilátástalan helyzetükben. Ha ezek az emberek nincsenek rászorulva, hogy saját erejükből álljanak talpra, mindig a rövidtávon könnyebbnek tűnő utat fogják választani. A káosz cselekvésre serkent, amikor nincs kézenfekvő más lehetőség cselekvésre sarkall, az emberek alternatíva hiányában védelemért, segítségért, kölcsönért, az igényeik kielégítése érdekében kénytelenek lenni az államhoz fordulni. Bár természetesen okkal voltak bizonyos területek a periférián és ez az állam, a közígazgatás, a társadalom tökéletlenségét nem lenne képes megoldani, mégis, az alternatíva hiánya, a káosz teret engedhet a problémás területek fejlesztésének, a korábbi hibák kijavításának, a növekedésnek, a fejlődésnek.

Így a maffia felszámolása után, amennyiben az állam képes biztosítani más irányt a periférián rekedt területeknek is, az rendkívül pozitív eredményekkel járna.

Növekedésnek indulna a gazdaság, a fogyasztás, a beruházások, hosszútávon csökkenhetne a bűnözés, emelkedne a jólét, az emberek bizalma és közérzete is javulhatna. ✍

MIÉRT ALAKULT KI DÉL-OLASZORSZÁGBAN A MAFFIA?

LENYU TÍMEA ▾

Olaszország a művészetek, a kulináris élmények, a természeti csodák hazája, melynek déli területén, Szicíliában alakult ki a világ egyik legrégebbi és legbefolyásosabb maffiaszervezete. Felmerülhet bennünk azonban a kérdés, hogy miért pont Dél-Olaszországban alakult ki ez a társadalmi formáció, s hogy volt képes ennyi éven át fennmaradni. A kérdést Papp Gergővel, a Szociológia és Társadalompolitika Intézet doktoranduszával jártam körbe.

Számos feltételezés létezik arról, hogy mikorra tehető a maffia csoportok első megjelenése. Feltehetően már a középkorban is léteztek különböző titkos társaságok, melyek az idegen csoportok betörései ellen szerveződtek, azonban az első, hivatalos feljegyzések a 19. századból származnak. A jelenség kialakulásához elsősorban a Habsburg spanyol uralom alatt kialakult bizonytalan állapotok járultak hozzá. Ebben az időszakban nem létezett kimondott

központi hatalom, bizonytalanság övezte a törvényeket, a gazdasági életet és a szicíliaiak egymás közötti viszonyát is. A kiszámíthatatlan állapot következtében a kereskedelem és az ipar területén stagnálás volt megfigyelhető, s a gazdasági érintkezések száma jelentősen csökkent, hiszen az emberek mozgásteret meglehetősen lekorlátozódott. Ezen folyamatok eredményét egy szicíliai közmondás is jól szemlélteti:

"Ellenséged a szakmádbeli másik ember", azaz ezentúl nem a versenytársak megelőzése lett a cél, hanem azok lesüllyesztése, megfélemlítése. Az említett faktorok tehát torzítják a piaci versenyt, így aki egy ilyen környezetben előrébb akart lépni, sikereket akart elérni, annak más eszközökhöz kellett folyamodnia, amit a maffia világa biztosítani tudott. S habár társadalmi szinten ez a bizonytalanságból fakadó magatartás káros, azonban a körülményeket figyelembe véve megállapítható, hogy egyéni szinten racionális tevékenységnek számít.

Kérdés azonban, hogy a bizonytalanság hogyan alakít ki egy nyire tartós társadalmi formációt. Fennmaradásuk titka egyrészt az általuk nyújtott szolgáltatásokban rejlik, hiszen olyan tevékenységeket folytattak, amelyek a kialakult bizonytalanságból fakadtak.

Tehát olyan területeken tevékenykedtek, ahol a legerősebb pozícióval tudtak rendelkezni, monopol helyzetet tudtak kialakítani. Ezen törekvésüket nevéik - "Cosa Nostra", "a mi dolgunk" - is jól szemlélteti, ami egyrészt összetartozásukat, másrészt a különböző szereplők piacról való kizárását fejezi ki. Továbbá a szicíliaiak maffiához való alkalmazkodása, a helyzet elfogadása is elősegítette erejük megerősödését. Végül pedig jelentős faktornak számít az adott területen kialakult politikai rendszer is. Benito Mussolini diktatúrájának idején a maffia csoportok jelentősen visszaszorultak, ami arra vezethető vissza, hogy ez a rendszer független volt az öt fenntartó érdekektől. Ezzel szemben egy demokratikus rendszerben a lakosságra való támaszkodásnak nagy szerepe van, így a rendszernek valamelyest kezelnie kell társadalom tagjait befolyásoló csoportokat. ✍

EZ NEM SZEMÉLYES. EZ SZIGORÚAN ÜZLET.

– MAFFIÓZÓK ÉS SZEREPEIK

MENYHÉRT DORKA ▸

Miért szeretjük a gengszter- és maffiafilmeket? Miért nézzük élvezettel a vérgőzös történeteket, ha közben jóérzésünkre hallgatva elítéljük a szervezett bűnözést? Talán csak Marlon Brando, Robert de Niro és Al Pacino érdeme, hogy az IMDb rangsorának második és harmadik helyét A keresztapa című film első két része foglalja el. Esetleg Martin Scorsese rendező keze lehet a dologban, hogy a maffiózók Nagymenők lettek. Vagy azért nézzük el a kivégzéseket, fenyegetéseket, aljas átveréseket, mert fikciónak tekintjük a történetet?

Az igaz történet alapján felirat lényege pont az, amire kevesen figyelnek: alapján. Gondolhatunk olyan remekekre, mint a Casino, vagy akár a Fedőneve: Donnie Brasco, melyekben biztosan rengeteg valós elem szerepel: de a maffiáról beszélünk, hihetetlennek hangzik, hogy a legszaftosabb részek valóban a nagyvilág elé kerülnek. Persze lépten-nyomon újabb információk látnak napvilágot, csakúgy, mint 2007-ben a Salvatore Lo Piccolo maffiafőnök rejtékelyén megtalált maffiózók számára készült tízparancsolat. Ebből kiderül, hogy a család valóban kiemelt szerepet foglal el az életükben, és a rendőrökkel való cimborálást nehezen tűrik. A ne járvj kocsmába és klubokba tétel viszont meglepődésre adhat okot. Amit a filmekben látunk, sokszor

egy már meglévő sémához igazodik, egy maffia- vagy egy „keresztapa-sztereotípiához”. Közkedvelt forgatókönyvírói húzás ukrán vagy orosz nehézfiúkat antihőssé varázsolni, a jakuzák szigorú hierarchiáján élcélődni csak úgy Tarantino-módra, Ennio Morricone muzsikájával fokozni a feszültséget, vagy a családról szóló monológokkal bebiztosítani, hogy valóban maffiafilmet nézünk.

„Don Corleone, nagy megtiszteltetés, hogy engem is meghívtál a házadba a lányod esküvőjének napján” – idézik sokan a klasszikusból. Nem ritka az sem, hogy parafrázis készül egy-egy kultikussá vált jelenetből – gondoljunk csak a Modern család vagy az Így jártam anyátokkal szituációs

FORRÁS: THE GODFATHER

komédiára, mindkét sorozatban szerepelt egy levágott plüssállatfej megfélemlítés céljából. De paródiákban sem szűkölködhetünk: a Robert de Niro főszereplésével fémjelzett Vérmesék bizonyítja, hogy a műfaj felismerte a túlzó elemeket, de nagyszerűen fel tudja használni, hogy egy szatirikus, de önálló értékkel bíró alkotás születhessen.

A maffia útvesztőjéből nem most fogunk kikeveredni, ám érdemes visszatekintnünk a hetvenes évekre – a Keresztapa című filmet 1972-ben mutatták be –, ahol egy ékes példáját láthatjuk a fikció és a valóság keveredésének. 1970-ben egy olasz-amerikai polgári jogi szervezet tüntetésen fejezte ki nemtetszését a Keresztapa című

film ellen, amiért bűnözőként ábrázolja az olaszokat. A történet pikantériája, hogy a csoport vezetője Joseph Colombo volt, az egyik legnagyobb New York-i maffiacsalád feje. Hogy ne dörzsölt digó bűnözőként legyenek az amerikai olaszok a köztudatban, Colombo fenyegető üzeneteket hagyott Al Ruddy, a film egyik producere számára, valamint követette az autóját. A maffia végül beépült a filmbe: beleszólhattak a szereposztásba, forgatókönyvbe, cserébe Marlon Brando igazi gengszterek saját történeteit hallgathatta meg. A sors iróniája, hogy Colombo ellen merényletet követtek el, mikor alig néhány saroknyira tőle egy kivételes jelenet forgott: Michael Corleone kivégeztette a maffiacsaládok vezetőit. ✎

OLAJOZOTT GÉPEZET, AVAGY A MAGYARORSZÁGI MAFFIA HŐSKORA

BOGATIN BENCE ▸

A mai fiatal generáció emlékezetében már csak halványan él az a korszak, amely a kilencvenes évek elején vette kezdetét, majd az ezredfordulót követő években fokozatosan csengett le, és amelyet a magyar rendszerváltás egyik legkárosabb hozadékaként tart számon a közbeszéd. Ez volt a szó hagyományos értelmében vett maffiózók ideje Magyarországon: pénzhegyek tűntek el a gazdaságból, nyomukban pedig utcai lövöldözések, robbantások és holttestek sokasága borzolta a kedélyeket.

A kilencvenes évek elejétől a szervezett bűnözés legfőbb anyagi alapját az olajszőkítésnek keresztelt illegális kémiai eljárás és a belőle származó haszon jelentette. Ekko-riban az „olajosok” azt használták ki, hogy háztartási tüzelőolaj adója jóval kisebb volt, mint a gázolajé. Előbbi kiszőkítésével – azaz

motorolajként való felhasználásra alkalmassá tételével – és gázolajként eladásával hatalmas vagyont lehetett felhalmozni, a rendőrség ugyanis évekig nem lépett fel érdemben a rohamosan fejlődő újdonsült „iparág” ellen. Ebben az időszakban még a vámhatóság hivatalos becslései szerint is körülbelül ezer milliárdos kár érte az államot, de a valós számok ennél feltehetően sokkal magasabbak.

Az óriási vagyonok – s velük a maffia által a másik fő bevételi forrásként kezelt uzorakamatokból származó tartozások – felhalmozódása egy ilyen szűk „piacon” törvényszerűen konfliktusokat vont maga után a tulajdonosok között. Noha két évtized távlatából is nehéz pontosan kibogozni a kétes ügyletek szereplői közti viszonyokat, a nyilvánosságra hozott nyomozati adatok alapján két nagyobb érdekcsoport körvonalai rajzolódtak ki. Az egyik olda-

lon az Energol olajkereskedelmi vállalkozás élén álló, titkosszolgálati kapcsolatokkal is rendelkező Portik Tamás és köre, a másikon a Prisztás József által irányított, „váci hetek” néven elhíresült bűnszervezet állt. A helyzet 1996-ra pattanásig feszült: ebben az évben indultak meg a leszámolások, amelyek során számos „vállalkozót” robbantottak fel saját autójában vagy lövettek agyon. Utóbbi sors várt magára Prisztásra is, aki már '96 novemberében sorra került. A lövöldözések közül a legnagyobb visszhangot a Fenyő János médiacézár ellen 1998-ban elkövetett gyilkosság váltotta ki, aki az „olajos” pénzék médiapiacra keresztüli tisztára mosásával és a közvélemény dezinformálásával került a képbe. A pokolgépes merényletek leghírhedtebbje pedig a szintén 1998-ban történt Aranykéz utcai robbantás volt, amelynek az Energol-csoportot leleplező besúgó, Boros Tamás volt a célpontja, ám a fényes nappal végrehajtott gyilkosságnak három ártatlan járókelő is áldozatul esett.

Az olajbizniszből származó pénz nem csak Fenyő János médiabirodalmában lelték új otthonra. A bevételek legalizálása többnyire Vizoviczki László reszortja volt, aki a kétes tőkéből gyakorlatilag a teljes pesti belváros szórakozóhelyeit felvásárolta. A „Vízó” becenévre hallgató maffiózó híres volt agresszív stílusáról és a konkurencsei fenyegetését célzó éjszakai utcai vonulásairól verőlegényei társaságában. A pénzcsoport a tüzelő- és a dízelolaj árának 1995-ös egységesítése, majd az importált kőolajtermékekre vonatkozó azonnal behajtandó jövedéki adó 1998-as kivetése zárta el. A Legfőbb Ügyészség vizsgálati jelentése szerint 1991 és 1999 között a kőolajtermékek forgalmazása során Magyarországon mintegy 4300 bűncselekményt követtek el. A régi ügyletek közül azonban rengeteget a mai napig sem derítettek fel, több nyomozásnak az aktuális hatalom láthatatlan keze vetett véget. Vizoviczki és Portik őrizetbe vétele egészen 2012-ig váratott magára. Míg előbbi ügyében azóta sem született jogerős ítélet, utóbbi idén márciusban tizenhárom év börtönbüntetést kapott. ✎

MEXIKÓI DROGBANDÁK: LOS ZETAS, LA EME, TIJUANA

Az ezredforduló környékén a kolumbiai kartellek voltak a fő kokainteresztők, de az erősödő büntetőeljárások hatására szövetkeztek a mexikói „kollégákkal”. A három legnagyobb, legkegyetlenebb mexikói kartell a Los Zetas, a La Eme és a Tijuana kartell. A drogüzlet mellett az embercsempészetben is nagy szerepük van. A mexikói kormány és a droggereskedők közötti háború napjaink egyik legvéresebb konfliktusa: 160 ezer áldozatot követelt 2006 óta. Nem csak az ország belpolitikai stabilitását teszi lehetetlenné, hanem a világon folyó illegális kábítószerkereskedelem megfékezése válik esélytelenné a kartellek tevékenysége nyomán.

A SZICILIAI MAFFIA ÉS A LA COSA NOSTRA

Létrejöttének körülményei homályosak, valószínűleg az igazi Maffia a XV. században az elnyomás és a külső hódítók ellen fellépő titkos csoport volt. A XIX. századra uralmuk kiterjedt a gazdaságra, majd a politikai életre is. A Maffia uralmát Mussolini igyekezett felszámoltatni. A hajszá miatt sok maffiózó menekülni kényszerült, így vetették meg lábukat például az USA-ban. Az itt letelepedő bűnözők hagyományos erőszakos módszerei cselekvésre készítették az amerikaiakat: a RICO (Racketeer Influenced and Corrupt Organizations) bevezetésével nyomást gyakoroltak a maffiára. Ennek hatására új irányelvek követésével igyekeznek fennmaradni: nem vesznek részt a droggereskedelemben, valamint nem ejtenek polgári és rendőr áldozatokat.

ALBÁN MAFFIA

A szovjet uralom megszűnésével beköszöntő hirtelen szabadság hatására a közép- és kelet-európai alvilági szervezett bűnözések gyakorisága is az egekbe szökött. Az orosz maffia mellett az albán bűnszervezet tett szert a legnagyobb befolyásra a térségben. A világ minden táján felelhetők a bandához tartozó kisebb csoportok, az albán bevándorlók nem olvadnak be a befogadó ország társadalmába, zárt, összetartó közösségeket alkotnak. Bekapcsolódtak a drogüzletbe is, ám a legnagyobb hasznot az embercsempészet és a csecsemőkereskedelem hajtja számukra. Nyomorban élő albán családoktól pár euróért veszik meg az újszülöttet, akiket gyermektelen olasz családoknak adnak el. Kezükből tartják továbbá az európai prostitúciót és lánykereskedelmet is.

YAKUZA (JAPÁN)

A japán maffia elnevezése az Ochi-Nava kártyajáték vesztes pontszámából eredeztethető: 8-3-9, vagyis ya-ku-za. Gyökerei a XVII. századba nyúlnak, amikor a samurájok elvesztették gazdájukat és munkájukat, s fosztogatni kezdtek. Mára a kezükben tartják az országban folyó feketekereskedelmet, a szerencsejátékok világát. Zavartalan működésükért cserébe információkkal szolgálnak a kormánynak kisebb bűnszervezetekről. A bandatagok általában egész testüket befedő tetoválást varratnak magukra, amely elkészítése több évig is tarthat. Az elkövetett hibákért a tagok ujjperclévágással fizetnek.

A VILÁG MAFFIÁI

HENCZ TAMARA

JAMAICAN YARDIES

Alapítói a '80-as években vándoroltak Nagy-Britannia nagyvárosaiba. Illegális kocsmák és játékbarlangok üzemeltetése csak bemelegítés volt. Mára uralják a brit kábítószerpiacot, főként kokain terjesztésében érdekeltek. A térség fegyverkereskedelmének jelentős részét is ők bonyolítják le.

NUMBERS GANG: 26-27-28 (DÉL-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁG)

A banda a legtöbb maffiával szemben leginkább börtönökben tevékenykedik. A szájhagyomány szerint a 19. században alakult a szervezet, mikor egy nomád két fekete fiút a bányamunka ellen uszított, majd kibővült a csapat. Megoszlanak a feladatok: a 26-os csoport a szerencsejátékokat, a csempészt és a pénzmosást irányítja, a 27-esek a saját törvényeik érvényesítéséért felelősek, a 28-asok pedig a börtönőrök, fenyege-

tést jelentő foglyok és engedetlen tagok kivégzésével „foglalkozik”. Összetartásuk alapját a feketék jogainak eltiprása, kiszolgáltatottsága képezi, s egymáshoz tartozásukat különleges szokások követésével mutatják. Bizarr rituálékat állandósítottak, például megtartották az állati szerveket és megitták a vérüket. A homoszexualitás is szokásnak minősül a 28-as csoportban.

D-COMPANY (INDIA)

Dawood Ibrahim bollywoodi filmágnás a legális bevételeiből építette fel India alvilági birodalmát az 1980-as években. A drogcsempészen, gyilkosságokon kívül szervezetének szerepe volt az 1993-as bombay-i terrortámadásban, amelyben több mint 250 ember halt meg. A maffia ma Indiában, Pakisztánban és az Egyesült Arab Emírségekben tevékeny.

FÖLDKÖZI-TENGERI TEMETŐ

ZSILA HAJNALKA

2015 tavaszán találkoztam először egy cikkel, melynek a lényegére a mai napig emlékszem, ugyanis az említett írás szerint a Földközi-tenger már nemcsak egy „hétköznapi” temető, hanem kifejezetten egy névtelen, százakat magával ragadó tömegsírrá vált. Alig fél évvel később, szeptember elején újabb sokkoló hír látott napvilágot a menekültkérdéssel kapcsolatosan – ezúttal a háromévesen vízbe fulladt, majd partra mosott Alan Kurdi fényképével sokkolva a világot. Az olasz és a máltai kormányfő is egyenesen halálútnak nevezte a Földközi-tengeren keresztül vezető migrációs útvonalat, így nem meglepő, hogy 2016 decemberének beköszöntével a menekültválság továbbra is megoldatlannak tűnik, a vízben életüket veszítő menekültek száma viszont soha nem látott ütemben nő.

Az EU és Törökország közötti szerződés hatására a Görögországon keresztülvezető migránshullám nagymértékben lecsökkent, viszont ezzel párhuzamosan az említettnél hosszabb és jóval veszélyesebb Líbiából Olaszországba tartó útvonal nyert népszerűséget. Tekintve az országban fennálló politikai instabilitást és azt, hogy

az odáig eljutók nagyjából 70%-át kizsákmányolják valamilyen módon, a menekültek többsége úgy érzi, veszténivaló nélkül vállalja a földközi-tengeri átkelést. Az emberkereskedők minden korábbinál több emberrel – akár ötszázán is lehetnek egy-egy hajó fedélzetén – és gyakrabban, általában csoportokban indítják útjukra a csónakokat. Mára az ilyen hajók szinte egyetlen célja az lett, hogy a líbiai határt maguk mögött hagyva eljussanak a nemzetközi vizekig, ahonnan már az EU-s mentőalakulatok érkehetnek segítségükre, a probléma azonban, hogy a több, egyszerű elindított hajó miatt ha gond történik, a mentőalakulatok képtelenek mindenkin segíteni. A Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) adatai szerint míg 2013-ban összesen 3279, 2014-ben pedig 3777 ember tűnt el vagy fulladt a Földközi-tengerbe, idén ez a szám még tovább nőtt, s október végén, illetve november elején ismét két nagyobb volumenű csónakatasztrófa következett be Líbia partjaitól nem messze. Az utóbbi két balesettel november 10-ig immár 4271-re ugrott a halálos áldozatok száma, vagyis

két év alatt negyedével nőtt a Földközi-tengerben életüket veszítő migránsok száma. A vízbe fulladók arányát súlyosbítja, hogy míg 2015-ben több mint egymillió menekült érte el épségben Európa partjait, akikre levetíthető a halálozások száma, lapzártánkig ez a szám 2016-ra jelentős csökkenést mutatva épphogy csak túllépte a 340 ezer főt. Tekintve, hogy idén nagyjából minden 47-ik személy életét veszti az út során, az ENSZ szerint kifejezetten aggasztó a helyzet, hisz ilyen rövid idő alatt ennyi halálos áldozattal még sosem járt a földközi-tengeri migráció, ami a cudar téli hónapok bekövetkeztével még tovább nőhet. Érdekes, hogy a helyzet súlyosságára és a menekültek

által vállalt kockázatokra a Földközi-tengeren átkelő mentőmellényeinek kiállításával próbálják az európai lakosság és a politikai vezetés figyelmét felhívni. Május végén Ferenc pápa egy, az út során meghalt szíriai gyermek mentőmellényét mutatta be az összegyűlteknél, s hívta fel a figyelmüket, hogy a „migránsok nem jelentenek veszélyt – ők maguk vannak veszélyben”. Később az ENSZ székházban megrendezett, migrációról tartott üléssel egy időben Londonban a Westminster palota és a Westminster apátság melletti Parliament Square Gardensen fektették le 2500 gyermek és felnőtt menekült mentőmellényét, ezzel egy úgynevezett ideiglenes „mentőmellény-temetőt” létrehozva.

FORRÁS: CAPTAIN PHILLIPS

AKTUÁLIS - ÚJABB ÁLDOZATOK AZ ELKESEREDÉS AZ OLTÁRÁN

SZALAI RÉKA

Folyamatosan csökken a magát Iszlám Államnak (IS) nevező dzsihádisták csoport által uralt területek nagysága, Irakban és Szíriában egyaránt. Október óta tart a szélsőségesek iraki központjának számító Moszul ostroma, novemberben pedig átfogó offenzíva kezdődött a dzsihádisták szíriai fellegvárának számító város, Rakka felszabadítására. Az IS területi veszteségei azonban nem jelentenek automatikusan a katonai beavatkozás önmagában nem biztos, hogy megoldást jelent az ideológiai kihívásokra.

Az iraki hadsereg már Moszul több városnegyedét is ellenőrzése alá vonta. A dzsihádisták hevesen reagáltak a támadásra, orvlövészeket és öngyilkos robbantókat küldenek a koalíció harcosai ellen, a városban rekedt civileket pedig élőpajzsként használják.

Az iraki hadsereg visszafoglalta a Moszultól mintegy 30 kilométerre délre eső Nimrudot is, mely város csupán egy kilométerre fekszik az ősi asszír birodalom fővárosának 3000 éves romjaitól. A szélsőségesek elpusztították a település palotáit és templomait, köztük a 2800 éves Nabu-templomot is, mely a bölcsesség és irástudás mezopotámiai istenének szentélye volt. Az ENSZ kulturális szervezete, az UNESCO elítélte és háborús bűntettnek minősítette a barbár rombolást.

Eközben a szíriai Rakka felszabadítására mintegy 30 ezer katonával indított hadműveletet az Szíriai Demokratikus Erők (SDF) nevű fegyveres csoport. A szíriai kurd és arab milíciákat magába foglaló ernyőszervezet a dzsihádisták és a szíriai kormány ellen harcol. Az SDF

vezetésében jelentős szerepe van a Kurd Népvédelmi Egységeknek (YPG), ezt azonban Törökország aggályosnak tartja, mivel ez egyenlőséget tesz a terrorszervezetként nyilvántartott Kurdisztáni Munkáspárt (PKK) és a YPG között. Török vezetők már többször is hangsúlyozták, hogy Rakkát ők szeretnék felszabadítani saját szövetségeseikkel, a kurdok pedig húzódnának vissza az Eufrátesz folyó keleti oldalára. Az SDF azonban megegyezett az Egyesült Államokkal és Washington – elméletileg – visszatartja a törököket a beavatkozástól. Az esetleges katonai győzelem azonban korántsem biztos, hogy az Iszlám Állam végét jelentené - erre a veszélyre hívta fel a figyelmet az iraki kurd hírszerzés feje is. Véleménye szerint további merényletekre lehet számítani a Közel-Keleten, de akár Európában is, válaszul a dzsihádistákat ért támadásokra. Problémásnak nevezte, hogy

a katonai beavatkozás mellett nincsen stratégia arra, hogyan ellensúlyozzák a szélsőségesek propagandáját. Az elmúlt hetekben Európa több országában történtek az Iszlám Államhoz köthető letartóztatások. Koszovóban letartóztatták hét férfit, akik a rendőrség gyanúja szerint terrortámadásra készülhettek az Albánia-Izrael világbajnoki selejtezőn. Kézre kerítették az IS olaszországi toborzóját, Németországban pedig nagyszabású razzziákra került sor, melynek eredményeként több embert is őrizetbe vettek, köztük a szervezet németországi vezetőjét is. Emellett a német bíróság betiltotta az Igaz Vallás (DWR) nevű szalafista csoportot, valamint az általuk alapított Olvass! nevű egyesület, melyet a Korán egy német nyelvű kiadásának terjesztésére hoztak létre. A feltételezések szerint a DWR harcosokat toborzott az IS számára, a hatóságok úgy becsülik, a szalafisták propagandájának hatására mintegy 140 fiatal utazott Németországból a Közel-Keletre.

FEKETE PIACI 101 – AZ ÉSZAK KOREAI ÚT

BEKKER BALÁZS

Gazdaságilag teljesen központosított, a zárt tervgazdaság jellemzi, a politikai berendezkedése és az ország zártsága miatt a nemzetközi piacon meglehetősen kevés partnere akad, főleg a szomszédos Kínával és Oroszországgal ápol kereskedelmi kapcsolatokat. Ezekkel jellemezhető röviden Észak-Korea gazdasági helyzete napjainkban. A hivatalos gazdasági mutatókon az ország kereskedelmi mérlege az elmúlt 15 évben szinte mindig negatív 1 milliárd dollár alatt volt, az ország egyelőre azonban még nem ment csődbe, valahogy mindig megoldották, hogy továbbra is piacképesek maradjanak. Az elképzelhetetlen lenne, hogy bármely nemzetközi szervezet pénzbeli segítséget nyújtson az országnak. Akkor mégis hogyan csinálják?

A nemzetközi piacon való részvételhez egy erős valuta kell, ami az észak-koreai vonra még csak jóindulattal sem fogható rá. Erre a problémára való megoldásként hozta létre a '70-es években az akkori vezető, Kim Il-sung a 39-es iroda nevű állami szervezetet, mely az ország számára elengedhetetlen, erős vásárlóerejű külföldi valuta beszerzésével foglalkozik. A mai napig működő szervezet évi 600-1000 millió dollárt állít elő az ország vezetősége számára, ami a mínusz 1 milliárdos hiány legalább felét fedezi. És hogyan dolgozik a 39-es iroda? Ahogy Észak Koreával kapcsolatban nagyon sok mindent nem tudunk, úgy elsősorban erről is csak spekulációk vannak. A téma szakértői szerint főleg a pénzhamisítással, pénzmosással és egyéb, gyakran illegális tevékenységekkel tesznek szert nagy mennyiségű valutára.

Az irodában kivételesen jó minőségű pénzt tudnak nyomtatni, melyet aztán külföldön igyekeznek tisztára mosni. A pénznymutatáson kívül különböző természeti és mesterséges javak exportálásával is foglalkoznak – szintén gyakran illegális módon. A 39-es iroda által foglalkoztatott, később Észak Koreából sikeresen elmenekült források megerősítették egyrészt az iroda tényleges létezését, másrészt pedig az illegitim tevékenységeik jórésztét is. A helyi cégek többsége ellen valamilyen nemzetközi szankció van életben, mely értelmében a nemzetközi piacon nem tudnának kereskedni a termékekkel. Azonban ha a szomszédos Kínába sikerül átcsempészni az árut, az ott alapított Koreai Munkáspárti érdekltségű cégek már tovább tudják adni a nyersanyagokat,

FORRÁS: REUTERS

termékeket, és az ezekből származó bevétel nagy része aztán az észak koreai államhoz kerül vissza. Ilyen illegálisan exportált nyersanyag például az országban bányászott arany egy része, melyet Kínába csempészve, az ottani jobb minőségű arannyal vegyítve aztán kedvezőbb áron tudnak eladni. Ezen kívül még mezőgazdasági termékeket, és ami a legmeglepőbb – munkásokat is exportálnak. A XXI. században létezik olyan hely, ahol az állam kvázi rabszolga kereskedelemmel foglalkozik, és az ebből származó bevétellel próbálja az állam hiányát fedezni. A munkásokat külföldre – leggyakrabban Oroszországba, a Közel Keletre vagy Afrikába – küldik dolgozni, a munkáltató az észak koreai államnak fizeti a munkás fizetését, aki aztán a megélhetési minimumot

viSSzaosztja a „kihelyezett munkaerejének”, a maradékot pedig a pártkaszábon megőrzi. Egyesek szerint a 39-es iroda droglaborként is funkcionál, ahonnan az országot többek között helyben készített metamfetaminnal látja el, ezzel újabb, az államháztartás számára fontos milliókat szerezve. Kellőképpen titkosított, illegális, de állami folyamatokkal, néhány hasonlóképpen gondolkodó, a szabálytalanságot figyelmen kívül hagyó partnerrel, elnyomás alatt álló, egyáltalán nem- vagy dezinformált lakossággal, és persze ügyességgel – mert ennek a végig viteléhez azért lássuk be, szükség van ügyességre – nagyon sok mindent el lehet érni. Még egy ország súlyosan negatív kereskedelmi mérlegét is pozitívba lehet billenteni, és ezzel megelőzni az államcsődöt.

#HIRDETÉS

PADS

PALLAS ATHÉNÉ DOMUS SCIENTIÆ ALAPÍTVÁNY

PADA

PALLAS ATHÉNÉ DOMUS SCIENTIÆ ALAPÍTVÁNY

PAGEO

PALLAS ATHÉNÉ GEOPOLITIKAI ALAPÍTVÁNY

PADOC

PALLAS ATHÉNÉ DOMUS INNOVATIONIS FOUNDATION

PADI

PALLAS ATHÉNÉ DOMUS INNOVATIONIS FOUNDATION

PADMA

PALLAS ATHÉNÉ DOMUS SCIENTIÆ ALAPÍTVÁNY

A MI ÁLMUNK... ...HOGY A TIÉD VALÓRA VÁLJON!

A Pallas Athéné Alapítványok az alábbi területeken hirdetnek pályázati, támogatási programokat:

- külföldi tanulmányutak, szemeszterek, kutatások, illetve konferencialátogatások finanszírozása akár 2 évig,
- saját cikkek, kutatási eredmények publikálásának, külföldi szakkönyvek kiadásának és tananyagfejlesztés támogatása,
- PhD és tanulmányi ösztöndíjak finanszírozása 6 hónaptól akár 3+1 éven át,
- vendégkutatói és oktatói programok és konferenciák támogatása,
- diákszervezetek, szakmai versenyek, kurzusok finanszírozása.

További részletek és a jelentkezés feltételei:

www.pallaspalyazatok.hu

PA
PALLAS ATHÉNÉ
ALAPÍTVÁNYOK

KUTATÁSOK, ÖSZTÖNDÍJAK,
KÜLFÖLDI TANULMÁNYOK,
KONFERENCIÁK ÉS PUBLIKÁCIÓK
FINANSZÍROZÁSA A PALLAS ATHÉNÉ
ALAPÍTVÁNYOK TÁMOGATÁSÁVAL

ANGELA MERKEL – AZ ÚT KELETRŐL NYUGATRA

DIÓSZEGI DOROTTYA

Ugyan személye és állásfoglalásai körül az utóbbi időben több konfliktus is kibontakozott, tagadhatatlan, hogy Angela Merkel szerepe meghatározó az európai és világpolitikában. Erős és határozott női vezető, aki immár tizenegy éve tartó hivatali ideje alatt számos alkalommal bizonyította különleges vezetői képességeit.

1954-ben született, Kelet-Németországban nőtt fel, majd a Lipcsei Egyetemen szerzett fizikusi diplomát. A politikai életbe viszonylag későn, 1989-ben kapcsolódott be, amikor csatlakozott a Demokratischer Aufbruch (Demokratikus Ébredés) nevű ellenzéki mozgalomhoz, mely 1990-ben egyesült a CDU kereszténydemokrata párttal. 1998-ban a politikai szervezet főtitkára, 2000-ben pedig elnöke lett. A 2005-ös választásokat követően a szavazatok szétosztottsága miatt hosszas tárgyalások után nagykoalíciós kormány alakult Angela Merkel vezetésével, és még ugyanabban az évben Németország kancellárjává választották. Ezzel ő lett Németország első női vezetője, az első, aki foglalkozását tekintve

természettudós, továbbá az első keletnémet származású ezen a poszton. 2009-ben és 2013-ban is újraválasztották.

Hivatali ideje alatt számos európai és világszintű esemény ügyében foglalt állást, többek között a fukushimai atomkatasztrófa kapcsán felmerülő kételyekkel, az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépési szándékával, valamint az ukrán és a görögországi válsághelyzettel kapcsolatban. Politikai pályafutásának talán egyik legnagyobb kihívása az elmúlt évek migrációs válsága. Az Európai Unió politikai elveinek motorjaként a német kancellár a válságkezelésből érkezett menekültek befogadását tekintve morálisan az egyetlen elfogadható magatartásnak. Ez az álláspont bel- és külföldön is sok kritikát kapott, Merkel népszerűsége csökkent. Mindezek ellenére továbbra is kitart a menekültek befogadása mellett, és ezzel ösztönzi a még bizonytalankodó országok politikusait. Ugyanakkor a regisztráció kérdésében változott az álláspontja, a továbbiakban ő is fontosnak tartja az országba érkezők pontos nyilvántartását.

Donald Trump megválasztásakor kettősen értelmezhető gratulációt küldött a leendő elnöknek, melyben megemlítette, hogy Németország egyik legfontosabb szövetségeseként tekint az Egyesült Államokra és a két ország kapcsolata nagyon különleges. Azt is kifejtette, hogy nézetei szerint Németországot és az Egyesült Államokat közös értékrendjük köti össze: „a demokrácia, a szabadság és az ember jogainak és méltóságának tisztelete, függetlenül származástól, bőrszíntől, vallástól, nemtől, szexuális orientációtól vagy politikai meggyőződéstől”.

Angela Merkel ezen értékek mentén ajánlott együttműködést a leendő elnöknek.

A kancellárnő életét valószínűleg a tudományoknak szentelte volna, ha nem kapcsolódott volna be a politikai életbe. Berlinben él második férjével, gyermekei nem születtek. Számos elismerést és kitüntetést tudhat a magáénak. 2011-ben Elnöki Szabadságérmét vehetett át Barack Obamától, 2008-ban a Német Köztársaság Érdemrendjének Nagykeresztjével tüntették ki.

A Forbes magazin szerint ő a második legnagyobb hatalommal bíró ember a világon. Gyakran hasonlítják Margaret Thatcherhez. ✎

FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

„A NYUGATI OKTATÁS TILOS”

KOMÁR ANITA

A nigériai Boko Haram militáns iszlamista terrorszervezet, amely teljes mértékben elutasítja a nyugati értékeket. Már több tízezer ember haláláért felelős, állandó terrortámadásaikkal tartják rettegésben a nyugat-afrikai országot és térségét.

A szervezet 2002-ben szektaként jött létre Mohamed Juszuf vezetésével, aki teológiát tanult, és eleinte csak – véleménye szerinti – igaz hitre nevelte a követőket. Azonban 2009-ben, Juszuf halála után az új vezető, Abubakar Sekau egyre radikálisabbá formálta a szervezetet. Megkezdődtek a katonai műveletek egy szélsőséges iszlamista állam létrehozása és a saría törvénykezés bevezetése érdekében. Robbantások merényleteiket főként piacokon, zsúfolt tereken, általában bombával felszerelt gyermekekkel,

asszonyokkal hajtják végre.

A Boko Haram helyi nyelven azt jelenti: „a nyugati oktatás tilos”. A szervezet minden fajta nyugati értéket elutasít, főként a lányok iskoláztatását tartja hatalmas bűnnek, a tagok szerint a nők feladata a házasodás. Az iskolák és a diákok emiatt folyamatos támadásoknak vannak kitéve. Sok épületet lebombáztak, felgyújtottak vagy a terrorcselekményektől való félelem miatt bezártak. Néhányat közülük sikerült Nigéria biztonságosabb térségeibe telepíteni, összességében azonban több ezer gyermek oktatáshoz való joga sérül a merényletek miatt.

A terrorszervezet 2014 áprilisában került a nemzetközi figyelem középpontjába. Chibok város egy bentlakásos iskolájából

több mint kétszáz diáklányt raboltak el, majd később azzal fenyegetőztek, hogy eladják, és házasságra kényszerítik őket. Néhányuknak azóta sikerült megszökni, ám a legtöbbjüket továbbra is fogva tartják. Sok lány szabad akaratából jelentkezik öngyilkos merénylőnek, hogy így szabaduljon a mindennapos éhezés, kínzások és szexuális erőszak elől. Akció közben abban reménykednek, hogy a forgalmas helyeken szolgáló katonák még időben észreveszik, és leveszik róluk a robbanószert, majd biztonságos helyre juttatják őket.

A terrorszervezet nemzetközi kapcsolatokat is kiépített, főleg a szómáliai Al-Shababbal, valamint az észak-afrikai és az arab Al-Kaidával, akik pénzzel és stratégiai tanácsokkal támogatják őket. 2015 márciusában a Boko Haram hűséget fogadott az Iszlám Államnak, mely mindkét

felet segíti céljainak megvalósításában. Utóbbinak nagy segítséget jelenthet a kiterjedt észak-afrikai hálózat egy iszlám kalifátus létrehozásához, a Boko Haramot pedig az ISIS infrastruktúrájával és katonai képességeivel tudja támogatni, valamint propaganda szempontjából sem utolsó a szövetség létrejöttének híre.

Az offenzíva ezután erőteljesebb lett, mely kiterjedt a szomszédos országokra is. Ez létrehozta a katonai összefogást a Boko Haram ellen: Nigéria, Niger, Csád, Kamerun és Benin részvételével. Az Egyesült Államok szintén részt vesz a küzdelemben. Nagy mennyiségű katonai erőt vezényelt a térségbe, valamint hírszerző egységekkel látják el a harcosokat. Az ENSZ idén a nemzetközi erőforrások mozgósítását kérte a világ országaitól a Boko Haram elleni harchoz. ✎

MEGLEPŐ ALTERNATÍVA AZ ENSZ ÉLÉN

BAUER EMESE

Nem nő és nem is kelet-európai: vajon jó választás-e Antonio Guterres, az ENSZ új főtitkára? Október első napjaiban az ENSZ főtitkári pozíciójának elnyeréséért folytatott verseny váratlanul félbeszakadt, amikor a Biztonsági Tanács 15 tagja 13 támogató vokssal és két tartózkodással, egyhangúlag megszavazta Antonio Guterres kinevezését. Ki ez az ember, aki a világ talán legterheesebb tisztségét veszi majd a vállára 2017 január elsejétől? Hogyan jutott el idáig és ami a legfontosabb: képes lesz-e a posztjával járó kihívásoknak megfelelni?

António Manuel de Oliveira Guterres 1949-ben született Lisszabonban, Portugáliában. Már fiatalkorában is kimagaslóan teljesített: a gimnáziumot az ország legkiemelkedőbb diákjaként végezte, majd fizikát tanult és elektronikai mérnöki oklevelet szerzett az Instituto Superior Técnico egyetemen. Miután lediplomázott, tanítani kezdett ugyanitt. Az élete akkor vett gyökeres fordulatot, amikor 1974-ben politikai pályára lépett, és a portugál Szocialista Párt tagja lett. Innen már nem volt megállás: a négy nyelven beszélő, gyakorló katolikus, széles látókörű és humánus fiatalember politikai pályája egyre feljebb ívelt. Első lépcsőként 1992-ben megválasztották pártja főtitkári tisztjére, majd a szocialisták '95-ös győzelmét követően kinevezték miniszterelnöknek. Hivatala egyik legfontosabb érdemének tartotta részvételét a kelet-timori konfliktus megoldásáért folytatott nemzetközi mozgalomban. 1999-től a Szocialista Internacionálé vezetője, a következő évben pedig az Európai Tanács elnöke, ahol részt vett az Európai Unióban meghatározó reformokat hozó Lisszaboni Szerződés elfogadásának folyamatában. A pozíciók betöltése komoly lépésnek bizonyult nemzetközi karrierjének megalapozásában: 2002-es miniszterelnöki és párttitkári lemondása után három évvel megválasztották az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának. Tíz éves hivatali ideje alatt kitűnően együttműködött a tagállamokkal és felügyelte az intézmény strukturális reformját is; ezen időszak alatt a fegyveres konfliktusok számának növekedésével párhuzamosan a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő

személyek száma is drámaian nőtt, így megháromszorozódott a szervezet feladatainak száma. Szakmai jártassága mellett személyes hozzáállása is nagy szerepet játszott abban, hogy most az ENSZ legfontosabb pozíciójának küszöbén állhat. Hosszú politikai pályafutása alatt, de leginkább Menekültügyi Főbiztosként kettőtört életekkel és határtalan nyomorral találkozott: így Ban Ki Moon utódként amellet, hogy a női jogok szélesebb biztosításáért kampányol és folytatja elődje környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységét, a fegyveres konfliktusokat prioritásként kezeli. Megválasztása több szempontból is meglepetésként érthető a közvélemény: sokan üdvözöltek volna egy kelet-európai származású vagy női jelölt kinevezését. Végül azonban mindenki elismerte, hogy jelen helyzetben Guterres volt a legmegfelelőbb választás a posztra: rendelkezik a szükséges tapasztalattal és határozottsággal, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy eredményesen léphessen fel a védtelenek érdekeiért. Akik ismerik, állítják, hogy mindenkit meghallgat és figyelembe vesz, ám a fontos ügyekben nem enged az álláspontjából. Erre a hozzáállásra van szüksége ma az ENSZ-nek, ha hatással szeretne lenni a világban történő folyamatokra. Guterres hisz a szervezetben és mindabban, amit az képvisel. Nem lesz könnyű dolga, de ha valakinek, akkor neki van esélye sikerrel járni az elkövetkező zavaros, zaklatott időszakban, hogy világunkat békésebb helyé változtassa. ✎

KÖZÖS FELLÉPÉS A JÖVŐ VÍZIGÉNYÉNEK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

ALMÁSI FANNI

Az ENSZ előrejelzései szerint 2050-re a globális népesség több mint kétharmadának fognak otthon adni a városok. Az urbanizációs folyamat ilyen mértékű felgyorsulása főleg a nagyobb, túlnépesedett településeken vízgazdálkodási problémákat is okozhat. Ez a társadalmi rendszer instabilitásához, élelmiszerhiányhoz és akár erőszakos konfliktusokhoz is vezethet, hiszen a víz – mint az egyik legfontosabb elem – életünk szinte minden területén szerepet játszik. A jövőt illető negatív képek mind azonnali megoldást, közös fellépést sürgetnek. Az Antall József Tudásközpont éves fenntartható fejlődéssel foglalkozó konferenciasorozatának idei állomása, a „SUSCO Budapest 2016 – Víz és a Város” pedig ezt elősegítve, a közép- és kelet-európai területekre koncentrálván, szakértők részvételével, panelbeszélgetések megrendezésével járult hozzá ennek megvalósításához.

2015. szeptemberében az ENSZ tagállamai tizenhét, 2030-ig megvalósítandó, úgynevezett fenntartható fejlődési célt fogadtak el a globális problémák megoldására. A keretrendszer a klíma- és környezetváltozás ellen is fellép, így lett nemzetközi cél a fenntartható vízgazdálkodás biztosítása, a vízhez és közegészségüghöz való hozzáférés megadása minden ember számára, valamint a befogadó, biztonságos, ellenállóképes, fenntartható városok és egyéb települések kialakítása is. Míg egy évszázada az emberiségnek nem kellett megküzdenie a vízhiánnyal, mára egymilliárd főt érint a probléma. A mértéktelen pazarlás és a természetes vízforrások kimerítése olyan látványos következményekhez vezetett, mint az Aral-tó szintjének drámai csökkenése. A népességnövekedés és a fogyasztásváltozás hatására

tíz-tizenöt éven belül a vízigény megduplázódhat, ezzel pedig megkezdődhet a forrásokért folyó kiélezett küzdelem. A jövő vízbiztonsága tehát nem garantált. A kollektív fenntarthatóságot biztosító optimális körforgás kialakításának legígéretesebb szinterei a városok, melyek mint innovációs központok, hatékonyabban képesek eljárni mind a fenntartható vízgazdálkodás, mind a többi erőforrás eredményes felhasználásának területén is. Viszont a megfelelő technológiák megléte nem elegendő a kormányzat támogatása és a megfelelő keretrendszerek elfogadása nélkül. A szektorok összefogása, az érdekeltek, azaz a teljes lakosság meggyőzése, valamint a városokat és a vidéket összekötő kapcsolati háló megerősítése olyan kulcsfontosságú tényezők, melyek szükségesek ahhoz, hogy az általunk kitűzött hosszú távú célok elképzeléseink szerint valósuljanak meg.

Az együttes fellépés megvalósítása, a közös célok meghatározása és a feladatok egyértelmű szétosztása érdekében rendezték meg az ENSZ Habitat III. fenntartható városfejlesztés témájával foglalkozó konferenciáját október végén az ecuadori Quitóban. A globális elköteleződés megerősítése mellett az elfogadott új városi agenda a világ fenntartható és átalakuló városfejlesztése számára mutatja meg az utat az elkövetkező húsz évre. A dokumentum célkitűzései nem számszerűsített, operatív célok, megvalósításuk így nem számon kérhető, inkább egy ösztönzés egy nemzetközileg egyeztetett eredménykeret megfogalmazására. A változások konkrét, városon belüli megvalósítása lehetetlen az ott élők bevonása nélkül, így állandó visszajelzéseket adva, a folyamatok átláthatóvá tételével megerősödhet a közös problémamegoldás melletti elköteleződés, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy a krízishelyzet bekövetkezése nélkül kezdessünk olyan átalakításokba, amelyekkel képesek leszünk biztosítani a jövő vízigényét. ✎

MEGVÁLTÓ(K)?

TOMA FRANCISKA ▶

December 25-én született, glória szállt rá, nagy mesternek tartották, tizenkét kísérő volt, csodákat tett. Vasárnap az isten napja, a beavatáshoz vérkeresztiségen kellett átesni, templomaiban szuggesztív szövegeket mormoltak hívei, mégsem Jézusról beszélünk.

Az I. században nem a kereszténység volt az egyetlen kibontakozóban lévő vallás a Római Birodalom területén. Párhuzamosan különböző misztériumvallások is elterjedtek, amelyek később nagy hatással voltak a világ jelenleg legtöbb, körülbelül 2,1 milliárd követőjével rendelkező kereszténységre. Közülük a legnagyobb és legkomolyabb vetélytárs a Mithrász-kultusz volt,

amely számos követőre tett szert az egész birodalomban. Mithrász nevét a Kr.e. III. századtól találhatjuk meg különböző indiai és perzsa, később pedig kis-ázsiai és kaukázusi népek irataiban is. Alakjának ismerete így kerülhetett a római kultúrába, Jézus születése előtt körülbelül száz évvel, fénykorát a Kr. u. III. században élte. Több császár mellett főleg a letelepedő volt légionáriusok tartoztak a hívei közé, hiszen Mithrász alakja illett harcias gondolkodásukhoz, férfias világvilágképükhöz. Éppen ezért a II. században Mithrász még Róma védőszentjévé is lett: élharcost, legyőzhetetlen istent ünnepeltek személyében. Nem csoda tehát, hogy a kereszténység legnagyobb riválisát látta a kultuszban, így hívei áttérítéséért több elemet is áttemelt a már elterjedt vallásból. Ilyen volt például a

mithraizmus legnagyobb ünnepe, a téli napforduló, amit ma már legtöbbször csak karácsonyként emlegetnek. Eredetileg die natalis Solis invicti Mithra néven volt ismert – a legyőzhetetlen Nap, Mithrász születésének napja. Számos hasonlóságot találhatunk a bibliai történetek és Mithrász életének eseményei között is. Egyes mítoszok szerint Mithrász szűztől született, ugyanakkor több helyen jelenik meg az is, hogy egy folyó mellett kősziklából lépett ki, kezében karddal és fáklával: az erő és a megvilágosodás jelképeivel. Születése után egy fa leveleiből készített magának ruhát, gyümölcsseit pedig elfogyasztotta. Később elnyerte a Nap korlátlan hatalmát, ami glóriát vont feje köré. Az általa leszürt bika véréből egyes legendák szerint gabona sarjadt, mások szerint pedig borrhá változott. Gyakran illették a soter, azaz megváltó

nével. Követéséhez hét beavatási szinten kellett átesni, amelyből a legfelső a Pater, Atya nevet viselte – ebből származik a mai pápa elnevezés. Hívei templomokban imádták a birodalom egész területén. Később ezek helyére keresztény kápolnákat, szentélyeket építettek, egyes források szerint ezek közé tartozik a Vatikán is, amelynek helyén 376-ig egy Mithrász-barlangtemplom állt. Szerencsére fennmaradt pár eredeti, látogatható Mithrász-kegyhely is: közülük az egykori Scarbantia környékén, Fertőrákoson, Soprontól tíz kilométerre. Nagy Konstantin császár a kereszténység támogatása mellett döntött, azonban később Julianus – aki a Mithrász-kultusz beavatottja volt – még megpróbálta visszahozni az antik istenvilág tisztelését. Ebben korai halála miatt nem járt sikerrel, de ki tudja, talán ha tovább él, ma 2,1 milliárd ember Mithrász-hívó lenne. 🦅

2050-RE A VÁROSOK FOGJÁK URALNI A FÖLDET

ALMÁSI FANNI ▶

**Egy városban képezed el a jövődet? Akkor hasonlóan gondolkodsz, mint a jövő embe-
reinek majdnem 70 százaléka. Az ENSZ előrejelzései 2050-re a népesség körülbelül kétharmada valamely város vagy nagyváros lakója lesz. Milyen változásokat hozhat egy ilyen mértékben felgyorsuló urbanizációs folyamat?**

A nagyobb településeken élők aránya napjainkban sem alacsony, 2008-ban érte el a kiegyensúlyozott, ötven-ötven százalékos szintet, ez 2030-ra pedig már hatvan lehet, a Föld népességének növekedését is kalkulálva. A fellendüléshez kilencven százalékban az ázsiai és afrikai országok járulnak hozzá, a világ tíz leggyorsabban gyarapodó metropolisza is kivétel nélkül itt található. Az egyenként több mint tízmillió lakossal rendelkező megvárosok, melyek száma 1990-ben még csak tíz volt, az ENSZ-számítások alapján 2030-ra elérheti a negyvenegyet. Az elmúlt évek legnagyobb ütemben gyarapodó megvárosa, a kínai Kanton lakossága a 2015-öt megelőző öt évben évente 5,2 százalékkal lett nagyobb. Nem lepődhetünk meg

tehát azon a feltételezésen, hogy az elkövetkező évek urbanizációs növekedésének több mint egyharmadát Kínának, mellette pedig Indiának és Nigériának köszönhetjük majd. Nemcsak kizárólag ezeket a földrészeket tehetjük felelőssé: ha kis ütemben, de az Egyesült Államok is hozzájárul a fent említett folyamathoz. A városban élők aránya már most meghaladja a nyolcvan százalékot, és évente körülbelül egy százalékkal nő. Hazánk ebből a szempontból stagnál. Egy tízmilliósi metropolisz népességben, politikai és gazdasági súlyban is komolyabb jelentőséget testesít meg, mint néhány ország. Kanton tartományának, Kuangtungnak például magasabb bruttó nemzeti összterméke van, mint Mexikónak vagy Oroszországnak, New York pedig Spanyolországot és Dél-Koreát is túlszárnyalja. A nemzeti kormányok mellett így még jobban megerősödik a tartományok, nagyvárosok kormányzata, és míg eddig főként a szuverenitásra törekvő területek, mint Quebec vagy Katalónia törekedtek kiterjedt külföldi kapcsolati háló kialakítására, ennek megerősödése egyre több

megavárosnál elkerülhetetlenné válik. A nagyvárosok közös politikai erejének kihasználását tűzte ki célul a nemrégiben Hágában megrendezett Polgármesterek Globális Parlamentje, amin hatvan vezető vett részt. A népesség településekre való koncentrációja olyan pozitív szempontokat is magában hordoz, mint az egy főre jutó energiafelhasználás csökkenése, de számos negatívummal is jár. A városok mindössze három százalékát teszik ki a szárazföldeknek, a szén-dioxid-kibocsátás hetvenöt százalékáért ők felelnek. Egy város ökológiai lábnyoma, azaz a fenntartásához szükséges föld területe méretének kétszázszorosa is lehet. Az új lakók elszállásolása gazdag biológiai sokféleségű területek

felszámolásával jár. A természetes felszínt pedig olyan burkolóanyagokkal fedik le, mint a beton, amely amellett, hogy a meleg elraktározásával mind a nappali, mind az éjjeli hőmérsékletet megnöveli, ezáltal jóformán hőszigetelté változtatva a térséget. Megakadályozza az eső felszívódását is, ez pedig olyan áradathoz vezethet, mely káros hatással bír a természetes vizekre nézve. A 21. század egyik legfontosabb feladata tehát annak biztosítása, hogy az urbanizációs folyamat környezetre és társadalomra gyakorolt negatív hatását a lehető legnagyobb mértékben csökkentse. Ennek szervezetlensége környezeti pusztítással, mértéktelen szennyezéssel és átlag alatti lakókörülményekkel jár, mely nagy része előzetes tervezéssel elkerülhető. 🦅

HÁTIZSÁKKAL A NAGYVILÁGBAN – HOGYAN UTAZZUK BE A VILÁGOT SZINTE INGYEN?

BAUER EMESE ▾

Lakókocsik, biciklik, lenyűgöző tájak. Kilométerek, új országok, új emberek. Menni a fejünk után, nem feltétlenül cél nélkül, de bizonyosan korlátok nélkül. Különleges kalandok, adrenalin, szertelen szabadság. Vannak emberek, akiknek ezek a szavak tökéletesen leírják a mindennapjaikat. Folyton úton vannak, nem járnak munkába sötét decemberi reggeleken, nincs bosszantó főnökük, se tanáruk, se idegölő rutinfeladataik. Mi, mindennapi emberek irigykedve olvasunk róluk a képernyő előtt ülve. Vajon mit tudhatnak ők, amit mi nem?

Az első, ami az ember eszébe jut – a legnagyobb kerékkötője az álmok beteljesülésének – az anyagi háttér. Miért hisszük azt, hogy egy hosszabb utazásra csak nagyobb tőkével érdemes elindulnunk? Nyilván, ha luxushotelekben szeretnénk heteket eltölteni, az tetemes összegbe kerül. Ám az igazság az, hogy ha az utazási irodák cukormázos képei mögé nézünk, rengeteg olcsóbb, autentikusabb és tagadhatatlanul kalandosabb módját is felfedezhetjük az utazásnak. Egyedül útnak indulni több hónapra, nem kis bátorságra vall. Ha ezt a merészséget még nem érezd magadban, elég, ha először rövidebb utakra indulsz. Érdemes beruházni egy túrahátizsákra, hiszen az utazásaink során ezerszeresen megtérül majd; ám felkutatható a családi hagyatékban megbúvó régi, de teljesen használható darabokat is. Miután a

poggyászod megvan, valójában el is indulhatsz! „Ne gondolkozz, csak csináld!” – mondta Tomislav Perko, tapasztalt világutazó. Nem feltétlenül kell előre tervezni: annak is megvan a sajátos szépsége, amikor céltalanul elindulsz a nagyvilágba, és aztán ki tudja, hol állsz meg. Ha úgy gondolsz, ez neked egyedül még nem megy, akkor invitálj magaddal egy-két barátot, vegyétek együtt nyakatokba az országutat. Pattanjatok vonatra, buszra, biciklire, de ha tényleg spórolni kell, akkor még mindig lehet túrázni, stoppolni vagy akár telekocsival is utazni. Na és a szállás? Hiszed vagy sem, az is megoldható, akár ingyen is. Rengeteg közösség van az interneten, ahol az emberek pusztán kedvességéből fogadnak hátizsákos turistákat néhány napra. Ilyenek a Couchsurfing, Trustroots vagy a Warmshowers (utóbbi kifejezetten biciklis utazóknak). Ha megfáradnál, cseréld el a lakásod a HomeExchange-el vagy vállald el valaki házában a felvigyázását. A kalandvágyókbak kipróbálhatják akár a sátrazást, vagy a parkokban alvást is. Ha pedig nem sajnálnál egy kicsit „bepiszkolni a kezéd”, a Workaway oldalán rengeteg önkéntes munkát találhatsz a világ minden részén, ahova neked csak el kell jutnod és akár teljes ellátásban is részesülhetsz. Szóval mire vársz? Szeretnél ott lenni, az úton, barátokkal, egyedül, új embereket és saját magad megismerve? Érdekelnek más kultúrák, helyi ételkülönlegességek? Akkor hagyd abba a kifogások gyártását és indulj útnak. Amire igazán szükséged van, az egy hátizsák, biztosítás, vízum, egy kis gyógyszer és az idegenek kedvessége. Ez utóbbit pedig – akár hiszed, akár nem – a világon bárhol megtalálhatsz, gyakran még keresni sem kell. ✍

FORRÁS: UNIBO.IT

BUON NATALE DALL'ITALIA!

MURGER SZILVIA ▾

Dóri Észak-Olaszország Forlì nevű kisvárosát választotta, hogy az Erasmus program keretében ott folytassa tovább tanulmányait. Választását – azon felül, hogy nagyon szereti az országot – az is indokolta, hogy olasztudását megőrizhesse és tökéletesre csiszolja. Sokat mesélt az ottani egyetemi életről.

A város egyetemén társadalomtudományi, fordító-tolmács, mérnöki, illetve gazdasági képzések érhetőek el. Népszerű a külföldi diákok körében, velük együtt a százhuszszere város lakossága jelentősen megnő. Ennek ellenére a kampusz kicsinek számít, a hangulat ezért családiasnak mondható, gyakran köszönnek vissza ismerős arcok. A szemeszter egy hónappal később kezdődik és ér véget, mint itthon. Az oktatási rendszer abban tér el leginkább, hogy „túlsúlyban vannak az előadások és nem kötelező bejárni, viszont aki megteszi, valamilyen szintű könnyítést élvez a követelmények terén.” Utóbbiak sokkal szigorúbbak, mint Magyarországon, az olaszok ezért többet tanulnak és komolyabban veszik az egyetemet. „Míg mi többnyire inkább megpróbálunk átmenni egy vizsgán, akkor is, ha alig volt időnk készülni, akkor is, ha szóbeli, inkább éjjelek le, de legalább megpróbáltam; az olaszok, ha nem értek végig a kötelező olvasmányokon, inkább el se mennek, akkor sem, ha emiatt

csúsznak egy évet.” Az Erasmus program résztvevőinek azonban nincs mitől tartaniuk, a legtöbb tanár kevesebbel is megelégszik az ő teljesítményüket illetően, „főleg, ha látják, hogy igyekszünk, és az olasz nyelvtudás is nagy előnyt jelent.” A jegyek egy nulla és harminc közötti skálán mozognak, tizenhét a legalacsonyabb, amit elfogadnak. A vizsgák többnyire szóbeli vizsgák, és a vizsgarendszer az olaszok déli könnyedségére hajaz: ha az oktató engedi (ők egyébként segítőkészek és megértőek), a vizsgákat kéthetente meg lehet ismételni. A tanárok színvonalasan oktatnak, jól képzettek és jól magyaráznak, a tanárdiák kapcsolatára mégis valamiféle távolságtartás jellemző, a tanárokat tekintély övezi. Az egyetemen egyetlen nagyobb diákszövetség működik. Az általuk szervezett programok kevésbé a bulikra, inkább „az érdekesebb, kreatívabb dolgokra fókuszálnak, például hetente legalább egyszer van filmklub, de ezen kívül van olvasóklub, nemzetközi vacsora, színház is.” Forliban ritkán vannak táncos bulik, de sok hangulatos bár van, ennek ellenére működik az éjszakai élet, és szinte minden hétvégén tartanak valamilyen fesztivált a főtéren. Jelenleg úgy érzi, nem szeretne hazajönni, és el tudná képzelni az életét a városban. Elmondása szerint az olaszok befogadóak a külföldiekkel szemben, de nyelvtudás nélkül viszonylag nehéz munkát találni. Ezzel azonban neki nincs problémája, és úgy gondolja, a közeli nagyvárosokban biztos adódna számára valami lehetőség, de még nem döntött a kérdésben. Egy biztos, idén karácsonykor Dóri-nak nem a Jézuska, hanem Karácsonyapó, azaz Babbo Natale hozza az ajándékokat. ✍

FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

A KONTENTGYÁR EGYSZERRE ALKOTÁS ÉS ÜZLET – SZIRMAI GERGELLYEL INDULT A CORVINUS BEETETŐ

Laza? Persze. Azzal keresi a kenyerét, ami a hobbjá? Még szép! De mennyire spontán? Az ország legfelkapottabb youtubere a szünetig telt nagyelődő, 130 fiatal előtt beszélt a Hollywood Hírügynökség-sztoriról a Corvinus Egyetem székesfehérvári campusán.

366 ezer feliratkozója valószínűleg nem is sejt, hogy Szirmai Gergely mennyire fegyelmzett és professzionális ember. Úgy készíti a csatornáira felkerülő tartalmat, hogy a néző szemrebbetés nélkül elhiszi: teljesen intuitív, rögtönzött videót lát. Pedig, saját szavaival megfogalmazva: „francokat!” Rögtön az előadása elején leleplezte: abban a termékben, amit mi látunk, ideértve az egyes videókat és a teljes márkát, irgalmatlan mennyiségű munka van, a gyártási folyamat gondosan megtervezett és kivitelezett mozzanatokból áll. És ez alatt nem a poénokat, gesztusokat vagy szellemes hasonlatait érti – azok lehetőség szerint valóban a kamera előtt születnek. Kidolgozott koncepciója van mind rövid, mind hosszú távra, és nagyon szilárd elvárásai, amikhez mindig tartja magát. Hobbija számára? Munka, megélhetés, ami történetesen a kedvenc elfoglaltsága is egyben. Ahogy többször hangsúlyozta, a csatorna ötletének

megszületése után azonnal teljes erővel látott neki a feladatoknak. Ez gyakran kudarcokat is tartogatott számára, de ezeken túllendülve és folyamatosan tanulva jutott el a tanára, Gerényi Gábor által kiadott egyetemi szemináriumi házi feladattól (indítson videóblogger) odáig, hogy három, jelentős közönséget elérő csatornája legyen.

A kontentgyár, ahogy ő nevezi, kétoldalú vállalkozás. Egyrészt alkotói munka, aminek gazdája szeretne kizárólag a művének élni. Ugyanakkor kőkemény üzlet is, ahol az ember eleinte csak magára számíthat, legyen szó menedzsmentről, jogi vagy könyvelési ügyekről. Utóbbi területeken saját bevallása szerint nem remekelt, kénytelen volt autodidakta módon tanulni ezek mikéntjét, kezdve a YouTube és Google fizetési feltételeinek megismerésétől egy-egy üzleti tárgyalás lebonyolításáig. Ezek

előzetes – például a Corvinuson megszerezhető – elméleti ismerete óriási előny, de a gyakorlati tudást semmi sem helyettesítheti, és ezt saját kárán tanulta meg. Ma már megteheti, hogy jogászt és könyvelőt foglalkoztasson, eleinte azonban maga intézte a vállalkozása minden ügyét – ami az első három évben nulla bevételt termelt. De átvészelte az első, teljesen profitmentes időszakot, reális célokat tűzött maga elé, és megélte a sikereit, tünjenek bármilyen aprónak a mából visszatérve. Ez a nagy titok: a kitartás és folyamatos fejlődés igénye az, ami a Hollywood Hírügynökséget az ország legnépszerűbb YouTube-csatornájává tette. Mindez valami motivációs tréning benyomását keltheti, ez azonban sokkal inkább a hallgatóságra tett hatás, mint az előadó szándéka volt. Szirmai a tőle megszokott öniróniával és szarkazmussal beszélt a saját útjáról, de pont ez az, ami miatt teljesen hiteles volt, és lendületet adott a középiskolásokból és egyetemistákból álló közönségnek, akik aztán több mint egy órán

keresztül ki sem fogytak a kérdésekből. Két olyan téma is előkerült, amire azt mondta, nem válaszol, mert tabu: az egyik, hogy mennyit keres a videóival; a másik, hogy mik a konkrét videó- és csatornakonceptiói a jövőben.

Sokatmondó tény, hogy soha nem hagyott félbe videót, projektet, még akkor sem, ha annak elkészítését utálta vagy nem kecsegtetett nagy sikerrel. Arra a kérdésre, hogy van-e részletes üzleti terve, szokatlan választ adott: számára az egyetlen biztos üzleti terv a tanulás, a folyamatos fejlődés, hiszen az ő termékeinek a piaca egy állandóan változó, kiszámíthatatlan környezet.

„Akkor csinálod jól, ha elfogadod, hogy amit ma készítesz, holnapra elavult.” – fogalmazott. Ez nagy nyomást tesz a vloggerre, de aki ezzel foglalkozik, az együtt él vele, sőt, motiválja. A munka és a következetes alkalmazkodás azonban megéri. Mint mondta, a YouTube sokszor lassú, nehézkes, idegesítő platform, ami azonban a maga módján rugalmas is. Egyetlen, valódi főnökének a közönségét tekinti, még ha ezt nem is szívesen mondja ki nyíltan, nehogy az ágyban videózó 12 évesek túlzásokba essenek. A munkamódszát firtató kérdésekre a fókuszálási képességben, a prioritizálásban adja meg a választ, vagyis: „Válassz egyet a négy feladatból, azt

csináld meg tökéletesen, és vállald be, hogy más ügyek parokolópályára kerülnek!”

Hogy félt-e a kamerától? Persze. Szinte mindannyian félünk tőle, ez természetes, mondja. Az a fajta szereplés, amikor egy kész videót szinte kontroll nélkül mutatsz be a közönségnek, mindig stresszes és kétesélyes. Élete „legparásabb” élményeként idézte fel, amikor az Index címlapjára kikerülő első blog-bejegyzését az addigi nulla helyett percenként százak kezdték el nézni. A változatos és szirmaisan laza beszélgetést egy igen biztató gondolattal zárta: bár rengeteg a mélypont egy ilyen vállalkozás útján, a flow élmény garantált, ha valaki azzal foglalkozik, amit a legjobban szeret. Persze még meg kell küzdiön a legfiatalabb médiaág a teljes szakmai és piaci elismerésért, de ez a Z generáció felnövekedésével egyre közelebb kerül, és ennek a generációnak a tagjai lesznek azok, akik kiteljesítik az ő és „kollégái” által elkezdett médiaforradalmat. Amikor a moderátor megkérdezte, hogy a közönségből az elmúlt hétvégén kik töltöttek több időt, online videónézéssel, mint tévénézéssel, szinte mindenki feltette a kezét, míg az ellenpróbanál csak egyetlen ember – azonban ő sem középiskolás, hanem a társszervező Spin-Off Klub vezetője volt. Szirmai Gergő az internet egyik

leglazább arcaként ismerjük, de az első Corvinus Beetető közönsége tanúsíthatja, hogy közvetlenül az előadás előtt még, utána pedig már újra az aktuális videóján dolgozott. Hogy miről szolt? Másnapra kiderült.

Mi az a Corvinus Beetető?

Az „üzletről középiskolásoknak” alcímet viselő rendezvénysorozatnak a Budapesti Corvinus Egyetem székesfehérvári campusa ad otthont, a szervezésben az egyetem partnere a Spin-Off Klub, akik Budapesten már évek óta rendeznek fiatal vállalkozóknak szóló programokat. A rendszeres beszélgetéseken a 16-21 éves korosztály körében népszerű Facebook-, YouTube- és popsztárok mondják el, hogy mi az üzlet abban, amit ők csinálnak, milyen szépségei és nehézségei vannak a vállalkozói mindennapoknak, és mi az a tudás, amit ehhez az egyetem adhat. A Corvinus Beetető következő vendége a Tibi atya mögött álló Humbák Múvek ügyvezetője, Tóth Máté lesz 2016. december 14-én, 17 órától, januárban pedig várhatóan Fluor Tomival és az Irie Maffiával folytatódik a sorozat.

2017 SZEPTEMBERÉBEN INDULÓ SZÉKESFEHÉRVÁRI KÉPZÉSEK

GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI KAR

GAZDÁLKODÁSI ÉS MENEDZSMENT ALAPKÉPZÉSI SZAK (NAPPALI)

MIT KÍNÁLUNK?

- kellő mélységű tudás a gazdálkodó szervezetek és intézmények folyamatainak elemzéséhez, tervezéséhez, szervezéséhez, irányításához
- közgazdaságtani, módszertani és üzleti alapoó ismeretek
- aktuális üzleti trendeken alapuló esettanulmányok

PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL ALAPKÉPZÉSI SZAK (NAPPALI)

MIT KÍNÁLUNK?

- elméleti és gyakorlati tudás a vállalkozások, pénzintézetek és költségvetési intézmények pénzügyi szervezeteinek kialakítására, működtetésére, valamint számviteli szakfeladatok irányítására
- vállalati esetek valós szituációkon keresztül

GAZDASÁGINFORMATIKUS ALAPKÉPZÉSI SZAK (LEVELEZŐ)

MIT KÍNÁLUNK?

- kellő mélységű elméleti ismeretek az üzleti folyamatokban rejlő problémák megértéséhez és megoldásához
- gyakorlati tudás az értékteremtő folyamatokat támogató informatikai feladatok menedzselésére

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK KAR

NEMZETKÖZI GAZDASÁG ÉS GAZDÁLKODÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK (LEVELEZŐ)

MIT KÍNÁLUNK?

- versenyképes belépőt a multinacionális üzleti és pénzügyi szektorba és az állami és nemzetközi gazdasági intézményekbe, karrierlehetőséget a nemzetközi és hazai gazdasági életben,
- módszertani felkészültséget és gyakorlatias ismereteket,
- felzárkózási lehetőséget közgazdasági ismeretekből más területről jövő hallgatóknak,
- közgazdasági doktori iskolában történő továbbtanulási lehetőséget a BCE Nemzetközi kapcsolatok Doktori Iskolában.

KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK (LEVELEZŐ)

MIT KÍNÁLUNK?

- karrierlehetőséget a hazai és nemzetközi kommunikáció- és médiapiacra,
- hallgató-központú, hatékonyan szervezett, az egyéni szakmai tervekre nyitott projekt-szemléletű oktatást,
- közvetlen kapcsolatot a piac legsikeresebb szereplőivel,
- közvetlen kapcsolatot és együttműködést az ország egyetlen kommunikáció- és médiatudományi PhD fokozatot kiadó doktori iskolájával,
- inspiráló szakmai és tudományos közösségi életet,
- ösztönző pályázati lehetőségeket.

„A FORMA VÁLTOZIK, A TARTALOM NEM”

– TÖRÖK GÁBOR A POLITOLÓGIA
PERSZONALIZÁCIÓJÁRÓL

MIKUS ÁRON

A politika perszonalizációja nem csak a politikusokra van hatással, hanem a közélet többi szereplőjére is. Hogyan látja ezt a folyamatot a politikai elemzői szakma esetében?

Amikor elkezdtem a nyilvános politikai elemzést, az volt az elképzelésem, hogy ezt lehet autonóm módon, a politikai szereplőktől független szempontokat érvényesítve végezni. Mára azonban a fő tanulság szerintem az elemzésekkel kapcsolatban nem az, hogy perszonalizálódott, hanem hogy meghalt. Az elemzés jelentős részben a politikától függő tevékenységgé vált. A nyilvánosságban megszólaló elemzők jelentős részben politikai és nem elemzési szempontokat érvényesítenek.

A perszonalizáció két dologból fakad. Amikor egyetemre jártam, a politikával kapcsolatos műsorokban politika közeli, de a tudományból érkező szereplőket lehetett látni.

Az 1994-98 közti időszakot Stumpf István és Ágh Attila vitái határozták meg. Ezt az időszakot váltotta a politikai elemzés – nyugat-európai mintára történő – intézményesítése.

Háttér-, kutató- és elemzőintézetek jöttek létre, ahol nem a személy, hanem az intézmény volt a fontos.

Magyarországon például a Századvég, Nézőpont, a Political Capital voltak azok, amelyek a kétezres években jelentős szerepet játszottak.

A fő tanulság mégis az, hogy a tudást, a bizalmat nem lehetett átvinni az intézményekre. Giró-Szász András, Mráz Ágoston Sámuel, Somogyi Zoltán voltak a meghatározóak és nem az intézmények. A nyilvánosság és az ügyfelek rájuk figyeltek, az ő szakértelmükben bíztak. Ez a perszonalizáció egyik oka, hogy a tudást nem lehet a személyektől elvonatkoztatni. Épp emiatt közelebb is áll a tudományhoz, mint az iparhoz, mert a politikatudomány egy értelmiségi, intellektuális tevékenység, semmint egy tartalomelőállító tevékenység.

Másrészt a modern médianyilvánosság a televízióból és a lapokból átköltözött az internetre, azon belül is a közösségi médiába. Ma már csak nagyon kevesen nem jelennek meg ezeken a tereken. Ezt a lépést érdemes mindenkinek megtennie, aki a nyilvánosságban jelen akar

lenni. Azt látom, hogy nem azok az oldalak sikeresek, amelyek intézményeket, hanem azok, amelyek személyeket jelenítenek meg.

Milyen pozitív és negatív hatásait látja ennek a jelenségnek?

Egy elemző piaca jelentősen különbözik például Kasza Tibor piacától. Értelemszerűen ez egy szűkebb piac. Nem is tartanám helyesnek és szerintem nem is fog megtörténni, hogy az elemzők celebként jelenjenek meg. Amikor elindítottam a blogomat és megjelentem a facebookon, sokkal több közvetlen vissza jelzést kaptam arról, hogy akiket érdekel a tevékenységem, mire kíván-

FOTÓ: BEKKER BALÁZS

csiak. Tehát ki tudnak alakulni szegmentált közösségek, ahol az elemző megtalálja azokat, akiket érdekel az, amivel foglalkozik. Ezt nagyon pozitívnak tartom. Rengeteget tanultam abból, hogy amíg a blogom futott, akkor egy-egy bejegyzés milyen vitákat indított el, milyen hozzászólások érkeztek. Kifejezetten színvonalas visszajelzéseket kaptam, különösen akkor, amikor a trollok világa még nem uralkodott el ezeken a felületeken. Létrejött egy olyan közösség, ahol az előállító és a fogyasztó között közvetlenebb kapcsolat alakulhatott ki. Ez a politikai elemzést előre viszi. A veszélyei feltehetőleg ugyanazok, mint bármilyen közösségi médiás megjelenéseknek. De ezekkel kapcsolatban nem úgy szoktam gondolkodni, hogy itt a világvége, hanem úgy gondolom, hogy ez egy új eszköz, ami alkalmazkodást igényel a politikai

szereplők részéről és nem a politika tartalmát, hanem a formáját változtatja meg. Ugyanez igaz az elemzésre is.

Ön szerint létezik-e az a jelenség, hogy egy elemző követőtáborában vannak olyanok, akik nem azért like-olnak egy bejegyzést, mert azzal intellektuálisan egyetértenek, hanem mert azt az a személy rakta ki?

A hanyatláselméletek azt fogalmazzák meg, hogy a dolgok rosszabbra fordultak azért, hogy a modern tömegkommunikáció behatolt ezekben a terekbe. Ha ezt elfogadnánk, azt kellene feltételeznünk, hogy korábban ez jobb volt. Amit erről tudok, nem azt támasztja alá, hogy az internet, vagy a televízió megjelenése előtt itt egy nagyon tájékozott választóközönség lett volna, ami kifejezetten az intellektuális jellegű tartalmakra volt kíváncsi, csak

folytatni. Mindig is azt állítottam, hogy ezek nem elemzések, de a logikájukba bevezetést nyújt, szempontokat adhat, elgondolkodtathat. Fontos, hogy akiket érdekel a politika, több oldalról közelítsék meg az eseményeket, kapjanak egy olyan nézőpontot, ami talán nem sajátja azokénak, akik a politikához ilyen drukkeri minőségben közelítenek.

Ön szerint milyen irányba kéne változnia a szakmának?

Nem szeretek általános utasításokat és elgondolásokat mondani. Inkább az én meglátásaimról beszélnék. Régóta meggyőződésem, hogy nagyon keveset tudunk a politikáról. Aminek az egyik oka az, hogy nagyon kevés az az újságírói tevékenység, ami a valós politikai mozgatórugóhoz jutna el. Viszont egy politikai elemző is tud ezért tenni. Számomra fontos, hogy személyes tapasztalataim legyenek a politikusokról és a politikai eseményekről. Ki kell menni a rétre a bogarak közé és tanulmányozni kell őket. Nem lehet politikai elemzést íróasztal mellől művelni. Tapasztalatokat kell szerezni, mert a politikusok emberek és ennél fogva a személyes motivációik nagyon erősek, amiket nem lehet tévéhíradókon keresztül megérteni. Továbbá a nyilvánosság számára nem látható döntésekről is többet kéne tudnunk. A paraván politológia, ami a paraván előtt történő dolgokat elemzi, nagyon jelentős mértékben szerintem értelmetlen. Egy darabig szórakoztató, de nem visz előre annak megértésében, hogy mi mozgatja a szereplőket. Ez persze nehéz, mert egy politikusfeleség sokszor jobb elemző, mint bármelyikünk, mert sokkal többet tud a valós folyamatokról.

A másik a politikai függőségek gyengítése, vagy láthatóvá tétele. Nagyon szeretném azt megélni, hogy az amerikai választási műsorokban látható beállításban tudjanak beszélni egymással a magyar elemzők is. Mindenkiről lehessen tudni a beállítottságát, hogy milyen munkákat végzett, hova van bekötve, de ettől függetlenül értelmes vitákat folytatni a másik véleményére figyelve. Ha nem vagyunk rászorulva, hogy hiteltelensük a másikat, ha nem számít, hogy kiderül, kinek dolgozik, mert ez már előre tudható – akkor sokkal tárgyzerűbbek és lényegre törőbbek lehetnének ezek a nyilvános viták. ↗

Az interjú teljes változata a Corvinus Hallgatói Médiaközpont blogján, a corvinusonline.blog.hu-n olvasható.

„VALAMILYENNEK KELL LENNI” – CEGLÉDI ZOLTÁNT IS KÉRDEZTÜK A TÉMÁRÓL

MIKUS ÁRON ▸

A politika perszonalizációja nem csak a politikusokra van hatással, hanem a közélet többi szereplőjére is. Mik lehetnek ennek az okai?

Több is akad. Az egyik egyáltalán nem egy új jelenség: eltűntek a politikusi viták a nyilvánosság elől. Ugyanakkor a közvéleménynek és a sajtónak is igénye van arra, hogy ezeket a vitákat valaki „lejátssza”, ha már a politikusok nem teszik. Így ez a funkció áttevődött a politikai elemzőkre, egyúttal elmosva a határt különböző közéleti szereplők között. Punditokat látunk leginkább, ha szabad ezt az Egyesült Államokban szokásos kifejezést használnom. Ez pedig magával hozta azt, hogy a szakma, amit korábban csak komoly, tudományos, aktív egyetemi háttérrel rendelkező politológusok műveltek a tv-ben, mára „része lett a showbiznisznek”. Ezek a szereplők pedig személyükben is egyre érdekesebbek. Azokat hívják a tévébe, kérdezik a rádióban, akik megjegyezhetők, valamilyen. A másik ok a sajtó átalakulása: a nyilvánosság nem olyan monoton, mint 15-20 évvel ezelőtt, ma már hihetetlenül nagy a verseny. Nagyon sok csatornán juthat el az emberekhez közéleti információ vagy politikai üzenet. Itt is azt preferálja a közeg, aki nem egyszerűen csak mond valamit, hanem ha van annak van valamilyen jellege, színe, megjegyezhetősége. Talán ezek az alapvető okai annak, hogy ma már fontosabb egy elemző személye, mint 15-20 éve.

Ön milyen veszélyeit, pozitívumait látja ennek a folyamatnak?

A veszélyeket már érintettem. Nem szabad összekeverni két, nagyon is különböző funkciót. A politológus, aki szakmájának kiválósága, egy tudomány művelője, az általa megtanult, megismert, kutatott tényekből és információkból indul ki, amikor állít valamit. Adott esetben akár olyan szenvtelenül is, ahogy a kórboncnok jár el egy hullával (mint amilyen gyakran a magyar közélet.) A veszély az, ha azt próbáljuk ráhúzni az egész politikatudományra, amit a tévében látunk. Ahol – egyébként felkészült – politológusok a mögöttük álló párt megbízásából pártszlogeneket, pártjelszavakat mondanak vissza,

vagy megtagadják azt a tudásbázist, amire tudósként támaszkodniuk kellene. Előny ugyanakkor az, hogy amennyiben szélesebb tömegeket kíváncsiak az aktorra, akkor érthetővé tudunk tenni számukra bonyolultabb dolgokat is. A győzteskompenzációval, az aránytalan választási szisztémával vagy az ajánló aláírások gyűjtésével kapcsolatos, súlyos technikai, szakmai, morális problémákat nem is lehet száraz módon elmagyarázni. Életszerű példákkal, és megjegyezhető kommunikátor által előadva lesz a többség számára érthető. Tehát annak köszönhetően, hogy személyükben is érdekesekek a szereplők, többen jegyzik meg az általuk átadni próbált tudást.

Mi az oka annak, hogy pártpolitikától független szereplők, civil szervezetek, újságírók, elemzők folytatnak olyan vitákat, dolgoznak ki olyan megoldási koncepciókat, ami egyébként a pártpolitikusok feladata lenne?

Ezt muszáj egy kicsit árnyalnom, mert azt látom, hogy ma a nyilvánosságban vitatkozók túlnyomó többsége egyáltalán nem független a pártpolitikától. Van, akiről ez tudható, van, akiről sejtethető. Viszonylag kevesen vannak, vagyunk, akik csakis magunkat, esetleg a ránk figyelő közösséget képviseljük egy nyilvános vitában. Engem már az összes parlamenti párt küldött már el a francba a véleményem miatt. Egyikkel sem vagyok olyan viszonyban, hogy azt gondolhatják, hozzájuk tartozom. De én vagyok a kisebbség. A többség megkötöti azt az érthető kompromisszumot, hogy politikai elemzésre, illetve nyilvános, kvázi érdekképviselőre a pártoknak van szüksége, hiszen ők hajlandóak és tudnak fizetni érte. Más lenne a helyzet, ha mondjuk a civil szféra erősebb lenne Magyarországon, és ezeket a közszereplőket, punditokat meg tudná fizetni. Hogy miért nem a politikusok vitatkoznak, annak megint két oka lehet. Az egyik a rizikó. Aki vita nélkül is jól áll, az nem vállalja be a kockázatot, hogy veszítene. Aki meg nem áll jól, az nem tudja kikényszeríteni. Nem véletlen, hogy

utoljára tíz éve volt miniszterelnöki vita. De a tartalom is hiányzik, ami nem csak a kormánypártok, hanem az ellenzék esetében is igaz. Hogyan tudok úgy vitatkozni ellenzéki politikusként például egy gazdasági miniszterrel, ha nekem sincs stabil meggyőződés az adórendszerrel, hogy például hány kulcsos adórendszerre lenne szükség? Hogyan állíthatom, hogy a kormánynak hibás a menekültpolitikája, ha az enyém naponta változik, vagy épp soha nem is mondtam róla semmit? Ehhez képest én sokkal könnyebben helyzetben vagyok. Nem érdekel, hogy ki mennyire lesz mérges amiatt, hogy mit mondtam a meglegházasságról, a menekültek befogadásáról, vagy a progresszív közteherviselésről. Ezekért speciell határozottan kiállok – de ilyen megosztó álláspontot egyben ma egyik ellenzéki párt sem mer felvállalni. A legnagyobb tévedése a mai magyar politikának – és többek között ezért hülyeség, hogy nem vitatkoznak –, hogy mindig az elképzelt többséghez próbálnak beszélni. Pedig az egy relatív többség! Abszolút többség semelyik párt mögött sincs. A relatív többség álláspontját örökökévalónak és adottnak tételezik, és azt próbálják képviselni. Ami azért téves, mert eközben nincsen kihívás, vitahelyzet, és esélyt sem adnak annak, hogy a kisebbségi álláspontból egyszer többségi álláspont legyen.

Ön hogyan látja az elemzői szakma jövőjét?

Sötétén. Azt gondolom, hogy a kollégáim egy idő után „zsebpolitikusok” lesznek, ha azokat az elvárásokat szeretnék kiszolgálni, hogy pártlogika alapján az egyik oldalt szeretni kell, a másik oldalt pedig utálni. Eljutunk abba a fázisba, amikor majd nem lehet megkülönböztetni egymástól egy párt megyei elnökét és a párthoz sorolt intézet vezető elemzőjét, mert lényegében ugyanazt fogják mondani. Ha mindig ugyanazt a pártot élteti, lépjen be, legyen politikus! Hagyja meg nekünk a közélet kommentálását! Ha még mellé tesztem azt, hogy világszerte egyre komolyabb problémák merülnek fel a közvélemény-kutatásokkal kapcsolatban, az kirúgja alólunk a másik lábat is. Mindig az a belépőm, hogy „Kedves barátaim, nem a pusztá véleményemet hoztam, hanem számokat, ma Magyarországon x millió választó ezt és ezt gondolja”. De azt nem lehet, hogy itthon két, egyaránt megbízható tartott közvélemény-kutató intézet csinál egy-egy kutatást, ahol az összes párt százalékra pontosan ugyanúgy áll, kivéve egyet; a Fidesz esetében 11 százalékpontos különbséget mérnek. Onnantól kezdve mit mondjak? Hogyan tudok kiállni az emberek elé, hogy „ez a helyzet”, ha olyan vagyok, mint a sebész, aki megtudja, hogy a kollégái eddig nem röntgent csináltak, hanem tippelgettek? Nyilván túlzok. Nagyon fontosak a kutatások. De a pártfüggőség és a kutatások devalválódása mindenképpen adnak arra, hogy aggódjak. Ezzel együtt is, amig kíváncsiak rám, addig maradok. ✎

MCSZAKOK – DIPLOMÁS SÜLTKRUMPLI- SÜTŐK?

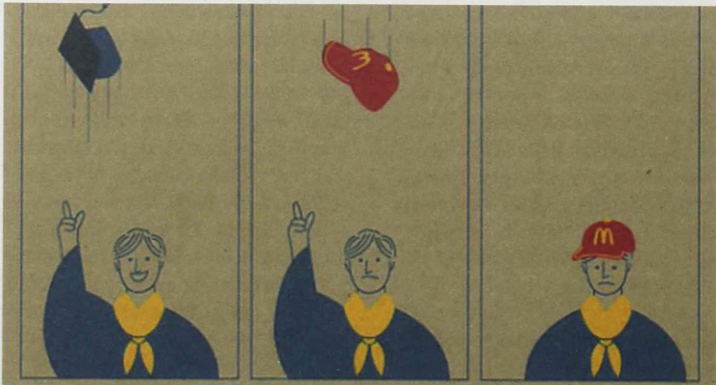
KLUBERT DÓRA

Amikor az egyik „büfészakos” ismerősöd kényelmesen, kiváló jegyeket bezsebelve végzett a vizsgaidőszakkal, te pedig épp az utolsó esélyedre vért izzadva készülsz fel, reménykedve a vizsgáztató jóindulatában, talán elgondolkozol azon, hogy itt valami nincs rendben. De vajon tényleg ez a helyzet? Mennyit érnek a munkaerőpiacra a „büfészakosok”? Mivel kell megbirkóznunk valójában az egyetemi évek során? Hol tudjuk kamatoztatni az ott szerzett tudást? Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában segítségünkre lehet az internet. Nekünk viszont a valódi értékek mögé kell látnunk, lerántva a felszínesség és az előítéletek leplét ezekről a szakokról.

A pályaválasztás során gyakran találkozunk hangzatos nevű szakokkal, amelyeket még az online felvételi portál (felvi.hu) rövid leírásának mélyreható tanulmányozása során sem feltétlenül tudunk elhelyezni képzeletbeli mátrixunkban, amelyben a piaci értékét és az adott szakhoz szükséges tudást mérnénk. Vannak bizonyos „kurzusok”, amelyek nehézségi szintjét már-már legendás, olykor lesajnáló vagy megvető hangvételű történetek bírálják a „könnyű diplomaszerezés” és az elhelyezkedési lehetőségek korlátozottsága miatt.

A kommunikáció- és médiatudomány alapszak interdiszciplináris, ismereteit például a szociálpszichológia, a pszichológia, a szociológia, a retorika, a politikatudomány és a kulturális antropológia területeiről származtatja. A szak lényege megvizsgálni azt, hogyan viselkedik az ember a társas interakciókban, legyen az hatással a munkahelyére vagy akár a választási eredményekre. A teljesítési követelmények

tartalmazzák a pszicholingvisztikát, gazdasági tárgyakat, mint a statisztika és a közgazdaságtan, a hallgatók elsajátítanak jogi alapokat, médiagazdaságtant, a társadalomkutatás módszerei tantárgy keretében saját kutatást végeznek, tapasztalataik később a szakdolgozatírásnál válhatnak segítségükre. Igaz ugyan, hogy a képzés nem tartalmaz kötelező szakmai gyakorlatot és egymásra épülő tantárgyakat, de szakosodási lehetőséget kínál a harmadik év során. A többi büfészaknak kikiáltott szakon – mint például a Kereskedelem és marketing, a Turizmus és vendéglátás, a Szociológia vagy a Gazdálkodási és menedzsment – megtalálhatóak a G kar alapozó tárgyai, így mindenképp szükség van logikai és matematikai affinitásra. Az átlagfizetés az ezeken a szakokon végzettek számára pályakezdeként bruttó 180 000 - 240 000 Ft között alakul. A „gazdmenesek” kiváló alapismereteket kapnak egy saját vállalkozás megalapításához és működtetéséhez, valamint fejleszthetik vezetői képességeiket is. A turizmus párosítása felsőfokú idegen nyelvvél felfelé ívelő külföldi karrierrel kecsegtet. A bolognai rendszer felépítéséből adódóan valóban könnyebb lehet a teljesítés, de a diákok kombinálhatják és elmélyíthetik ismereteiket a választott témában a mesterszakokon. Azt mondjuk, ezeken a szakokon végzett hallgatók semmihez sem értenek igazán, pedig átfogó képet kapnak mind közgazdasági, mind társadalomtudományi területen. A specifikáció hiánya miatt, talán még nehezebb dolguk van ezeknek a nebulóknak, hiszen egy pozíció feladatának teljesítéséhez a kimaradt ismereteket a választott területen önénejükbe kell pótolniuk. A munkájuk során létrehozott érték viszont nem feltétlenül mérhető piaci alapon, nem mellesleg ezen szakok hallgatóinak egy része párhuzamosan más képzést is teljesít. ✍

FORRÁS: CINISMOILLUSTRADO.COM

MELÓS DIÁKOK

KLUBERT DÓRA

Sokan a pályaválasztás során még nem tudják pontosan, hogy mivel szeretnének foglalkozni, illetve azt sem, hogy az egyetemi végzettségük megszerzését követően az első főállású pozíció milyen operatív feladatokkal jár majd. Emiatt, illetve a munkáltatók részéről elvárt többéves munkatapasztalatból kifolyólag egy OKJ-képzés elvégzése után a fiatalok egy része a levelező munkarendet választja. Ezzel egy időben a felsőoktatás nappali tagozatára felvételt nyert hallgatók előbb vagy utóbb döntés elé kerülnek. Az egyetem első évfolyamának órendje meglehetősen zsúfolt, ám a második vizsgaidőszakot követően a diákok hozzászoknak a folyamatos terheléshez, kialakítják napi rutinjukat, amelyben nem ritkán aktív diákszervezeti tevékenység is helyet foglal. Ekkor felszínre törhet a gyakornoki pozíció betöltésének gondolata. E két élethelyzetet több szempontból is megvizsgáltuk.

Anyagi megközelítésből nem szerencsés, ha nem sikerült államilag finanszírozott helyre bekerülnünk, mert tanulmányi átlagunk nehezen honorálható, és saját szakunk évfolyamának talán még kompenzációs ösztöndíj sem adható. Gyakornokként a szakirányunknak megfelelő helyet könnyedén megtalálhatjuk, bár a fizetés a legtöbb helyen nem haladja meg az általános diákmunkák órabérét, amelyért cserébe irreálisan magas elvárásokat támasztanak, legfőképp a munkaidő szempontjából. A zsebpénz mellé tökéletes kiegészítő lehet, talán egy-két aula bulit is megengedhetünk magunknak. Elegendő időnk marad a szociális életünkre és a tanulásra, mert nem bíznák ránk teljes körű felelősséget és toleránsabbak a vizsgaidőszaki hiányzásaink miatt. Ha szerencsénk van, kezdő gyakornoki helyünkön a kötelező

szakmai gyakorlat is elvégezhető – természetesen magasabb óraszám mellett –, amelyből releváns tapasztalat szerezhető. Gyakran más területek felé is orientálnak minket a cégeknél, nagy hangsúlyt fektetnek az egyéni fejlődésre és a cégtevékenységhez szorosan kapcsolódó feladatok megtanítására is. Érdemes kihasználni a mesterszak két évét, a multinacionális vállalatok tárt karokkal várják az alapismeretekkel rendelkező fiatalokat. Kiemelkedő teljesítmény esetén teljes munkaidős ajánlatot kaphatunk, amennyiben pedig nem felel meg számunkra a pozíció, kockázatok nélkül kereshetünk egy másikat.

A főállás tekintetében a fizetés kezdetben nem feltétlenül éri el a diplomás bért, viszont anyagilag független és önálló életet élhetünk. A napi nyolc órás munkaidő olykor túlórába fordulhat át, így a vizsgákra való felkészülés nagyrészt fáradság vagy a hétvégeken történik, ami – valljuk be őszintén – nem túl hatékony. Lehetőséges, hogy halaszthatatlan feladatokat bíznak ránk, amelyek miatt ki kell hagynunk az egyébként is ritka óráinkat, esetleg a vizsgáinkat is, így később, egyénileg kell pótolnunk a tananyagot, vagy csúszhatunk a teljesítéssel. Mindezek ellenére többéves tapasztalattal és referenciákkal is gazdagodhatunk, ami egyrészt rendkívül jól mutat az önéletrajzunkban, másrészt olyan képességeinket fejleszthetjük, amelyek nappali tagozatosként nem feltétlenül kerülnek előtérbe. Ez még inkább igaz akkor, ha nem sikerül a távoktatásunkhoz illeszkedő szakmában elhelyezkednünk. Ezenkívül előnyt jelent, hogy több szakterület is gyakorlottá válunk, és a diploma megszerzését követően lehetőségünk nyílik más pályát választani, vagy egyszerűen kialakíthatunk magasabb fizetést is. Lehetőségeink és teherbíró képességünk ismeretében mérlegelnünk kell az előnyöket és a hátrányokat. Bármelyiket is választjuk, mindenképpen érdemes valamilyen munkatapasztalatot szereznünk a tanulmányaink során, mert a karrierünk szempontjából előnyünkre válik. ✍

STING KÖLTÖZTETETT ÚJRA ÉLETET A BATACLANBA

MÁRTON LEVENTE

Egy évvel a párizsi terrortámadás után, Sting-koncerttel nyitott újra a kultikus szórakozóhely, a Bataclan. A százharminc halálos áldozatot követelő, összehangolt terrorakcióban elhunytakra egy perces néma csennel, valamint virágokkal és fényképekkel emlékeztek.

Egy év telt el azóta, hogy egész Európát megrázta a párizsi terrortámadások híre. A több helyszínen, szinte egy időben elkövetett, összehangolt akciók százharminc halálos áldozatot követeltek, és közel négyszázan megsérültek. A támadássorozat legbrutálisabb állomása a Bataclan nevű szórakozóhely volt. Az amerikai Eagles of Death

Metal adott koncertet, melyen ezeröttszázan vettek részt. Három terrorista, a biztonsági őrökön könnyedén átjutva válogatás nélkül a szórakozó tömegbe lőtt –kilencven ember vesztette itt életét.

Egy év kellett, mire a Bataclan újranitott. A tulajdonosok mindent megtettek, hogy feledtessék az itt történteket: mindent felújítottak, kicseréltek, a színpad egy új bársonyfűggőnyt is kapott. Semmi sem emlékeztetett az egy évvel ezelőtti estére. Ezen a megújult helyen lépett fel Sting, a koncerten pedig az áldozatok és sebesültek családjának tucatjai tiszteletjeggyel vettek részt. Mielőtt egy perces néma csennel elkezdődött volna az este, az

angol énekes franciául szólt a közönséghez: az itt elhunyt rokonok emlékének tiszteletére, valamint az élet és a zene ünneplésére buzdította őket. A műsor alatt többen virágokkal és fényképek felmutatásával emlékeztek az áldozatokra és hozzátartozóikra. Több túlélő is nyilatkozott a koncert után: egyikük, Aurelien, egy huszonöt éves fiú, aki barátját veszítette el, elmondta, hogy egy éve ez az első alkalom, amikor nyilvános helyre ment. A szórakozóhelyeken túl a mozikat, az éttermeket és a társas összejöveteleket is kerüli. Úgy érzi azonban, hogy ez az az este, amin mindenképp részt szeretne venni. Egy másik túlélő a szemközti Barometer bárban töltötte az estét. Ha nem is lehet bent a koncerten, mindenképp fontos, hogy a közelben legyen az újranitás estéjén – nyilatkozta a francia lány, Mariesha.

Sting egyedül, egy akusztikus gitáron előadott számmal zárta az estét. A dalt James Foley, az Iszlám Állam által megölt újságíró emlékére írta, ám úgy fogalmazott: a dal mindenkié, aki elvesztett valakit. A koncert azonban nem zajlott le atrocitás nélkül: az Eagles of Death Metal két tagját nem engedték be a koncertre. A zenekar tagjai tiszteletüket akarták kifejezni, azonban Jules Frutos, a Bataclan menedzsere elküldte őket, köszönhetően annak a nyilatkozatnak, amit az EODM énekes, Jesse Hughes tett. A US TV-nek adott interjújában a frontember elmondta: véleménye szerint csak úgy lehetett ilyen könnyen lebonyolítható a merénylet, hogy a Bataclan muszlim dolgozói összejátszottak a terroristákkal. Ezt a klub vezetősége természetesen kikérte magának, a banda tagjait pedig elküldték, mondván: „vannak dolgok, amiket nem lehet megbocsátani.”

¡VIVA CUBA LIBRE!

BOGATIN BENCE

November közepétől már DVD-n is megrendelhető a kultikus rockegyüttes, a Rolling Stones történetének első kubai fellépését megörökítő, immáron hazai mozikörútját is befejező koncertfilm, a Havana Moon.

„Ezt így, ekkorában kell látni” – lelkesedett katartikus állapotban egy középkorú hölgy az Uránia mozi nagyterméből kifelé jövet, miután úgy félszázadmagával megtekintette a Havana Moon. Ennek az asszonynak – és korosztálya hazai képviselőinek – a filmben ábrázolt történelmi kiszabadulásünnephez hasonló lehet a viszonya, mint a budapesti vetítőteremben ücsörgő nézőknek a Havannában idén márciusban önkívületi állapotban bulizó kubaiakhoz. Ők is átérték ugyanazt az inkább kulturális, mint politikai forradalmat, csak nem ott, nem akkor, és nem olyan nagyban. Paul Dugdale rendező filmje természetesen sokkal több, mint a Rolling Stones egy újabb koncertjének krónikája. A fellépés mindössze pár héttel követte Barack Obama havannai látogatását, és a szigetország amerikanizációellenes attitűdjének lassú változását jelző

újabb szimbolikus mérföldkő volt. Mind a helyszínen összegyűlt 1,2 millió kubait a filmben egy képbe préselő, lélegzetelállító nagyotál, mind a meghatottságot és örömkönyveket tükröző közeli arról tanúskodnak, hogy itt valami olyasmi zajlott, amiről kevesen gondolták, hogy egyszer tényleg bekövetkezik. Nem csak a helyieket kerülgette a sírás: a brit sztárokat legalább ennyire meghatotta a forradalmi múltjukra (is) máig büszke kubaiak szeretete.

Dugdale sok olyan momentumot felvillant, amelyeket a helyszínen önfeláldan tomboló tömeg nem láthatott. Meglehetjük például azt, ahogyan a káros szenvedélyének ellenállni képtelen Keith Richards koncert közben fegyelmetlen kamaszgyerek módjára még olyankor is vígan dekkal a kulisszák mögött, amikor egyébiránt a zenekar bemutatása zajlik, ennél fogva neki éppen a színpad szélén lenne jelenése. Mert megteheti. Ebben a jelenetben ott lappang valahol az egész havannai fellépés pszichológiája, hiszen éppen Richards az, aki megfogalmazza a film elején: „Minél inkább tiltasz valamit, az emberek annál jobban vágyanak rá”. Márpedig a Castro-rezsim tiltotta a rock and rollt. Az együttes szólógitárosának gondolata – miszerint „a Stones másképpen

tud hatni az emberekre, mint a kormány” – válik a film alapmotívumává. A közönség és a veterán zenészek látványos egymásra találása mögött ugyanis az áll, hogy a kubai nép végre megtapasztalhatta, mi a különbség a castrói forradalom kényszer nélküli szabadsága és a rock and roll korlátokat nélkülöző szabadsága között. A Rolling Stones persze nemcsak önkéntes szabadságexportőrök társulata: a saját örökségüket többek között ilyen filmek legyártásával gondozó maximalista örökifjak, akik repertoárjuk állandó forgatásával és csiszolásával még mindig tovább tökéletesítik a közel hibátlant. A Havana Moon a mozi eszközeivel öntötte formába a Stones szoborcsoportját, amely

kiemeli az együttes összes olyan tulajdonságát, amiért a világ – legyen az akár a szabad, akár a kevésbé szabad fele – beléjük szeretett. Ez a film akkor is eleven és mozgó mementója lesz a rocktörténelem legrégebben működő bandájának, amikor egyikük sem lesz már a színpadon. Azt viszont, hogy ez a pillanat mikor jön el, már csak azért is nehéz megjósolni, mert az elnyúlhatatlan Mick Jagger és társai hetvenen túl is huszoneveseket is lepipáló, zavarba ejtően energikus performanszal rukkolnak sorra elő, amire nem lehet elgyszer rácsodálkozni. A tudomány má állása szerint azonban nem lehetséges, hogy a Rolling Stones fizikai valójában örökké tartson. Habár az is tény: a kubaiak sem gondolták, hogy valaha élőben láthatják őket...

FORRÁS: HAVANA MOON

„ERŐSÍTENI KELL A JÖVŐORIENTÁLT SZEMLÉLETET”

– INTERJÚ DR. NOVÁKY ERZSÉBETTEL

OBERFRANK BALÁZS

A jövő kutatás a Corvinus Egyetemen folyó szakmai munka érdekes és mindig aktuális területe. Nováky Erzsébettel, egyetemünk professzorával, a Magyar Tudományos Akadémia IX. Osztály Statisztikai és Jövő kutatási Tudományos Bizottságának elnökével beszélgettünk a születésnapjára megjelent tanulmánykötetről, hazánk jövőbeli kilátásairól és a magyar fiatalok jövőhöz való viszonyáról.

ÁLTALÁNOSÁGBAN VÉVE MIVEL FOGLALKOZIK A JÖVŐKUTATÁS?

A jövő kutatás mindenekelőtt a jelenben még nem létező valószínű, kívánatos és nem kívánatos jövők körvonalazásával foglalkozik, abból a célból, hogy csökkentse a nem létező folyamatokkal, eseményekkel, hatásmechanizmusokkal kapcsolatosan mindig fennálló bizonytalanságot. Tágabb perspektívába helyezi a vizsgálandó problémakört és tudományosan megalapozottan, komplex megközelítéssel fogódzkodást nyújt a döntések meghozatalához. Nemcsak a körülményeket, a feltételeket vizsgálja, hanem rámutat döntéseink várható következményeire is. Segít abban, hogy cselekedeteinket a jövő szempontjainak előtérbe helyezésével, jövőre orientáltan végezzük. Keresi azokat a gyenge jeleket, amelyek trendörést idézhetnek elő. Erősíti a döntéshozók, a stakeholderek és a mindennapok emberének elkötelezettségét és tudatos felelősségét is jövőnk alakulása iránt.

A KÖZELMÚLTBAN JELENT MEG A „MAGYARORSZÁG 2025-BEN ÉS KITEKINTÉS 2050-RE” CÍMŰ TANULMÁNYKÖTET AZ ÖN 70. SZÜLETÉSNAPI ALKALMÁBÓL. MELYEK A LEGFŐBB ÁLLÍTÁSAI, ÚJDONSÁGAI ENNEK A KÖNYVNEK?

A születésnapra kötet szakemberek előrejelzéseit tartalmazza hazánk demográfiai, társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatairól, valamint képet ad arról, hogy miként vélekednek a jövőről azok a fiatalok, akik várhatóan döntéshozói pozícióba kerülhetnek az elkövetkező évtizedekben. A szakértői tanulmányok számos új félelmet fogalmaztak meg. Például nőhet a szakadék az iskolai oktatás technológiai eszközrendszere és módszertani lehetőségei, valamint az egyén infokommunikációs környezete és annak alkalmazási lehetőségei között. Elmélyülhet

a digitális szakadék a digitális írástudók és írástudatlanok között. Felerősödhetnek az egészségi állapotban megjelenő területi különbségek. Gyakoribbá válhatnak a deviáns viselkedési formák. A negyedik ipari forradalom újfajta munkanélküliséggel fenyeget. Fokozódhat az etnikai és vallási indíttatású terrorizmus. Növekedhet a korrupció gyakorisága és társadalmi veszélyessége. Az éghajlatváltozás felgyorsulásával összefüggésben várható a környezeti állapot hirtelen romlásának veszélye. Félelmek fogalmazódnak meg hazánk nyitottsága, a forint sérülékenysége, a fő kereskedelmi partnereinknél bekövetkező recesszió miatt. Félelemként jelenik meg az is, hogy hiányoznak a globális problémák megoldásához hatékonyan működő aktorok. Szakértőink természetesen reményeiket is megfogalmazták: a körülmények alapos elemzésével, tudatos, ésszerű előrelátással, a kis változások előidézte következmények mérlegelésével mérsékelhető a negatív helyzetek kialakulásának valószínűsége. A tanulmánykötet hangsúlyozza a generációs problémák felerősödésének veszélyét. Jelentős különbségek találhatóak az egyes nemzedékek gondolkodása, tettei között. A Z generáció (az 1996-2010-ben születettek) tagjainak jövőhöz való viszonya sok tekintetben hordoz új elemeket. Már ismert, hogy a Z generációnál igen erős a tendencia a felsőfokú végzettségre és a nemzetközi diploma megszerzésére, a külföldi munkavállalásra és a külföldi tartós letelepedésre. A válaszadó fiatalok körében ez utóbbi nagyon reális opció, a külföldön élők várható száma a jelenleginek a nyolcszorosára növekedhet. Meglepő, hogy a fiatalok az alacsony kockázatú

munkát preferálják, inkább alkalmazotti feladatokat végeznének, mintsem vállalkozói munkát. Egyre kevésbé fontos a kihívások keresése a munkában. Lényeges számukra a pihenés, a kikapcsolódás, a rendszeres sportolás, a fizikai állapot karbantartása. Nyilván tanultak/ tanulnak az idősebb generációk életviteléből! Személyes életükben a gyermek nem jelenik meg kívánt tényezőként. Elfogadják a hazai népesség várható csökkenését. Számolnak a gazdasági differenciák növekedésével. Tartanak a terrorveszély állandósulásától, egyharmaduk fegyvert tart majd magánál. „Technológia-fogyasztók”, életüket átszövik a modern technika eszközei a háztartásban (például a beszéddel irányítható gépek) és egészségi állapotuk rendszeres ellenőrzésében. Nem gondolnak arra, hogy a hazai társadalom és gazdaság helyzetén javítani ők lennének az elhivatottak, jöllehet tisztában vannak hazánk jelenlegi és várható társadalmi, gazdasági és környezeti problémáival.

A KÖTETBEN MEGFOGALMAZOTT GONDOLATOK HOGYAN KAPCSOLÓDNAK AZ ÖN MUNKÁSSÁGÁHOZ?

Munkásságom jelentős része a jövő kutatás módszertani kérdéseire kötődik, mint például a kölcsönhatásmódszer továbbfejlesztése és hazai alkalmazása, az instabil állapotok kezelése és a kaotikusan viselkedő társadalmi és gazdasági folyamatok keresése és előrejelzése, továbbá a komplex jövőképek kidolgozásának módszertana. A 2025-beli magyar jövőképet akadémiai felkérésre először 2007-2010

között dolgoztuk ki a vezetésemmel. Az új tanulmánykötet a korábbi előrejelzések felülvizsgálatát és frissítését jelenti.

A GAZDASÁGFÖLDRAJZ ÉS JÖVŐKUTATÁS TANSZÉK A KÖZELMÚLTBAN BETAGOZÓDOTT A GAZDASÁGFÖLDRAJZ, GEOÖKONÓMIA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS INTÉZETBE. A SZERVEZETI ÁTALAKÍTÁS MILYEN HATÁSSAL VOLT A TANSZÉKEN FOLYÓ SZAKMAI MUNKÁRA?

Az új intézeti felállás felerősítette a térben és időben gondolkodás egységének szükségességét és lehetőségét. Megerősítette a jövővel való foglalkozás inter- és multidiszciplináris jellegét. Bizom benne, hogy ez változás pozitív hatással lesz jövőképeink sokoldalú, komplex kidolgozására. A földrajzi megjelenítés és a vizualizáció eszközeit felhasználva sokak számára tehetjük jobban érzékelhetővé a jövő lehetséges alternatíváit.

MI LEHET A JÖVŐKUTATÁS JÖVŐJE? HOGYAN LÁTJA, MIK A SZAKMA KIHÍVÁSAI?

Meggyőződésem, hogy tudatos előrelátásra, jövő kutatásra mindig is szükség lesz az emberiség jövőjének formálásához, hazánk jövőjének jó irányba alakításához. Szakmai kihívás, hogy mennyire sikerül meggyőzni a vezetőket és a döntéshozókat, hogy ismerjék fel (és ismerjék el) a jövő kutatás tudományának értékét, hogy a feltételek és a jövővárakozások szisztematikus mérlegelése nélkül a jövő útja a sodródás lehet, amit feltétlenül el kell kerülni. Az is a feladatunk, hogy erősítsük a lakosság jövőorientált szemléletét. A jövővel mindenkinek felelősségteljesen kell foglalkoznia, nemcsak a sajátjának érdekében, hanem a globális világ fennmaradása céljából is. ✎

A REKTORI DICSÉRET SEM ARANY, MERT NEM FÉNYLIK

KASZÁS ALBERT ▾

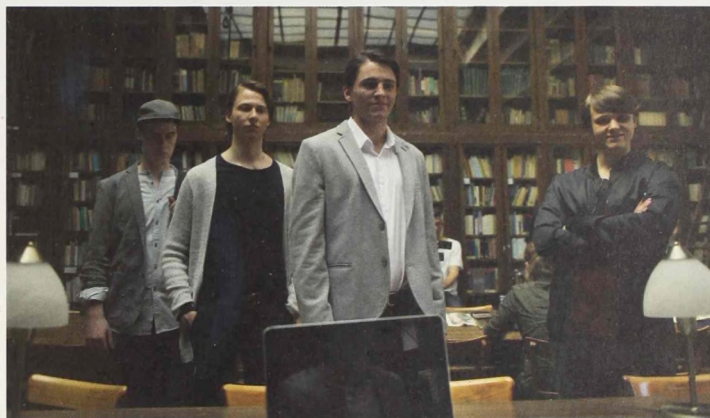
November 6-án startolt el a hatalmas sikerű magyar sorozat, az Aranyélet második évada. A készítő az új széria előtt megígérték, hogy minden a feje tetejére fog állni, erre pedig az egyik legjobb példa az immár elsőéves egyetemista, Miklósi Márk csatlakozása a HÖK-höz.

Az Aranyélet első évada osztatlan sikert aratott tavaly: a kritikusok, a szakma és a nézők is imádták. Legfőbb erényeként mindenki azt emelte ki, hogy mennyire reálsan festi le a mai Magyarországot. Tény, hogy a sorozat egy erős görbe tükröt tart a néző elé, amelyben már-már fájón rá lehet ismerni azokra a társadalmi és morális problémákra, amelyekről hallunk vagy körülvesszünk minket itthon a 2010-es évek közepén. Az első évadban ugyan nagyobb szerepet kaptak azok a kérdéskörök, melyek túlnyomórészt a dolgozó, harmincon felüli korosztályt érintik, ám a Miklósi család gyerekei által a középiskolai évek vélt viszontagságaiba is bepillantást nyerhettünk. Az új évadban az idősebb gyermek, az Olasz Renátó által megformált Márk már elsőéves egyetemista, ez pedig egy jó platform volt

a készítőknél arra, hogy a magyar felsőoktatási rendszer gyengeségeit és hibáit is elénk tárják. A forgatókönyvírók – mint eddig mindig – ismét jól ragadtak ki egy sztereotípiát a minket nap mint nap körülvevő itthoni kontextusból. Úgy gondolták, hogy az egyetemi szférán belül a HÖK jelenti azt az általános problémakört, amelyet kellő felnagyítással be lehet úgy mutatni, hogy a görbetükr-hatás ebben az esetben is érvényesüljön. Miklósi Márk már egyetemi éve első napján gyorsan kapcsolatba kerül a HÖK-kel, és rögtön meg is látja azt az egész szervezetben rejlő pénzügyi potenciált, amellyel a saját malmára hajthatja a vizet. Fontos megjegyezni, hogy a sorozat legtöbbször általánosít és felnagyít, és ez ebben az esetben sincs másképp. A HÖK-öt az utóbbi évek

országos botrányai mintájára alkották meg, így egy korrupt és gátlástalan szervezetként jelenik meg a fiktív Budapesti Pénzügyi Egyetemen belül. A sorozat készítői az utóbbi évek HÖK-botrányai közül az ösztöndíjakkal való sáfárkodást emelték ki és ültették át a képernyőre. A HÖK-vezetők mint mindenre elszánt minigengszterek jelennek meg, akik a legkülönfélébb dolgokat találják ki annak érdekében, hogy profitot termeljenek maguknak hallgatótársaik ösztöndíjából. Először tudatosan tartják vissza az ösztöndíjakat a kamatnövekedés érdekében, amit így majd ők raknak zsebre, de később az egyetem rektorának

megzsarolásától sem riadnak vissza. Amikor pedig már a rektor is a markukban van, növelik a tétet, és egy olyan illegális alkohol- és dohánykereskedő hálózatot hoznak létre, ahol a hallgatók a diákigazolványuk felmutatásával a saját (még meg nem kapott) ösztöndíjukból vásárolhatnak tőlük olcsóbban, így tehát a HÖK már nem csak a kamatokból profitál. A HÖK-ös szál ugyan a harmadik rész végére már nagyon irreális, de az üzenetértéke az, ami remélhetőleg tudatosítja azt a nézőkben, hogy a mai magyar társadalom minden szegmense küszködik olyan problémákkal, amelyek gyors és alapos orvoslást kívánnak. 🐦

FORRÁS: ARANYÉLET

TERÍTÉKEN A JOBBIK

KELEMEN FANNI ▾

Magánszféra címmel indított műsort szeptember végén az ATV, melynek célkitűzése politikusok, közszereplők életének bemutatása olyan szemszögből, amilyenből eddig még nem láhattuk. Az első adás vendége – általános meglepetésre – Vona Gábor volt. A Jobbik pártelnökét követve olyan vendégei voltak a műsornak, mint Gyurcsány Ferenc, Szél Bernadett vagy Karácsony Gergely, az első novemberi adás vendége pedig ismét egy jobbikos politikus, Dúró Dóra volt, aki mellett férje, Novák Előd is feltűnt. A jobbikos politikusok szerepeltetése sokáig tabunak számított az ATV-nél, legújabb műsoruk nyitó adását mégis egy szélsőjobboldali politikusnak szentelték. Ahogy a televízió hírigazgatója, Németh Szilárd a Budapest Beaconnak mondta, 2014-re egyértelmű lett, hogy nem működik a Jobbik-ellenes karantén,

a párt megkerülhetetlen tényező lett. A bojkottpolitika jogilag amúgy is fenntarthatatlan volt, ellent mondott a választási törvénynek, mely kötelezte a televíziókat a választási kampány során történő pártatlan tájékoztatásra. A politika perszonalizálódása rég megfigyelhető folyamat már Magyarországon is, mégsem igazán volt még példa ilyen jellegű műsorra hazánkban. A műsorvezető, Péterfi Judit edzőterembe, vásárolni, tetováltatni kísérte el Vona Gábort, eközben pedig folyamatosan a magánéletéről faggatta. A politikus bemutatta a fekvőtámasztudását, körbevezetett a dolgozószobájában, ahol saját könyvtára is van, majd vacsorát főzött. Az egyre inkább emberarcú jobbikos politikus hisz egy felsőbb erőben; nem jár színházba, mert egyszer felismerték, és nem örültek

neki; jól viseli a fájdalmat és értelmetlennek tartja a házimunkát. Csupa olyan dolog derült ki a szélsőséges eszméket valló Vonáról, amit sokan álmukban sem gondoltak volna. A Jobbik egyes neonáci követői elhatárolódtak Vona Gábor műsorban való szereplésétől, a kukiságkampány újabb állomásának nevezve ezt. Meg lehetnek lepődve ezek a hívek, hiszen alig egy hónappal később Dúró Dóra, a párt frakcióvezető-helyettese és férje Novák Előd, a Jobbik korábbi alelnöke is elfogadták Péterfi Judit meghívását, és bepillantást engedtek életükbe. Az exjobbikos és jobbikos politikusok legfontosabb témája a férj pártból való kizárása, érezhetően bántja még a házaspárt, a műsor nem meglepően kezdődik tehát ezzel. Bár a műsor címszereplője továbbra is a párt vezetésében tevékenykedik, férje a jelenlegi pártelnökkel való összetűzése miatt már nem tagja a Jobbiknak. Dúró elárulta, hogy érintette férje eltávolítása a párt elnökségéből és

a frakcióból: „Rettenetesen nehezen. Nagyon nehezen. Nem tudom, hogy ezt fel lehet-e dolgozni, vagy meg kell tanulni ezzel együtt élni. Szerintem inkább az utóbbi.” Novák Előd úgy érzi, Vona háta szúrta, így fogalmazott: „Olyan ez, mintha a saját gyermekem tagadott volna meg, még ha csak Vona Gábor tette is ezt.” A műsor adásba kerülését követően Novák Előd a következőképpen nyilatkozott Facebook oldalán: „Nem én zsidózom, hanem az ATV műsorvezetője kurucinfózik - ez jellemezte a Magánszféra legutóbbi adását, melyben nem kímélt engem Péterfi Judit, szemben a kétségkívül érdekes sorozatának korábbi alanyaival, például Gyurcsánnyal, én legalábbis így érzem (s az eddigi kommentelőik is) a vágások utáni műsorszámot, amely elvileg Dúró Dóráról szólt, mégis az én kényesnek vélt dolgaimat feszegette hosszan.” Az ATV újabban tehát nem határolódik el a Jobbiktól, hanem inkább teret biztosít neki a népszerűsítéshez. 🐦

PÉLDAKÉP, PÉLDAKÉNT

TOMA FRANCISKA ▾

Az év utolsó hónapja újabb záport jelent a magyarországi díjak világában: a hagyományosan decemberben átadott Prima Primissima díj immár tizenhárom éve állít példaképeket a magyar társadalom elé.

Az év utolsó nagyobb díjátadóján 2003 óta emelkednek Prima Primissima fokozatra mindazok,

akiknek „teljesítménye, emberi tartása, értékrendje követendő lehet mindannyiunk számára.” A díjat Demján Sándor alapította a Vállalkozók Országos Szövetségének támogatásával, azzal a céllal, hogy mindentől és mindenkitől függetlenül elismerjék, megőrizték és fejlesszék a magyar értelmiség szellemi eredményeit. A díj legnagyobb erénye maga a függetlenség, az elfogulatlanság: a végső díjazottokról nem egy testület dönt, hanem a magyar közönség. A Primákról – a három jelöltről, akiknek egyike Prima Primissima lesz – egy szakmai bizottság, az értelmiségiekből (többek közt tanárokból, tudósokból, zeneszerzőkből és írókból) álló Társadalmi Tanácsadó Testület szavaz: ennek alapítástól Chikán Attila, kedvenc Vállalatgazdaságtan könyvünk szerzője is tagja volt, az ő helyét pedig 2008-ban dr. Mészáros Tamás, egyetemünk akkori rektora vette át.

A díjat 2007-től három kategóriában ítélik oda az arra érdemeseknek: ezek az országos Prima Primissima díj, a területi Prima díj és a Junior Prima díj. Általánosságban elmondható, hogy a közgazdaságtudomány területén alkotókat ritkán jelölik, és a nagyeredmű még ritkábban

díjazza őket. Természetesen néhány példa azért akad minden kategóriában.

A legnagyobb kaliberű Prima Primissima díjat tíz kategóriában ítélik oda, ilyen például a magyar irodalom, a magyar építészet és építőművészet vagy a magyar sajtó. Az eddigi Prima Primissimák között olyan, mindenki számára ismert személyiségeket és intézményeket találhatunk, mint például Hajdú B. István, a Fővárosi Állat- és Növénykert, Presser Gábor vagy a Fejezetek a szociálpszichológiából óráról ismerős dr. Bagdy Emőke. Magyar tudomány kategóriában nyerte meg a díjat 2005-ben Kornai János, egyetemünk tiszteletbeli professor emeritusa. Az országos díjnál hatalmas szakmai elismerést jelent maga a jelölés is: közgazdaságtudományi területről ebben a tiszteletben volt része például Roóz Józsefnek, aki a Corvinus jogelődjének számító Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szerezte diplomáját. A kategóriánkénti Primissima díj mellett a szavazók odaítélhetik a Prima Primissima közönségdíjat is, amit 2009-ben dr. Sárközy Tamás, egyetemünk tanára kapott meg. 2005 óta megyei szinten is díjazzák a szellemi élet és a sport legjobbjait. Ezt a területi Prima

díjat minden megyénkben évente hárman nyerhetik el, a Primissima díjhoz hasonlóan magánszemélyek és szervezetek, együttesek, iskolák egyaránt.

A 2007 óta átadott Junior Prima díj célja az, hogy ösztönözze a jövő meghatározó személyiségeit tevékenységükben. A díjazott harminc év alatti tehetségeknél mintegy visszajelzésként szolgál arról, hogy van értelme a munkájuknak, elismerést érdemelnek érte. Egyetemünkről már ketten is átvették a Junior díjat: Benczes István docens 2007-ben, Tulassay Zsolt tanársegéd 2009-ben került a díjazottak közé. A díjakhoz a nyilvános elismerés mellett pénzügyi támogatás is járul. A Prima Primissima díjat 2013-tól az OTP Bank finanszírozza, a közönségdíjas jutalmát pedig Csányi Sándor magánvagyonából ajánlja fel. A Junior Prima díjat öt társalapító hozta létre – köztük az FHB Bank és az MVM Zrt. –, akik azóta is mecénásként állnak a nyertesek mögött.

A 2003 óta magának egyre nagyobb rangot és elismerést szerző díj teljesíti meghatározott küldetését, a sokszínű jelöltseregből függetlenül választó rendszer miatt valóban az arra érdemesek kapják meg a díjat. Egy biztos: Prima Primissimát még senki nem szegyeült, és soha senki nem adott vissza. ✎

TÓTÉK AZ ÖRKÉNY SZÍNHÁZBAN

OBERFRANK BALÁZS ▾

Örkény István egyik leghíresebb művét játsszák a róla elnevezett színházban, mi ebben az izgalmas? – merülhet fel bennünk jogosan a kérdés, amikor a Madách téri társulat Tóték-előadásáról hallunk. Valóban, a szerző 1966-ban megjelent kisregényéről már majdnem mindent elmeséltek, amit lehetett. A II. világháború mátrai hátszágában vendégeskedő őrnagy és az őt mindenben kiszolgáló Tót család története kötelező anyag lett a gimnáziumokban, Fábri Zoltán filmfeldolgozása pedig olyan színészlegendákkal lett méltán ismert, mint Latinovits Zoltán vagy Sinkovits Imre.

A Mácsai Pál rendezte darab azonban épp annak köszönheti frissességét, hogy el mert szakadni a jól ismert kultúrtörténeti kánontól. A meglévő drámaátírat helyett az eredeti kisregény szövegét dolgozták át a darab kedvéért, ez utóbbi Gáspár Ildikó munkáját dicséri. Ennek köszönhetően

lett még erősebb a groteszk hatás: az egyes eseményekhez kapcsolódó Örkény-leírásokat ugyanis maguk a szereplők mondják el, így tulajdonképpen saját magukat narrálják. További újításként egy zenekar is helyett kapott a színpad törvényében, a megszólaltatott korhű indulókkal, szerelmes dalokkal pedig a Horthy-korszak visszaszánt romantikáját igyekeztek megidézni, bár néhol bántóan megtörték a cselekmény szépen folydogáló dramaturgiáját.

A színészgárdára ugyanakkor nem lehetett panasz. Epres Attila elegáns öltözetében hitelesen adta vissza az önkéntlenül is zsarnokoskodó őrnagy figuráját,

Csujka Imre pedig telitalálat volt a kedélyes, ám önkontrollját egyre inkább elvesztő családfelelő szerepére. A női szárny sem okozott csalódást: Takács Nóra például sinbe tett lábbal játszotta végig az előadást, ám ezt a balszerencsés körülményt is ügyesen beépítették a darabba.

Az előadás egyébként is többször áttörte a negyedik falat, ehhez pedig még a sűgöt és a zenekart is segítségül hívták. Ezek a megoldások úgy kölcsönöztek modern ízt a darabnak, hogy közben az eredeti műtől sem tértek el – éppen emiatt az előadást bátran lehet ajánlani újdonságra vágyó színházkedvelőknek és lelkes magyartanárok által vezetett osztályoknak egyaránt. ✎

IMPRESSZUM

közgazdász

- ✎ a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos lapja
- ✎ megjelenik szorgalmi időszakban havonta 2500 példányban

Megbízott főszerkesztő Papp Gergő | Felelős szerkesztő Sándor Krisztián | Tördelőszerkesztés Bakos Zsuzsanna | Olvasószerkesztés Csejtei Dóra | Horváth Zsófia | Popovics Lili Dóra | Fotó Bekker Balázs | Bauer Emese | Mézes Ábel | Ressel Kinga | Rovatvezetők Bogatin Bence | Bekker Balázs | Bujdosó Beáta Zita | Dengyel Dorka | Kemény Gabriella | Menyhart Dorka | Murger Szilvia | Mikus Áron | Oberfrank Balázs | Munkatársak Almási Fanni | Bauer Emese | Dévald Ákos | Diószegi Dorottya | Hencz Tamara | Kaszás Albert | Klubert Dóra | Komár Anita | Kovács-Dobák Géza | Lenyu Tímea | Márton Levente | Murger Szilvia | Pásztai Eszter | Szabó Barnabás | Szalai Réka | Toma Francisca | Varga Zsófia | Zsila Hajnalka | Corvinus Hallgatói Médiaközpont & Corvinus Médiaműhely | Közgazdász szerkesztőség 1093 Budapest, Fővám tér 8., E27 | E-mail: info@corvinus-media.hu | Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és a BCE HÖK elnöke | Tervezőszerkesztés AndYou Media Hungary Kft. | Nyomtatja a Topbalaton Kft. | ISSN: 0230-7529

BUDAPESTI
CORVINUS
EGYETEM

**THIS IS ALWAYS
CLOSE TO YOU
WHEN YOU
NEED IT**

SM

WU

Western Union money transfer service is available in over 1000 post offices of Hungarian Post all over the country.

www.posta.hu

WESTERN UNION **WU**

© 2016 WESTERN UNION HOLDINGS, INC. All rights reserved.

moving money for better

Over 1000 post offices of Hungarian Post.
Visit www.posta.hu for the locations list.

LÉPJ KI A FÉNYRE!